

**ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ: Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ
ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ**

**Προσέγγιση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που αφορούν
Παροχές σε εργαζομένους, Προβλέψεις και Φόρους
εισοδήματος, και σύγκριση και αναφορά των ομοιοτήτων και
διαφορών με τα αντίστοιχα Αμερικάνικα Λογιστικά Πρότυπα**

**Πολυξένη Γεωργίου Τσιούτρα
Πτυχίο Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
Πανεπιστημίου Πειραιώς**

**Υποβληθείσα για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα
στη Διοίκηση Επιχειρήσεων για Στελέχη (E- MBA)**

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

2008

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Στην οικογένεια μου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΡΑΙΑ

ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ: Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Πολυξένη Γ. Τσιούτρα

Σημαντικοί όροι: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Αμερικάνικα Λογιστικά Πρότυπα, εννοιολογικό πλαίσιο, σύγκλιση μεταξύ διεθνών και αμερικάνικων λογιστικών προτύπων, παροχές σε εργαζομένους, βραχύχρονες παροχές, παροχές μετά την απασχόληση, προγράμματα καθορισμένων εισφορών, προγράμματα καθορισμένων παροχών, προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις, επαχθείς συμβάσεις, φόροι Εισοδήματος, τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αναφέρεται στην εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των Αμερικάνικων Λογιστικών προτύπων. Συγκεκριμένα επιλέγονται λόγω της σημαντικότητας τους και του ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που έχουν σχέση με τις Παροχές σε εργαζομένους, τις Προβλέψεις και τους Φόρους Εισοδήματος. Μετά από την αναφορά των προτύπων γίνεται μία σύγκριση των διεθνών αυτών προτύπων με τα αντίστοιχα αμερικάνικα πρότυπα που εφαρμόζονται. Παρατηρείται ότι οι διαφορές τους αν και σημαντικές και ουσιώδεις σε κάποια σημεία έχουν ελαχιστοποιηθεί και αυτό σημαίνει ότι πλέον βρισκόμαστε πολύ κοντά στην επιδιωκόμενη εδώ και αρκετά χρόνια σύγκλιση των προτύπων αυτών και την υιοθέτηση ενιαίων προτύπων από τον επιχειρηματικό κόσμο σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	I
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ	II
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	3
1.1 ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ.....	3
1.1.1. Εισαγωγή	3
1.1.2. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	4
1.1.3. Το Συμβουλευτικό Συμβούλιο των Προτύπων.....	7
1.1.4. Η Επιτροπή Διερμηνειών Των Δ.Π.Χ.Π.....	8
1.1.5. Το Προσωπικό του Σ.Δ.Λ.Π.....	9
1.1.6. Αντικειμενικοί Σκοποί και Μεθοδολογία της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	9
1.1.7. Διαδικασία Έκδοσης των Δ.Λ.Π.....	10
1.1.8. Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα	12
1.2 ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	13
1.2.1. Τι είναι τα USGAAP	13
1.2.2. Πως δημιουργήθηκαν τα USGAAP	15
1.3 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	18
1.3.1. Αρχές Έναντι Κανόνων (Principles Versus Rules)	18
1.3.2. Άλλες Διαφορές μεταξύ Δ.Λ.Π. και USGAAP	18
1.4 ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	21
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	28
ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19 «ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ» ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	28
2.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19 «ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ»	28
2.1.1. Εισαγωγή	28
2.1.2. Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής	28
2.1.3. Βραχυχρόνιες Παροχές σε Εργαζομένους.....	30
2.1.4. Παροχές μετά την Απασχόληση	33
2.1.5. Άλλες Μακροχρόνιες Παροχές σε Εργαζομένους.....	55
2.1.6. Παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης	56
2.1.7. Παροχές σε Συμμετοχικούς Τίτλους.....	57
2.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 19 «ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	58

2.2.1. Εισαγωγή	58
2.2.2. Παροχές σε Εργαζομένους- Συντάξεις	58
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3..... 71

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 37 «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ» ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ..... 71

3.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 37 «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ»	71
3.1.1. Εισαγωγή	71
3.1.2. Σκοπός	72
3.1.3. Πεδίο εφαρμογής	73
3.1.4. Έννοιες	74
3.1.5. Αναγνώριση Προβλέψεων	76
3.1.5.1. Παρούσα Υποχρέωση	76
3.1.5.2. Παρελθόν Γεγονός	77
3.1.5.3. Αναμενόμενη Εκροή Οικονομικών Πόρων	78
3.1.5.4. Αξιόπιστη Εκτίμηση της Υποχρέωσης	78
3.1.6. Αποτίμηση των Προβλέψεων	79
3.1.6.1. Ορθή εκτίμηση των Προβλέψεων	79
3.1.6.2. Παρούσα Αξία Των Προβλέψεων	79
3.1.6.3. Χρησιμοποιούμενο Επιτόκιο Προεξόφλησης	80
3.1.6.4. Αναμενόμενη Διάθεση Στοιχείων του Ενεργητικού	81
3.1.7. Αποζημιώσεις, Αναθεωρήσεις και Χρήση των Προβλέψεων	81
3.1.7.1. Αποζημίωση	81
3.1.7.2. Αναθεώρηση των Προβλέψεων	82
3.1.7.3. Χρησιμοποίηση των Προβλέψεων	83
3.1.8. Επαχθείς Συμβάσεις	83
3.1.9. Αναδιοργάνωση Επιχείρησης	84
3.1.10. Έξοδα Συντήρησης και Αποκατάστασης	87
3.1.11. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις	88
3.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 37 «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	90
3.2.1. Εισαγωγή	90
3.2.2. Αναγνώριση προβλέψεων	90
3.2.3. Αποτίμηση προβλέψεων	93
3.2.4. Προβλέψεις αναδιάρθρωσης	94
3.2.5. Επαχθείς συμβάσεις	95
3.2.6. Έξοδα συντήρησης και αποκατάστασης και άλλες υποχρεώσεις	98
3.2.7. Ενδεχόμενες απαιτήσεις	99
3.2.8. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	100

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	101
-------------------------------------	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4..... 103

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 12 «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ 103

4.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 12 «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ»	103
--	-----

4.1.1.	Εισαγωγή.....	103
4.1.2.	Σκοπός.....	104
4.1.3.	Πεδίο Εφαρμογής.....	104
4.1.4.	Εννοιολογική Προσέγγιση.....	104
4.1.5.	Βασικές Αρχές του Δ.Λ.Π.12.....	106
4.1.6.	Τρέχουσα και Αναβαλλόμενη Φορολογία.....	107
4.1.6.1.	Διαφορά Λογιστικού και Φορολογητέου κέρδους.....	107
4.1.7.	Τρέχουσα Φορολογία.....	108
4.1.7.1.	Αναγνώριση τρέχουσας φορολογίας.....	109
4.1.7.2.	Μέτρηση της τρέχουσας φορολογίας.....	110
4.1.8.	Αναβαλλόμενη Φορολογία.....	110
4.1.8.1.	Η ανάγκη αναγνώρισης της αναβαλλόμενης φορολογίας.....	110
4.1.8.2.	Φορολογική βάση.....	110
4.1.8.3.	Μέθοδος αναγνώρισης Αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης.....	112
4.1.8.4.	Πότε αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενη Φορολογία.....	114
4.1.8.5.	Ειδικές Περιπτώσεις Αναγνώρισης Αναβαλλόμενης Φορολογίας.....	121
4.1.8.6.	Μέτρηση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων.....	128
4.1.9.	Απεικόνιση Φόρων στις Οικονομικές Καταστάσεις.....	131
4.1.9.1.	Ισολογισμός.....	131
4.1.9.2.	Συμψηφισμός.....	131
4.1.9.3.	Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.....	132
4.2	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 12 «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ.....	134
4.2.1.	Εισαγωγή.....	134
4.2.2.	Γενικές Προσεγγίσεις.....	135
4.2.3.	Εκτίμηση του Αναβαλλόμενου Φόρου.....	136
4.2.4.	Παρουσίαση Αναβαλλόμενου Φόρου.....	138
4.2.5.	Ειδικές Εφαρμογές.....	138
4.2.6.	Επιχειρησιακοί Όμιλοι - Αποκτήσεις.....	143
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	144
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	147
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	151

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Επιθυμώ να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στον Καθηγητή του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, κύριο Χρήστο Καζαντζή, και όλους όσους συνέβαλαν με την βοήθεια που μου παρείχαν σε όλη την διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας.

II

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	Υπολογισμός Παρούσας αξίας ετήσιου μισθώματος....	96
ΠΙΝΑΚΑΣ 2	Απεικόνιση Λογιστικών Εγγραφών.....	97

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αποδοχή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ένα σημαντικό σταθμό-ορόσημο για τις εξελίξεις της Λογιστικής παγκόσμια. Με την υιοθέτηση των προτύπων αυτών τα κράτη εγκαταλείπουν τις διαφορετικές λογιστικές αρχές, παραδόσεις, κανόνες, πρακτικές που χρησιμοποιούσαν προκειμένου να προσχωρήσουν σε ένα κίνημα εναρμόνισης και παγκοσμιοποίησης των προτύπων και της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής το οποίο συνεπάγεται σημαντικά οφέλη για όλους. Η εξέλιξη της λογιστικής σε κάθε χώρα έγινε με ανάπτυξη διαφορετικών λογιστικών πρακτικών, που καθορίζονται από τα εθνικά λογιστικά πρότυπα κάθε κράτους. Τα λογιστικά μοντέλα και μέθοδοι σε κάθε χώρα διαφέρουν και έχουν επηρεαστεί από τον βαθμό συγκέντρωσης κάθε οικονομίας από την φύση οικονομικών δραστηριοτήτων από το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης τον ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης και την ανομοιομορφία των νομικών συστημάτων.

Τα εθνικά λογιστικά πρότυπα κάθε χώρας αναπτύχθηκαν από κυβερνήσεις ή κρατικούς φορείς, από επαγγελματικούς φορείς ή συνδυασμό αυτών. Από τη μία έχουμε χώρες όπως οι ΗΠΑ και η Μεγάλη Βρετανία στις οποίες τα Λογιστικά Πρότυπα αναπτύσσονται από τους επαγγελματικά απασχολούμενους με τη Λογιστική. Το φορολογικό πλαίσιο είναι κάτι ξεχωριστό και σε καμία περίπτωση δεν καθοδηγεί τη λογιστική πρακτική. Τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB: Financial Accounting Standards Board) των ΗΠΑ αποτελεί τον κύριο φορέα θέσπισης λογιστικών προτύπων, με το Αμερικάνικο Ινστιτούτο Δημόσιων Ορκωτών

Λογιστών (AICPA) να παίζει μικρότερο ρόλο. Από την άλλη οι χώρες όπως η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα κ.α. τα Λογιστικά Πρότυπα θεσμοθετούνται κυρίως με Νόμους και Κυβερνητικά Διατάγματα.

Οι διαφορετικές εθνικές παραδόσεις και εμπειρίες οδήγησαν στην ανάπτυξη διαφορετικών μοντέλων λογιστικής και έτσι λοιπόν άρχισαν να ασκούνται ισχυρές πιέσεις προς την κατεύθυνση μιας διεθνούς εναρμόνισης των λογιστικών και ελεγκτικών πρακτικών και προτύπων. Η δραματική ανάπτυξη των πολυεθνικών επιχειρήσεων και η ανάδειξη τους σε δεσπόζουσες μορφές επιχειρησιακής δράσης σε πολλά κράτη ή κλάδους μιας οικονομίας δημιούργησε τις πρώτες προκλήσεις για τη λογιστική κοινότητα και έκανε επιτακτική την ανάγκη για ανάπτυξη λογιστικής ομοιομορφίας. Η παγκοσμιοποίηση των αγορών και ιδιαίτερα η παγκοσμιοποίηση των κεφαλαιαγορών οδήγησαν στην ανάγκη εναρμόνισης των αρχών και κανόνων κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Οι τεράστιες αγορές χρήματος και κεφαλαίου έχουν ανάγκη σήμερα από μια κοινή λογιστική γλώσσα επικοινωνίας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, η οποία θα εξασφαλίζει εμπιστοσύνη στους επενδυτές και αξιοπιστία. Χωρίς μια τέτοια κοινή και γενικής αποδοχής επιχειρησιακή διάλεκτο, οι αγορές δεν μπορεί να είναι αποδοτικές και οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να αξιοποιήσουν αποδοτικά τις παγκόσμιες πηγές χρήματος. Η προσπάθεια της Επιτροπής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κινείται προς αυτήν την ορθή κατεύθυνση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1.1 ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1.1.1. Εισαγωγή

Με τον όρο Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα νοείται ένα σύνολο λογιστικών αρχών, Κανόνων, Μεθόδων και Διαδικασιών γενικά αποδεκτών η ανάπτυξη και η καθιέρωση των οποίων οδηγεί σε ομοιομορφία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και συνεπώς σε ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη και απαλλαγμένη προκαταλήψεων πληροφόρηση των χρηστών τους. Το σύνολο των εν λόγω κανόνων ενσωματώνει την παγκόσμια εμπειρία και γνώση στην προσπάθεια προσέγγισης της πραγματικής οικονομικής θέσης και απόδοσης μιας οικονομικής μονάδας και την εν συνεχεία απεικόνιση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις, με τρόπο που αποδίδει την ουσία των πραγμάτων είναι κατανοητός και παρέχει συγκρισιμότητα σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους. Ο όρος Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα χρησιμοποιείται για τα πρότυπα που θεσμοθετεί η Επιτροπή ή Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB:International Accounting Standard Board) μέσα από μια διαδικασία ευρύτατης συμμετοχής, μέγιστης αποδοχής και διαφάνειας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον Κανονισμό 1606/2002 που εξέδωσαν, καθιστούν πλέον υποχρεωτική την εφαρμογή των Δ.Λ.Π., για τα οικονομικά έτη που αρχίζουν μετά την 01.01.2005

για τη σύνταξη των ενοποιημένων λογαριασμών των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που οι τίτλοι τους είναι δεκτοί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους. Επομένως οι επιχειρήσεις των κρατών μελών της Ε.Ε. που επιθυμούν να εισάγουν μετοχές τους σε Χρηματιστήρια της δεν έχουν πλέον την δυνατότητα επιλογής κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων τους σύμφωνα με εθνικά ή αμερικάνικα λογιστικά πρότυπα αλλά υποχρεωτικά θα εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα καθιερώνεται με το Ν.2992/20.03.2002 «Μέτρα για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας». Σύμφωνα με το άρθρο 1 του νόμου αυτού, τα Δ.Λ.Π. εφαρμόζονται :υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν την μορφή Ανώνυμης Εταιρείας και επιλέγουν τους τακτικούς κατά νόμο ελεγκτές από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών – Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) για τις ετήσιες και περιοδικές οικονομικές τους καταστάσεις που καταρτίζονται μετά της 31.12.2002. Με νεώτερη νομοθετική παρέμβαση, Ν.3229/2004 καθορίστηκε η 01.01.2005, ως η ημερομηνία εφαρμογής των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα.

1.1.2. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB:International Accounting Standards Board) που εδρεύει στο Λονδίνο, ξεκίνησε τις εργασίες του το 2001. Ο σκοπός του Σ.Δ.Λ.Π. είναι να αναπτύξει, για το δημόσιο

συμφέρον, ένα ενιαίο σύνολο διεθνών λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας που απαιτούν διαφανή και συγκρίσιμη πληροφόρηση στις οικονομικές καταστάσεις γενικού σκοπού. Κατά την επιδίωξη αυτού του σκοπού, το Σ.Δ.Λ.Π. συνεργάζεται με θεσμοθέτες εθνικών λογιστικών προτύπων ώστε να επιτύχει τη σύγκλιση των λογιστικών προτύπων ανά τον κόσμο. Τα 14 μέλη του Σ.Δ.Λ.Π. (12 εκ των οποίων είναι ισόβια μέλη) προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών υποβάθρων και έχουν καθήκοντα συνδέσμου σε όλο τον κόσμο. Το Σ.Δ.Λ.Π. επιλέγεται, επιτηρείται και χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Ε.Δ.Λ.Π.). Ο οργανισμός υποστηρίζεται οικονομικά από τις κύριες λογιστικές εταιρίες, τα ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις βιομηχανικές εταιρίες διεθνώς, καθώς και από κεντρικές και αναπτυξιακές τράπεζες και άλλους διεθνείς και επαγγελματικούς οργανισμούς.

Είκοσι δύο Θεματοφύλακες επιτηρούν τις δραστηριότητες του Ιδρύματος της Ε.Δ.Λ.Π. και του Σ.Δ.Λ.Π. Οι ευθύνες των Θεματοφυλάκων περιλαμβάνουν τον διορισμό των μελών του Σ.Δ.Λ.Π., του Συμβουλευτικού Συμβουλίου των Προτύπων και της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, την παρακολούθηση της αποδοτικότητας του Σ.Δ.Λ.Π. και της συμμόρφωσης του με την δέουσα διαδικασία και τις διαδικασίες διαβουλεύσεων, τη θέσπιση και τήρηση των κατάλληλων διακανονισμών χρηματοδότησης, την έγκριση του προϋπολογισμού για το ίδρυμα της Ε.Δ.Λ.Π. και την ευθύνη για τις τροποποιήσεις του Καταστατικού.

Η ομάδα των Θεματοφυλάκων αποτελείται από άτομα τα οποία διασφαλίζουν μια κατάλληλη ισορροπία σε επίπεδο επαγγελματικού υποβάθρου, και

περιλαμβάνει ελεγκτές, συντάκτες, χρήστες, ακαδημαϊκούς και λοιπούς αξιωματούχους που υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Σύμφωνα με το Καταστατικό του Ιδρύματος της Ε.Δ.Λ.Π. που αναθεωρήθηκε το 2005, οι είκοσι δύο θεματοφύλακες διορίζονται έτσι ώστε έξι άτομα να προέρχονται από την περιοχή της Ασίας / Ωκεανίας, έξι από την Ευρώπη, έξι από τη Βόρειο Αμερική και τέσσερα ακόμα άτομα από οποιαδήποτε περιοχή, με την προϋπόθεση της διατήρησης της γεωγραφικής ισορροπίας.

Το Σ.Δ.Λ.Π. αποτελείται από δεκατέσσερα άτομα (δώδεκα μέλη πλήρους απασχόλησης και δύο μέλη μερικής απασχόλησης) και έχει την πλήρη ευθύνη για την ανάπτυξη και τήρηση των εργασιών του που αφορούν σε τεχνικά θέματα για τη θεσμοθέτηση λογιστικών προτύπων. Τα κύρια προσόντα για συμμετοχή στο Σ.Δ.Λ.Π. είναι η επαγγελματική ικανότητα και η πρακτική εμπειρία. Οι Θεματοφύλακες απαιτείται να επιλέγουν μέλη έτσι ώστε το Σ.Δ.Λ.Π., ως ομάδα, να συνιστά τον βέλτιστο διαθέσιμο συνδυασμό τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης, διεθνών επιχειρήσεων και εμπειρίας στην αγορά, και να διασφαλίζουν ότι στο Σ.Δ.Λ.Π. δεν κυριαρχεί κάποιος συνεργαζόμενος φορέας ή τοπικό συμφέρον. Το Σ.Δ.Λ.Π. αναμένεται επίσης να παράσχει έναν κατάλληλο συνδυασμό σύγχρονης πρακτικής εμπειρίας μεταξύ των ελεγκτών, των συντακτών, των χρηστών και των ακαδημαϊκών. Το Σ.Δ.Λ.Π. κατόπιν διαβουλεύσεων με τους Θεματοφύλακες αναμένεται να αναλάβει και να διατηρήσει καθήκοντα συνδέσμου με τους θεσμοθέτες διεθνών λογιστικών προτύπων και τους λοιπούς επίσημους φορείς που συμμετέχουν στην θεσμοθέτηση λογιστικών προτύπων προκειμένου να προωθήσει τη σύγκλιση των εθνικών λογιστικών προτύπων και των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

(Δ.Π.Χ.Π.) του Σ.Δ.Λ.Π. Η δημοσίευση ενός Προτύπου, σχεδίου διερμηνείας ή τελικής Διερμηνείας Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί την έγκριση των εννέα εκ των δεκατεσσάρων μελών του Σ.Δ.Λ.Π. Το Σ.Δ.Λ.Π. εκδίδει μία περίληψη των αποφάσεων του Συμβουλίου αμέσως μετά από κάθε συνάντηση του Σ.Δ.Λ.Π.

1.1.3. Το Συμβουλευτικό Συμβούλιο των Προτύπων

Το Συμβουλευτικό Συμβούλιο των Προτύπων (Σ.Σ.Π.) παρέχει ένα βήμα για τη συμμετοχή οργανισμών και ατόμων με ενδιαφέρον για τη διεθνή χρηματοοικονομική αναφορά που προέρχονται από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές και που έχουν διαφορετικό υπόβαθρο. Ο στόχος του Σ.Σ.Π. είναι να παράσχει στο Σ.Δ.Λ.Π. συμβουλές σε θέματα που άπτονται των αποφάσεων επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και των προτεραιοτήτων των εργασιών, να πληροφορεί το Σ.Δ.Λ.Π. σχετικά με τις απόψεις των μελών του Σ.Σ.Π. επί μειζόνων εργασιών θεσμοθέτησης προτύπων και να παράσχει λοιπές συμβουλές στο Σ.Δ.Λ.Π. ή τους Θεματοφύλακες.

Το Σ.Σ.Π. αποτελείται από περίπου σαράντα μέλη. Το Σ.Σ.Π. συνεδριάζει υπό συνήθεις συνθήκες, τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως. Οι συναντήσεις είναι ανοικτές στο κοινό. Ο πρόεδρος του Σ.Σ.Π. διορίζεται από τους Θεματοφύλακες και δεν μπορεί να αποτελεί μέλος του Σ.Δ.Λ.Π. ή του προσωπικού του. Ο πρόεδρος του Σ.Σ.Π. καλείται να παρευρίσκεται και να συμμετέχει στις συναντήσεις των Θεματοφυλάκων.

1.1.4. Η Επιτροπή Διερμηνειών Των Δ.Π.Χ.Π.

Η Επιτροπή Διερμηνειών των Δ.Π.Χ.Π. διορίζεται από τους Θεματοφύλακες για να βοηθήσει το Σ.Δ.Λ.Π. στη δημιουργία και βελτίωση των προτύπων χρηματοοικονομικής λογιστικής και την κατάρτιση αναφορών προς όφελος των χρηστών, των συντακτών και των ελεγκτών των οικονομικών καταστάσεων. Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. ιδρύθηκε το Μάρτιο του 2002 από τους Θεματοφύλακες, όταν αντικατέστησε την προηγούμενη επιτροπή διερμηνειών, την Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών (ΜΕΔ). Ο ρόλος της Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. είναι να παρέχει έγκαιρη καθοδήγηση σχετικά με προσφάτως ανακύψαντα θέματα χρηματοοικονομικών αναφορών, τα οποία δεν αντιμετωπίζονται συγκεκριμένα στα Δ.Π.Χ.Π. ή επί θεμάτων που έχουν δημιουργηθεί ή διαφαίνεται πιθανό να δημιουργηθούν ανεπαρκείς ή αντιφατικές διερμηνείες. Με αυτόν τον τρόπο, προάγει τη σχολαστική και ομοιόμορφη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π.

Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. συνδράμει το Σ.Δ.Λ.Π. για την επίτευξη σύγκλισης των λογιστικών προτύπων διεθνώς, σε συνεργασία με παρόμοιες ομάδες, οι οποίες υποστηρίζονται από εθνικά σώματα θεσμοθέτησης προτύπων για να καταλήξουν σε παρόμοια συμπεράσματα πάνω σε θέματα όπου τα υποκείμενα πρότυπα είναι αρκετά όμοια.

Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. αποτελείται από δώδεκα μέλη με δικαίωμα ψήφου και μία Προεδρία άνευ δικαιώματος ψήφου, επί του παρόντος ασκούμενη από μέλος του Σ.Δ.Λ.Π. Η Προεδρία έχει το δικαίωμα να εκφέρει γνώμη επί των εξεταζόμενων τεχνικών θεμάτων, αλλά δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Οι

Θεματοφύλακες θα διορίζουν, κατά την κρίση τους, διοικητικές αρχές ως παρατηρητές άνευ δικαιώματος ψήφου, οι εκπρόσωποι των οποίων θα έχουν το δικαίωμα να παρίστανται και να εκφέρουν γνώμη στις συναντήσεις. Επί του παρόντος παρατηρητές άνευ δικαιώματος ψήφου είναι η Διεθνής Ένωση Επιτροπών Κεφαλαιαγορών (IOSCO) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. εκδίδει μία περίληψη των αποφάσεων της αμέσως μετά από κάθε συνάντηση.

1.1.5. Το Προσωπικό του Σ.Δ.Λ.Π.

Το Σ.Δ.Λ.Π. υποστηρίζεται από ένα επιτελείο που εδρεύει στο Λονδίνο και διοικείται από τον Πρόεδρο του Σ.Δ.Λ.Π.. Την 1^η Ιανουαρίου 2006, στο τεχνικό επιτελείο συμμετείχαν άτομα από την Αυστραλία, την Κίνα, την Γερμανία, το Χονγκ Κονγκ, την Ιρλανδία, την Κορέα, τη Μαλαισία, τη Νέα Ζηλανδία, τη Νικαράγουα, τη Νότιο Αφρική, την Ισπανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

1.1.6. Αντικειμενικοί Σκοποί και Μεθοδολογία της Επιτροπής Διεθνών

Λογιστικών Προτύπων

Οι αντικειμενικοί σκοποί της Επιτροπής είναι οι ακόλουθοι:

α. να δημιουργεί υψηλής ποιότητας κατανόησης και εφαρμογής Παγκόσμια Λογιστικά Πρότυπα, τα οποία απαιτούν υψηλή ποιότητα, διαφάνεια και δυνατότητα σύγκρισης πληροφοριών στις οικονομικές καταστάσεις και σε άλλες

οικονομικές εκθέσεις, έτσι ώστε να βοηθούν τους συμμετέχοντες στις παγκόσμιες αγορές κεφαλαίων και τους υπόλοιπους χρήστες στη λήψη ορθών οικονομικών αποφάσεων.

β. να προωθεί τη χρήση και την αυστηρή εφαρμογή αυτών των Προτύπων

γ. να επιφέρει σύγκλιση των Εθνικών Λογιστικών Προτύπων και των Δ.Λ.Π. για υψηλής ποιότητας λύσεις.

Η Επιτροπή αναγνωρίζοντας ότι υπήρχαν και υπάρχουν διαφορετικές λογιστικές αρχές για το ίδιο θέμα σε διαφορετικές χώρες και αρκετά λογιστικά θέματα που δεν έχουν ακόμα διευθετηθεί, ακολούθησε μια πολύπλευρη προσέγγιση για να μπορέσει να εξυπηρετήσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κοινό. Έτσι για να μπορέσει να ενώσει τόσες διαφορετικές προσεγγίσεις προσπάθησε να ορίσει ευρύτερες αρχές και να αποφύγει υπερβολικές λεπτομέρειες. Το αποτέλεσμα είναι τα Δ.Λ.Π. να φαίνονται πρωτοποριακά σε κάποιες χώρες αλλά και απλά στοιχειώδη σε άλλες (όπως οι ΗΠΑ) οι οποίες έχουν πλήρως δημιουργήσει εθνικά συστήματα γενικά αποδεκτών λογιστικών αρχών.

1.1.7. Διαδικασία Έκδοσης των Δ.Λ.Π.

Τα Δ.Λ.Π. αναπτύσσονται δια μέσου ενός επίσημου συστήματος που περιλαμβάνει τη δέουσα διαδικασία και εκτεταμένες διεθνείς διαβουλεύσεις.

Το Σ.Δ.Λ.Π. έχει την πλήρη ευθύνη για κάθε τεχνικό θέμα που αφορά το Σ.Δ.Λ.Π. συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και έκδοσης των Δ.Π.Χ.Π., των Προσχεδίων και της τελική έγκρισης των Διερμηνειών που αναπτύσσονται από

την Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. Το Σ.Δ.Λ.Π έχει την πλήρη ευθύνη για την ανάπτυξη και την τήρηση των εργασιών του που αφορούν σε τεχνικά θέματα.

Οι Διερμηνείες των Δ.Π.Χ.Π. αναπτύσσονται δια μέσου ενός επίσημου συστήματος που περιλαμβάνει τη δέουσα διαδικασία και εκτεταμένες διεθνείς διαβουλεύσεις. Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. διεξάγει συζητήσεις επί τεχνικών θεμάτων σε συνεδριάσεις ανοιχτές στο κοινό.

Η δημοσίευση Προτύπου, προσχεδίου ή τελικής Διερμηνείας απαιτεί την έγκριση τουλάχιστον των εννέα εκ των δεκατεσσάρων μελών του Σ.Δ.Λ.Π. Για άλλες αποφάσεις του Σ.Δ.Λ.Π., συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης εγγράφου προς συζήτηση, προϋποτίθεται η απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών του Σ.Δ.Λ.Π., σε συνάντηση στην οποία παρευρίσκεται τουλάχιστον το 60% των μελών του Σ.Δ.Λ.Π., αυτοπροσώπως ή μέσω τηλεπικοινωνίας.

Κάθε μέλος της Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. με δικαίωμα ψήφου έχει μία ψήφο. Εννέα μέλη της Ε.Δ.Δ.Χ.Π. με δικαίωμα ψήφου αποτελούν απαρτία. Τα μέλη ψηφίζουν σύμφωνα με τις δικές τους ανεξάρτητες απόψεις και όχι ως εκπρόσωποι που ψηφίζουν σύμφωνα με τις απόψεις κάποιας εταιρείας, οργανισμού ή συνεργαζόμενου φορέα, με τα οποία πιθανόν να συνδέονται. Για την έγκριση Διερμηνειών σε μορφή σχεδίου ή τελική μορφή, το Σχέδιο ή η τελική Διερμηνεία δεν πρέπει να καταψηφιστεί από περισσότερα από τρία μέλη με δικαίωμα ψήφου.

Το Σ.Δ.Λ.Π. δημοσιεύει ένα προσχέδιο κάθε Προτύπου και έγγραφα προς συζήτηση για δημόσιο σχολιασμό. Ο συνήθης χρόνος για την υποβολή σχολίων είναι 120 ημέρες. Σε ορισμένες περιπτώσεις το Σ.Δ.Λ.Π. μπορεί να επεκτείνει ή να μειώσει το διάστημα αυτό. Ο χρόνος για την υποβολή σχολίων επί των σχεδίων Διερμηνειών Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. συνήθως είναι 60 ημέρες, αν και ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να καθοριστεί χρόνος που δεν είναι συντομότερος των 30 ημερών.

1.1.8. Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα μέχρι 31/12/2004 αρκετές εταιρίες που ήταν θυγατρικές αλλοδαπών ομίλων είχαν την υποχρέωση να συντάσσουν και να δημοσιεύουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και με βάση τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα αλλά και με τα Δ.Λ.Π. για τα ανάγκες της μητρικής τους εταιρίας.

Από 1/1/2005 όλες οι εταιρίες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών υποχρεούνται να συντάσσουν και να δημοσιεύουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π..

Σύμφωνα με έρευνες που έγιναν από μεγάλες ελεγκτικές εταιρίες προκύπτει το συμπέρασμα ότι τα Δ.Λ.Π. επέφεραν σημαντικές μεταβολές στα χρηματοοικονομικά μεγέθη των ελληνικών εισηγμένων επιχειρήσεων, οι οποίες με τη σειρά τους φαίνεται ότι στην πλειονότητα τους ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις πληροφόρησης των Δ.Λ.Π.. Προβλήματα εμφανίζονται στην

επάρκεια γνωστοποιήσεων κάποιων προτύπων χωρίς όμως να είναι ικανά να αλλοιώσουν τη συνολικά θετική εικόνα.

1.2. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1.2.1. Τι είναι τα USGAAP

Στις ΗΠΑ λογιστικά πρότυπα που οι εταιρίες είναι υποχρεωμένες να εφαρμόζουν είναι τα αμερικάνικα λογιστικά πρότυπα ή USGAAP. Η εφαρμογή των ανωτέρω προτύπων είναι υποχρεωτική και για όλες τις εταιρίες μη αμερικάνικες οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστήρια των ΗΠΑ. Αυτή η υποχρεωτική εφαρμογή καθορίζεται από την SEC, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ. Η SEC είναι ένα οργανισμός με δεσπόζουσα θέση στη διαμόρφωση κανόνων, αρχών και πολιτικών διασφάλισης της αποδοτικότητας και διαφάνειας των χρηματαγορών και είναι το πιο ισχυρό μέλος της IOSCO.

Στις ΗΠΑ ως USGAAP ή απλά GAAP δηλαδή Generally Accepted Accounting Principles στα ελληνικά Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές καλούνται οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιούνται από δημόσιες, ιδιωτικές ,μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις και οργανισμούς για να ετοιμάσουν, παρουσιάσουν και αναφέρουν τις οικονομικές τους καταστάσεις. Γενικά τα GAAP περιλαμβάνουν σε τοπικό επίπεδο εφαρμοστέα Λογιστικά Πλαίσια που σχετίζονται με λογιστικούς νόμους και κανόνες και Λογιστικά Πρότυπα.

Παρόμοια με πολλές άλλες χώρες η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν θέτει απευθείας τα λογιστικά πρότυπα με τη πεποίθηση ότι ο ιδιωτικός τομέας έχει καλύτερες γνώσεις και πηγές. Τα αμερικάνικα πρότυπα δεν είναι γραμμένα σε νόμο αν και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC) απαιτεί να ακολουθούνται στις οικονομικές αναφορές των δημοσίου χαρακτήρα επιχειρήσεις.

Σήμερα το FASB (Financial Accounting Standards Board) είναι η μεγαλύτερη αρχή στην καθιέρωση γενικών αποδεκτών λογιστικών αρχών για δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις καθώς επίσης και για μη κερδοσκοπικές.

Τα GAAP ενδιαφέρονται για την επιμέτρηση της οικονομικής δραστηριότητας, όταν τέτοιες μετρήσεις πρόκειται να γίνουν και να καταγραφούν, τις γνωστοποιήσεις γύρω από αυτή την δραστηριότητα και την προετοιμασία και παρουσίαση των σωρευμένων οικονομικών πληροφοριών στη μορφή οικονομικών καταστάσεων. Τα GAAP αναπτύσσονται όταν προκύπτουν ερωτήματα πως θα επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι, δηλαδή η μέτρηση, ο χρόνος αναγνώρισης, γνωστοποίηση ή παρουσίαση.

Υπάρχουν δύο μεγάλες κατηγορίες λογιστικών αρχών, αυτών της αναγνώρισης και αυτών της γνωστοποίησης. Οι αρχές της αναγνώρισης καθορίζουν τον χρόνο και την μέτρηση των θεμάτων που εισέρχονται σε ένα λογιστικό κύκλο και την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις. Αυτές αφορούν πρότυπα που μπορούν να ποσοτικοποιηθούν και προϋποθέτουν οικονομική πληροφόρηση για να εκφραστούν σε αριθμούς. Οι αρχές της γνωστοποίησης έχουν σχέση με παράγοντες που δεν είναι πάντα αριθμητικοί. Οι

γνωστοποιήσεις περιλαμβάνουν ποιοτική πληροφόρηση, η οποία αποτελεί ένα ουσιαστικό συστατικό ενός πλήρους πακέτου οικονομικών καταστάσεων. Η απουσία των γνωστοποιήσεων πιθανόν να καθιστούσε τις οικονομικές καταστάσεις παραπλανητικές παραβλέποντας πληροφορίες σχετικές με ανάγκες του αναγνώστη για λήψη αποφάσεων. Οι αρχές της γνωστοποίησης συμπληρώνουν τις αρχές της αναγνώρισης παρέχοντας εξηγήσεις σε υποθέσεις που έχουν γίνει στην πληροφόρηση με αριθμούς και παρέχοντας επιπρόσθετη πληροφόρηση σε λογιστικές πολιτικές, ενδεχόμενα γεγονότα, αβεβαιότητες κλπ, οι οποίες είναι ουσιαστικές για να καταλάβει κανείς την οικονομική κατάσταση της εκάστοτε επιχείρησης.

1.2.2. Πως δημιουργήθηκαν τα USGAAP

Η πρώτη σοβαρή προσπάθεια για δημιουργία των αμερικάνικων προτύπων ξεκίνησε το 1930, κυρίως ως συνέπεια του «κραχ» του χρηματιστηρίου του 1929 και κυρίως η διαδεδομένη αντίληψη ότι η έλλειψη προϋποθέσεων για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων συνέβαλε και οδήγησε στο οικονομικό «κραχ» της εποχής εκείνης. Το αμερικάνικο ινστιτούτο λογιστών δημιούργησε μια ειδική επιτροπή για να εργαστεί με το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης για την επίτευξη του στόχου που ήταν η καθιέρωση προτύπων για τις λογιστικές διαδικασίες. Η Επιτροπή για την Λογιστική Διαδικασία (Committee on Accounting Procedure, CAP) πρότεινε πέντε κανόνες στο Χρηματιστήριο αλλά οι περιορισμένες πηγές της επιτροπής και η έλλειψη προσπάθειών έρευνας για υποστήριξη των προτάσεων της τέθηκε υπό αμφισβήτηση στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Η απάντηση ήταν η αντικατάσταση της CAP με το

Συμβούλιο Λογιστικών Αρχών (Accounting Principles Board, APB). Το Συμβούλιο Λογιστικών Αρχών λειτούργησε για δεκατέσσερα χρόνια αλλά τελικά δεν κατόρθωσε να προσφέρει κάτι περισσότερο αποτελεσματικό από ότι είχε προσφέρει η Επιτροπή για την Λογιστική Διαδικασία το 1972 δημιουργήθηκε το Συμβούλιο Προτύπων Χρηματοοικονομικής Λογιστικής (FASB: Financial Accounting Standards Board). Το Συμβούλιο αποτελείται από επτά μόνιμα μέλη, τα οποία προέρχονται από δημόσιες, ιδιωτικές επιχειρήσεις και πανεπιστήμια. Το Συμβούλιο έχει επίσης βοήθεια από ένα σύνολο επαγγελματιών που διεξάγουν έρευνα και εργάζονται απευθείας με το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο είναι ένα ανεξάρτητο σώμα που βασίζεται στο Ίδρυμα Χρηματοοικονομικής Λογιστικής για την επιλογή των μελών και την έγκριση των προϋπολογισμών του. Το Συμβούλιο εκδίδει πολλών τύπων δηλώσεις που είναι είτε πρότυπα, είτε επεξηγήσεις, είτε διερμηνείες.

Μία άλλη επιτροπή που συμβάλλει στη δημιουργία των αμερικάνικων λογιστικών προτύπων είναι η AcSEC (Accounting Standards Executive Committee) που αποτελεί την ανώτερη τεχνική επιτροπή στο AICPA (American Institute of Certified Public Accountants). Η AcSEC αποτελείται από δεκαπέντε εθελοντικά μέλη από τον χώρο της βιομηχανίας, ακαδημαϊκούς, και αναλυτές εταιριών. Η Επιτροπή αυτή είναι εξουσιοδοτημένη να θέτει λογιστικά πρότυπα και να εκπροσωπεί το AICPA σε λογιστικά θέματα.

Ένας άλλος φορέας που ιδρύθηκε το 1984 για να συμβάλλει το FASB στην αναγνώριση τρεχόντων και ανακύψαντων θεμάτων και στην αντιμετώπιση προβλημάτων εφαρμογής είναι η EITF (Emerging Issues Task Force). Η

συμβουλευτική βοήθεια που παρέχεται από την EITF αφορά σημαντικά θέματα άμεσης αντιμετώπισης και προτεραιότητας. Η EITF αποτελείται κυρίως από εκπροσώπους εισηγμένων επιχειρήσεων αλλά περιλαμβάνει επίσης και μέλη που είναι γνώστες εξειδικευμένων θεμάτων και πρακτικών που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΡΑΙΑΣ

1.3 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

1.3.1. Αρχές Έναντι Κανόνων (Principles Versus Rules)

Είναι πολύ σημαντική και χαρακτηριστική αυτή η διαφορά που υπάρχει μεταξύ των διεθνών και των αμερικάνικων λογιστικών προτύπων. Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα βασίζονται σε γενικές αρχές και πλαίσια ενώ τα αμερικάνικα σε νόμους. Έτσι παρατηρείται σε πολλά θέματα τα διεθνή λογιστικά πρότυπα βλέπουν την ουσία και χειρίζονται τα λογιστικά θέματα σύμφωνα με το τι πρόκειται να συμβεί ενώ τα αμερικάνικα θέλουν πρώτα να τεθεί σε εφαρμογή ο αντίστοιχος νόμος.

1.3.2. Άλλες Διαφορές μεταξύ Δ.Λ.Π. και USGAAP

- Παρουσίαση

Όσοι τηρούν τα Δ.Λ.Π. σύντομα μαθαίνουν ότι ενώ τα Δ.Λ.Π. απαιτούν ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσης να περιέχουν συγκεκριμένο και περιορισμένο αριθμό πληροφοριών τα αμερικάνικα πρότυπα δεν απαιτούν συγκεκριμένο τύπο για την παρουσίαση των πληροφοριών.

- Κόστη πριν τη λειτουργία και την έναρξη εργασιών

Οι διαφορές μεταξύ Δ.Λ.Π. και Αμερικανικών είναι δυνατόν να έχουν σαν αποτέλεσμα διαφορά στην παρουσίαση των περιουσιακών στοιχείων στα βιβλία

μιας επιχείρησης. Τα Δ.Λ.Π. απαιτούν μια επιχείρηση να αναγνωρίζει σαν δαπάνη τα κόστη πριν από τη λειτουργία και έναρξη της επιχείρησης και τα κόστη που συνδέονται με την έναρξη, εκπαίδευση διαφήμιση, μετακόμιση και μεταφορά. Οποιοδήποτε από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία σε έναν ισολογισμό σύμφωνα με τα αμερικάνικα πρότυπα εξαφανίζεται σε οικονομικές καταστάσεις βασιζόμενες στα Δ.Λ.Π..

- Κόστη Δανεισμού

Τα αμερικάνικα πρότυπα υποχρεώνουν την κεφαλαιοποίηση των κοστών δανεισμού για συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία αλλά τα Δ.Λ.Π. επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να επιλέξει για το αν θα κεφαλαιοποιήσει ή θα εξοδοποιήσει τα κόστη δανεισμού για συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση θα παραμείνει πιστή στην προσέγγιση της. Η προσπάθεια σύγκλισης των δύο προτύπων αντανακλάται στο γεγονός ότι από 01.01.2009 θα ακολουθείται η προσέγγιση των αμερικάνικων προτύπων.

- Εύλογη αξία

Ακόμη και στις περιπτώσεις όπου η χρήση των αμερικάνικων και διεθνών προτύπων έχει σαν αποτέλεσμα να εμφανίζονται τα ίδια περιουσιακά στοιχεία σε έναν ισολογισμό, οι αξίες αυτών των περιουσιακών στοιχείων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις είναι δυνατόν να είναι διαφορετικές. Τα Δ.Λ.Π. επιτρέπουν σε μια επιχείρηση τακτικά να επανεκτιμά την ακίνητη περιουσία, και τον εξοπλισμό στην εύλογη αξία της αγοράς. Μία επιχείρηση όμως σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. δεν έχει την δυνατότητα να επιλέξει ένα από το σύνολο μιας κατηγορίας των περιουσιακών στοιχείων το οποίο θα

επανεκτιμήσει, η επανεκτίμηση που θα κάνει θα ισχύει για το σύνολο της κατηγορίας αυτής. Τα Δ.Λ.Π. παρέχουν την δυνατότητα να πιστωθούν οι αυξήσεις σε αξίες σε μια επανεκτίμηση του αποθεματικού στο μέρος του ισολογισμού που αφορά ίδια κεφάλαια ενώ οι μειώσεις σε αξίες αντιμετωπίζονται σαν δαπάνες στο βαθμό που οι αυξήσεις υπερβαίνουν τις οποιεσδήποτε προηγούμενες αυξήσεις από επανεκτιμήσεις.

Όσον αφορά την περιουσία από επενδύσεις τόσο τα αμερικάνικα όσο και τα διεθνή πρότυπα εγκρίνουν την μέθοδο του ιστορικού κόστους με αποσβέσεις και απομείωση, αλλά τα Δ.Λ.Π. επίσης επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να υπολογίσει την περιουσία στην βάση της εύλογης αξίας αγοράς αναγνωρίζοντας αλλαγές στην αξία σαν κέρδος ή ζημιά.

- Αποθέματα

Τα Δ.Λ.Π. επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να αλλάξει τα καταγεγραμμένα αποθέματα σε συγκεκριμένες καταστάσεις ενώ τα αμερικάνικα δεν επιτρέπουν κάτι τέτοιο. Τα Δ.Λ.Π. επίσης επιτρέπουν την αναγνώριση συγκεκριμένων δαπανών ανάπτυξης.

- Αναγνώριση Εσόδων

Αντανακλώντας την προσέγγιση τους βάσει αρχών, τα Δ.Λ.Π. σε ότι αφορά τις οδηγίες που έχουν σχέση με την αναγνώριση εσόδων είναι λιγότερο εκτεταμένα από ότι τα αμερικάνικα. Τα Δ.Λ.Π. για παράδειγμα δεν έχουν συγκεκριμένες οδηγίες για την αναγνώριση εσόδων λογισμικού.

1.4 ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Περίπου εκατό χώρες απαιτούν, επιτρέπουν ή ακολουθούν μια πολιτική υιοθέτησης ή σύγκλισης με τα Δ.Λ.Π.. Χώρες όπως η Ιαπωνία οι ΗΠΑ και ο Καναδάς έχουν ενεργοποιήσει προγράμματα με σκοπό να πετύχουν τη σύγκλιση με τα Δ.Λ.Π.. Δεν έχουν υιοθετήσει όλες οι χώρες που το ισχυρίζονται τα διεθνή λογιστικά πρότυπα ακριβώς αλλά έχουν υιοθετήσει πρότυπα σχεδόν σαν τα Δ.Λ.Π.. Είναι φανερή η παγκόσμια κίνηση προς μια σύγκλιση των λογιστικών προτύπων.

Σε κάποιο βαθμό η Ευρωπαϊκή Ένωση έδωσε το έναυσμα για την παγκόσμια σύγκλιση υποχρεώνοντας τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες σε ευρωπαϊκά χρηματιστήρια να ετοιμάζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις για όλα τα έτη που ξεκινούν από 01.01.2005 σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε τα Δ.Λ.Π. παρακινούμενη από το IASB αλλά έχουν υπάρξει και εξαιρέσεις.

Στις ΗΠΑ το FASB έχει ξεκινήσει μια ενεργή προσπάθεια προκειμένου να επιτευχθεί η σύγκλιση μεταξύ διεθνών και αμερικάνικων προτύπων. Το 2002 το FASB και το IASB προέβησαν στη λεγόμενη «Συμφωνία του Norwalk», όπου διατύπωσαν τις προθέσεις τους για να «προσαρμόσουν τα υπάρχοντα πρότυπα οικονομικών αναφορών πλήρως συμβατά όσο και πρακτικώς εφαρμόσιμα». Τον Φεβρουάριο του 2006 οι δύο οργανισμοί εξέδωσαν ένα μνημόνιο “Memorandum of Understanding” (2006 MOU), στο οποίο αναγνώρισαν την ανάγκη να βελτιώσουν τα πρότυπα και να εξαλείψουν τις

διαφορές μεταξύ των δύο προσεγγίσεων και όρισαν με ακρίβεια τους στόχους που σκοπεύουν να επιτύχουν στα επόμενα χρόνια. Ένας από τους στόχους το 2008 είναι να πραγματοποιήσουν σημαντική πρόοδο σε περιοχές όπου αμοιβαία θεωρούν ότι οι τρέχουσες λογιστικές πρακτικές και για τις δύο προσεγγίσεις χρειάζονται βελτίωση.

Η παγκόσμια εναρμόνιση του τρόπου αναφοράς των οικονομικών στοιχείων θα συμβάλλει αισθητά στην περαιτέρω παγκοσμιοποίηση των κεφαλαιαγορών και των παγκοσμίων επενδύσεων και θα μειώσει το κόστος που δημιουργείται από την πολυπλοκότητα του λογιστικού συστήματος για τους επενδυτές, τις εταιρίες, τους ρυθμιστές, του ελεγκτές και τους εκπαιδευτές.

Ο στόχος είναι οι *«Κοινές, Υψηλής ποιότητας οικονομικές αναφορές από τις εισηγμένες και μη εταιρίες σε όλο τον κόσμο»*

Ένα ενοποιημένο σύστημα προτύπων προϋποθέτει:

- ένα σύνολο λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας που θα καθιερώνονται από ένα ανεξάρτητο φορέα
- συνέπεια στην εφαρμογή των προτύπων
- κοινές γνωστοποιήσεις
- κοινά, υψηλής ποιότητας ελεγκτικά πρότυπα και πρακτικές
- κοινή προσέγγιση σε ρυθμιστική αξιολόγηση και επιβολή- εφαρμογή
- εκπαίδευση και κατάρτιση των συμμετεχόντων στις αγορές
- κοινή προσέγγιση σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και νομικών πλαισίων σε ότι αφορά τις οικονομικές αναφορές

Στο θέμα της σύγκλισης υπάρχουν ακόμη σημαντικά θέματα που αναμένεται να επιλυθούν (κυρίως από την πλευρά του FASB) όπως:

- να εξομαλυνθούν οι αρκετές διαφορές μεταξύ Διεθνών και Αμερικάνικων Λογιστικών Προτύπων, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν αισθητά τα νούμερα των οικονομικών αναφορών
- να υιοθετηθεί από τις ΗΠΑ ένα σύστημα που να στηρίζεται λιγότερο στους τύπους και περισσότερο στις αρχές με λιγότερη λεπτομερειακή πληροφόρηση και λιγότερο εξειδικευμένα πρότυπα για τον βιομηχανικό τομέα
- να επιταχυνθεί ο αργός ρυθμός σύγκλισης από τις επιτροπές (IASB & FASB) για τη σύγκλιση με αποκλίνουσες θεματικές περιοχές και πρότυπα

Σε διεθνές επίπεδο απαιτείται να γίνει μια μεγάλη προσπάθεια. Χρειάζεται να δημιουργηθούν υποστηρικτικοί μηχανισμοί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που να ελέγχουν τις εκδόσεις υιοθέτησης των Δ.Λ.Π.. Το IASB θα πρέπει να καλύψει τα μεγάλα κενά που υπάρχουν σε ορισμένα θέματα και να ενδυναμωθεί σαν ένας παγκόσμιος φορέας δημιουργίας και καθορισμού προτύπων. Να υπάρξει σύγκλιση και προτυποποίηση στοιχείων των εταιρικών οικονομικών αναφορών (γνωστοποιήσεις κλπ). Τα παγκόσμια ελεγκτικά πρότυπα και πρακτικές θα πρέπει να βελτιωθούν και να εξαλειφθούν οι διαφορές στις αμφιλεγόμενες περιοχές μεταξύ των διαφορετικών προσεγγίσεων των προτύπων.

Εάν τελικά επιλεγθεί να υιοθετηθούν τα ΔΛΠ σε διεθνές επίπεδο και Κυρίως στις ΗΠΑ είναι απαραίτητο να γίνουν:

- αλλαγές στις συμβάσεις, στις ρυθμιστικές προϋποθέσεις και τους νόμους των αμερικάνικων προτύπων
- εκτίμηση των σχετιζόμενων με την SEC λογιστικών προϋποθέσεων και προϋποθέσεων γνωστοποίησης
- αξιολόγηση της επίδρασης και προσέγγισης στις αναφορές των εταιρικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών
- καθορισμός του ρόλου του FASB και της SEC σε ένα παγκόσμιο επίπεδο
- αλλαγές στη φιλοσοφία των αμερικάνικων προτύπων προκειμένου να μετατραπούν σε σύστημα βασιζόμενο σε αρχές
- καθορισμός ημερομηνίας υιοθέτησης των Δ.Λ.Π.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- Βλάχος Χρίστος, Λουκάς Λουκά, Πανίκος Χαραλάμπους, Πρακτικό Εγχειρίδιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Global Training.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστικές Αρχές ή Μέθοδοι κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Λογιστής, Φεβρουάριος 2002 τεύχος 563.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες: Πρακτική Ανάλυση και Ερμηνεία με Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη, Πειραιάς 2002.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Εκδόσεις ΣΟΕΛ, Αθήνα, 2002.
- Σακέλλης Εμμανουήλ, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Εκδόσεις Σακέλλη, Αθήνα 2002.
- Σακέλλης Εμμανουήλ, Ο Ισολογισμός των Ανωνύμων Εταιρειών και των εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, Εκδόσεις Βρυκούς, Αθήνα 2002.
- Grant Thornton, Επιπτώσεις των I.F.R.S στις Εισηγμένες 2006, Εκδόσεις Grant Thornton, Αθήνα 2006.
- Grant Thornton, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα I.F.R.S. Αναλυτική παρουσίαση, Grant Thornton, Ιούνιος 2006.
- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), Νομική Βιβλιοθήκη, Έκδοση 2006.
- Barry J. Epstein, Eva K. Jermakowicz, Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards 2008, WILEY IFRS 2008, April 2008.

- Barry J. Epstein, Ralph Nach, Steven M. Bragg, Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles, WILEY USGAAP 2008, October 2007.
- David Alexander, Miller International Accounting Standards Guide 2004, Aspen Law & Business, 2004.
- Ian P.N.Hague, Applying International Financial Reporting Standards: Financial Instruments, Tolley LexisNexis, 2004.
- KPMG , Insights into IFRS – A practical guide to International Financial Reporting Standards, 2004.
- KPMG, IFRS compared to USGAAP, July 2007.
- PriceWaterhouseCoopers, Similarities and Differences: A comparison of IFRS and USGAAP, October 2007.
- Ernst & Young, Towards Convergence: A Survey of IFRS to USGAAP Differences, 2007.
- <http://europa.eu.int>,
- www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Kotsilinis.htm
- www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Kyriakou.htm
- www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Paraskeuopoulos.htm
- www.allmedia.gr/articleData/MX/2002/Pantziou.htm
- www.allmedia.gr/articleData/MX/2003/Dritsas.htm
- www.fasb.org
- www.fee.be
- www.grant-thornton.gr
- www.hba.gr
- www.iasb.org

- www.iasplus.com
- www.ifac.org
- www.ifad.net
- www.iosco.org
- www.kpmg.co.uk/ifrs
- www.pwcglobal.com/ifrs
- www.seodi.gr
- www.soe.gr
- www.soel.gr
- www.taxheaven.gr
- www.euro2day.gr
- www.ase.gr
- www.express.gr
- www.kathimerini.gr
- www.kerdos.gr
- www.ypetho.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19 «ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ» ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

2.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19 «ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ»

2.1.1. Εισαγωγή

Το πρότυπο αυτό αναφέρεται στη λογιστική και στις γνωστοποιήσεις των εργοδοτών για τις παροχές σε εργαζομένους. Με τον όρο παροχές σε εργαζομένους νοούνται όλες οι μορφές αντιπαροχής που δίδονται από μια επιχείρηση ως αντάλλαγμα για την παροχή υπηρεσιών από το προσωπικό. Το πρότυπο αυτό δεν ασχολείται με την αναφορά στον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών εκθέσεων των προγραμμάτων παροχών αποχώρησης από την υπηρεσία, με την οποία ασχολείται το ΔΛΠ 26 (Λογιστική και πληροφόρηση προγραμμάτων παροχών αποχώρησης από την υπηρεσία).

2.1.2 Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής

Σκοπός του Δ.Λ.Π. 19 είναι να καθορίσει τη λογιστική απεικόνιση και τις γνωστοποιήσεις που θα χρειαστεί να διενεργηθούν για τις παροχές από έναν εργοδότη στους εργαζομένους. Ο βασικός κανόνας είναι ότι μία επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί: υποχρέωση όταν ένας εργαζόμενος παρέχει υπηρεσίες στο παρόν με αντάλλαγμα την παροχή μελλοντικών ωφελημάτων και έξοδο

όταν η επιχείρηση αναλώνει οικονομικά οφέλη από την υπηρεσία ενός εργαζομένου ως αντάλλαγμα της παροχής των ωφελημάτων.

Το πρότυπο αυτό εφαρμόζεται στις οικονομικές καταστάσεις των εργοδοτών για όλες τις παροχές προς το προσωπικό οι οποίες μπορεί να αφορούν και:

- α. επίσημες συμφωνίες της επιχείρησης με τους εργαζομένους της συνολικά αλλά και ατομικά.
- β . παροχές που προέρχονται από νομοθετικές ρυθμίσεις όπως π.χ. συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
- γ. πρακτικές της επιχείρησης οι οποίες δημιουργούν μία τεκμαιρόμενη δέσμευση.

Το Δ.Λ.Π. 19 διακρίνει τις παροχές σε εργαζομένους σε πέντε γενικές κατηγορίες:

- Βραχυχρόνιες Παροχές σε εργαζομένους, όπως μισθοί και ημερομίσθια, εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων, επιδόματα ετήσιας άδειας και άδειας ασθενείας, διανομή κερδών και έκτακτες παροχές (εφόσον είναι πληρωτέα σε δώδεκα μήνες) καθώς και μη χρηματικές παροχές (όπως κατοικία, αυτοκίνητα κ.λ.π.)
- Παροχές μετά την απασχόληση, όπως συντάξεις, ασφάλειες ζωής, ασφάλειες ασθενείας και ιατρική περίθαλψη, μέσα από α) προγράμματα καθορισμένων εισφορών και β) προγράμματα καθορισμένων παροχών.

- Άλλες μακρόχρονες παροχές, όπως άδειες μακροπρόθεσμων υπηρεσιών, παροχές ανικανότητας, διανομή κερδών και έκτακτες παροχές εφόσον δεν είναι πληρωτέα μέσα σε 12 μήνες.
- Παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης.
- Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία αυτών.

Οι παραπάνω παροχές χορηγούνται είτε άμεσα στον εργαζόμενο είτε στα προστατευόμενα από αυτόν μέλη και αφορούν όλους τους εργαζόμενους ανεξάρτητα από την εργασιακή σχέση που υπάρχει και από τη θέση στην ιεραρχία. Στη συνέχεια εξετάζεται κάθε μία από τις πέντε αυτές κατηγορίες παροχών ξεχωριστά, τόσο από πλευράς περιεχομένου όσο και από πλευράς λογιστικού χειρισμού.

2.1.3. Βραχυχρόνιες Παροχές σε Εργαζομένους

Οι βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους είναι παροχές που λήγουν στο σύνολο τους μέσα σε δώδεκα μήνες μετά το τέλος της χρήσης μέσα στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Οι βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους αφορούν στις συμβατικές υποχρεώσεις της επιχείρησης για:

- i. ημερομίσθια, μισθούς, εργοδοτικές εισφορές
- ii. αποζημιώσεις βραχυχρόνιων απουσιών, όπως κανονικές ετήσιες άδειες με αποδοχές και άδειες ασθενείας με αποδοχές, όταν οι απουσίες αναμένεται να πραγματοποιηθούν μέσα σε 12 μήνες μετά το τέλος της χρήσης στην οποία οι εργαζόμενοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

- iii. διανομή κερδών και έκτακτες παροχές πληρωτέες μέσα σε 12 μήνες μετά το τέλος της χρήσης στην οποία οι εργαζόμενοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.
- iv. μη νομισματικές παροχές στους εργαζομένους όπως ιατρική περίθαλψη, κατοικία, αυτοκίνητα και δωρεάν επιδοτούμενα αγαθά ή υπηρεσίες.

Ο λογιστικός χειρισμός των βραχυχρόνιων παροχών σε εργαζομένους είναι σχετικά απλός. Όταν ένας εργαζόμενος προσφέρει τις υπηρεσίες του σε μια επιχείρηση κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου, η επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίζει το απροεξόφλητο των βραχυχρόνιων παροχών σε εργαζομένους που αναμένεται να πληρωθεί ως αντάλλαγμα για αυτή την υπηρεσία:

- είτε ως υποχρέωση (δεδουλευμένο έξοδο) μετά την αφαίρεση κάθε ποσού που ήδη καταβλήθηκε
- είτε ως έξοδο, εκτός εάν άλλο πρότυπο απαιτεί ή επιτρέπει τη συμπερίληψη των παροχών στο κόστος ενός στοιχείου του ενεργητικού.

- Ημερομίσθια, μισθοί, εργοδοτικές εισφορές

Ο λογιστικός χειρισμός των παροχών αυτών καθορίζεται από την εφαρμογή των βασικών λογιστικών αρχών των δεδουλευμένων εσόδων-εξόδων και της συσχέτισης. Οι παροχές αυτές λογιστικοποιούνται με τα ονομαστικά ποσά τους (το κόστος παροχών καταχωρείται ως έξοδο) στη χρήση που παρασχέθηκαν οι αντίστοιχες υπηρεσίες. Οι απλήρωτες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στον ισολογισμό ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και οι προπληρωμένες υποχρεώσεις ως ένα περιουσιακό στοιχείο.

- Αποζημιώσεις βραχυχρόνιων απουσιών

Μία επιχείρηση μπορεί να αποζημιώνει τους εργαζομένους της για απουσία για κάποιους λόγους, όπως για λόγους ασθένειας, διακοπών, βραχύχρονης ανικανότητας, μητρότητας, δικαστικής ή στρατιωτικής υπηρεσίας κλπ. Ο λογιστικός χειρισμός αυτών των αποζημιώσεων εξαρτάται από το εάν το δικαίωμα σε αμειβόμενες απουσίες είναι σωρευτικό ή όχι.

Σωρευτικό είναι το δικαίωμα όταν η παροχή μπορεί να μεταφερθεί σε επόμενες χρήσεις σε περίπτωση που δεν έχει χρησιμοποιηθεί, για παράδειγμα η άδεια διακοπών. Μη σωρευτικό, είναι το δικαίωμα που δεν μεταφέρεται σε επόμενες χρήσεις αλλά χάνεται και δεν παρέχεται και δικαίωμα ταμειακής πληρωμής, για παράδειγμα άδεια ασθένειας-μητρότητας.

Οι σωρευμένες αμειβόμενες απουσίες καταχωρούνται ως δαπάνη και υποχρέωση της περιόδου κατά την οποία ο εργαζόμενος παρέχει τις υπηρεσίες που του δίνουν το δικαίωμα αυτό. Η επιχείρηση θα πρέπει να αποτιμά το αναμενόμενο κόστος των σωρευμένων αμειβόμενων απουσιών ως το επιπρόσθετο ποσό που αναμένει να πληρώσει για οποιαδήποτε αχρησιμοποίητα δικαιώματα που έχουν συσσωρευτεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι μη σωρευμένες αμειβόμενες απουσίες καταχωρούνται όταν αυτές πραγματοποιηθούν. Αυτό σημαίνει ότι οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις εκπνέουν αν δεν χρησιμοποιηθεί πλήρως το δικαίωμα που παρέχεται μέσα στη χρήση.

- Προγράμματα διανομής κερδών και πρόσθετων παροχών

Όταν υπάρχουν σχέδια συμμετοχής στα κέρδη της επιχείρησης θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή το αναμενόμενο κόστος της διανομής κερδών και πρόσθετων παροχών αναγνωρίζεται ως έξοδο και υποχρέωση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού μόνο όταν:

- α. η επιχείρηση έχει μια παρούσα νόμιμη ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να διενεργεί τέτοιες πληρωμές ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος
- β. μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση της υποχρέωσης

Η έννοια της τεκμαιρόμενης υποχρέωσης αναφέρεται σε εκείνα τα προγράμματα διανομής κερδών, στα οποία οι εργαζόμενοι λαμβάνουν ένα ποσοστό από τα κέρδη, μόνο στην περίπτωση που παραμείνουν στην επιχείρηση για μια καθορισμένη περίοδο. Αυτό σημαίνει ότι το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί, αυξάνεται αν οι εργαζόμενοι μείνουν στην υπηρεσία μέχρι το τέλος της περιόδου. Παρούσα δέσμευση υπάρχει μόνο εάν η επιχείρηση δεν έχει άλλη επιλογή από το να κάνει τις πληρωμές.

2.1.4. Παροχές μετά την Απασχόληση

Οι παροχές μετά την απασχόληση είναι παροχές των εργαζομένων που είναι πληρωτέες μετά την ολοκλήρωση της απασχόλησης. Ρυθμίσεις βάσει των οποίων μια επιχείρηση χορηγεί παροχές μετά την απασχόληση, συνιστούν προγράμματα παροχών μετά την απασχόληση. Η εφαρμογή του προτύπου αυτού είναι ανεξάρτητη από το αν υπάρχει ιδιαίτερος φορέας για να εισπράττει

εισφορές και να πληρώνει παροχές. Οι κυριότερες παροχές μετά την απασχόληση είναι: συντάξεις, ασφάλεια ζωής, ιατρική περίθαλψη.

Τα προγράμματα παροχών μετά την απασχόληση είναι τυπικές ή άτυπες συμφωνίες, κατά τις οποίες μια επιχείρηση χορηγεί παροχές μετά την απασχόληση σε έναν ή περισσότερους εργαζομένους. Ο εργοδότης και ορισμένες φορές και οι εργαζόμενοι καταβάλλουν εισφορές σε ένα ταμείο, το οποίο μπορεί να είναι και μία ξεχωριστή νομική οντότητα. Στη συνέχεια οι εισφορές αυτές επενδύονται σε στοιχεία του ενεργητικού τα οποία χρησιμοποιούνται για την καταβολή των παροχών προς τους εργαζομένους όταν αυτά καθίστανται πληρωτέα.

Τα προγράμματα παροχών μετά την απασχόληση διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών και
- τα προγράμματα καθορισμένων παροχών

Τόσο τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και τα προγράμματα καθορισμένων παροχών μπορεί να χαρακτηρίζονται ως:

- προγράμματα πολλαπλών εργοδοτών
- κρατικά προγράμματα
- ασφαλισμένες παροχές

α. Προγράμματα πολλαπλών εργοδοτών

Σε ένα πρόγραμμα πολλαπλών εργοδοτών, πολλές επιχειρήσεις συμμετέχουν και ιδρύουν έναν διαχειριστικό φορέα (Ταμείο), στον οποίο συνεισφέρουν προκειμένου να καλυφθούν οι μελλοντικές παροχές των εργαζομένων τους. Στα προγράμματα αυτά είναι δυνατό να υπάρχουν για κάθε εργοδότη διαφορετικά προγράμματα.

Ανάλογα με τους όρους τα προγράμματα αντιμετωπίζονται είτε ως προγράμματα καθορισμένων παροχών είτε ως προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Όταν το πρόγραμμα αντιμετωπίζεται σαν πρόγραμμα καθορισμένων παροχών θα πρέπει να λογιστικοποιείται η αναλογία των υποχρεώσεων, των στοιχείων του ενεργητικού και του κόστους που αντιστοιχεί στην επιχείρηση.

Όταν αντιμετωπίζεται σαν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών δεν απαιτείται ιδιαίτερος χειρισμός απλά η επιχείρηση θα πρέπει να προβεί σε γνωστοποιήσεις για το ότι το πρόγραμμα είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών και γιατί δεν μπορεί να θεωρηθεί ή προσδιοριστεί ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Δεν θεωρούνται προγράμματα πολλαπλών εργοδοτών:

1. προγράμματα καθορισμένων παροχών που προέρχονται από συνένωση των περιουσιακών στοιχείων διαφόρων επιχειρήσεων που βρίσκονται όμως κάτω από κοινό έλεγχο δηλ. μεταξύ μητρικής και των θυγατρικών της και

2. προγράμματα ομαδικής διαχείρισης, που είναι συγκεντρώσεις προγραμμάτων εργοδοτών τα οποία συνενώνονται για να επιτυγχάνονται μεγαλύτερες αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων και οικονομίες κλίμακας, οι διεκδικήσεις όμως των διαφόρων εργοδοτών διαχωρίζονται για το αποκλειστικό όφελος των δικών τους εργαζομένων.

Μια επιχείρηση πρέπει να ταξινομεί ένα πρόγραμμα πολλαπλών εργοδοτών είτε σε πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, είτε σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, προκειμένου να υπάρχει και η σωστή λογιστική αντιμετώπιση.

β. Κρατικά Προγράμματα

Τα κρατικά προγράμματα καθιερώνονται με νόμο για να καλύπτουν όλες τις επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις συγκεκριμένου κλάδου. Λειτουργούν υπό την εποπτεία της κυβέρνησης ή τις τοπικές αυτοδιοικήσεις ή από οποιοδήποτε άλλο φορέα που δημιουργείται για το σκοπό αυτό ο οποίος δεν ελέγχεται και δεν επηρεάζεται από την επιχείρηση που καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις.

Τα κρατικά προγράμματα στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι προγράμματα καθορισμένων εισφορών, καθώς η μόνη υποχρέωση της επιχείρησης είναι να πληρώνει έγκαιρα τις εισφορές της. Δεν υπάρχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να πληρώσει μελλοντικές εισφορές. Αυτό όμως δεν αποκλείει κάποια κρατικά προγράμματα να χαρακτηρισθούν ως καθορισμένων παροχών. Στη χώρα μας ως τέτοια προγράμματα θα μπορούσαν να θεωρηθούν αυτά που παρέχουν τα ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου.

γ. Ασφαλισμένες Παροχές

Στη περίπτωση αυτή, η επιχείρηση πληρώνει ασφάλιστρα σε μια ασφαλιστική εταιρεία προκειμένου να αντιμετωπίσει τις παροχές ενός προγράμματος παροχών μετά την απασχόληση. Αυτές οι περιπτώσεις αντιμετωπίζονται ως προγράμματα καθορισμένων εισφορών, εκτός αν η επιχείρηση έχει εγγυηθεί τη διασφάλιση των παροχών στους εργαζομένους με μια νόμιμη ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, οπότε πρέπει να αντιμετωπίζονται ως προγράμματα καθορισμένων παροχών.

➤ Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι προγράμματα παροχών μετά την απασχόληση κατά τα οποία μια επιχείρηση πληρώνει καθορισμένες εισφορές σε ένα ιδιαίτερο φορέα (ταμείο). Η επιχείρηση δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να πληρώσει περαιτέρω εισφορές, στην περίπτωση που το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει όλες τις παροχές στους εργαζομένους που αφορούν την υπηρεσία του εργαζομένου για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις.

Συνεπώς κατά τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση της επιχείρησης περιορίζεται στο ποσό που αυτή δέχεται να συνεισφέρει στο ταμείο, το οποίο στη συνέχεια διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Έτσι τόσο ο αναλογιστικός κίνδυνος (ότι οι παροχές θα είναι λιγότερες από τις εισφορές) όσο και ο επενδυτικός κίνδυνος

(ότι τα περιουσιακά στοιχεία που είναι επενδυμένα θα είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τις παροχές) βαρύνουν τον εργαζόμενο.

Η λογιστική αντιμετώπιση των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών είναι απλή, γιατί η υποχρέωση της επιχείρησης περιορίζεται στο καθορισμένο ποσό που πρέπει να εισφέρει αυτή σε κάθε χρήση. Συνεπώς δεν υπάρχει ανάγκη ούτε για αναλογιστικές υποθέσεις για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης και του εξόδου, αλλά ούτε και για την προεξόφληση της υποχρέωσης, εκτός εάν αυτή είναι πληρωτέα μετά από 12 μήνες από τη λήξη της χρήσης μέσα στην οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν τη σχετική υπηρεσία.

Για την καταχώρηση και αποτίμηση των εισφορών εφαρμόζεται η αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων. Η επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί την πληρωτέα εισφορά σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών σε αντάλλαγμα υπηρεσιών που παρασχέθηκαν:

- ❖ ως μια δαπάνη στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων ή ένα κάποιο άλλο Δ.Λ.Π. απαιτεί στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου και
- ❖ ως μια υποχρέωση (δεδουλευμένη δαπάνη) στον Ισολογισμό. Καταχωρείται η υποχρέωση, το έξοδο πληρωτέο μετά την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί. Στη περίπτωση που το ποσό που καταβλήθηκε είναι μεγαλύτερο από αυτό της εισφοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού (προπληρωμένο έξοδο).

Όταν οι εισφορές σε ένα πρόγραμμα δεν λήγουν στο σύνολο τους μέσα σε 12 μήνες πρέπει να προεξοφλούνται με ειδικό προεξοφλητικό επιτόκιο ο καθορισμός τους οποίου εξετάζεται παρακάτω.

Αναφορικά τώρα με τις γνωστοποιήσεις, η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί το ποσό που καταχωρείται ως δαπάνη για πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

➤ Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών

Προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα παροχών μετά την απασχόληση, άλλα εκτός από τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Στα προγράμματα αυτά η υποχρέωση της επιχείρησης είναι να παρέχει τις συμφωνημένες παροχές και τόσο ο αναλογιστικός κίνδυνος όσο και ο επενδυτικός κίνδυνος βαρύνουν στην ουσία την επιχείρηση. Με άλλα λόγια, αν τα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου δεν επαρκούν για την κάλυψη των παροχών, ο εργοδότης υποχρεούται να καλύψει με συμπληρωματικές εισφορές το έλλειμμα.

Η λογιστική αντιμετώπιση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών είναι σύνθετη γιατί:

1. απαιτούνται αναλογιστικές υποθέσεις για να αποτιμηθεί η υποχρέωση και η δαπάνη
2. υπάρχει πιθανότητα να προκύψουν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και

3.οι υποχρεώσεις πρέπει να προεξοφλούνται γιατί μπορεί να διακανονίζονται μετά από χρόνια από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας.

Ο λογιστικός χειρισμός των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών περιλαμβάνει τα ακόλουθα έξι στάδια:

1. Χρησιμοποίηση αναλογιστικών τεχνικών, για να εκτιμηθεί το ποσό της παροχής που οι εργαζόμενοι δικαιούνται για τις υπηρεσίες που έχουν προσφέρει, κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις. Αναλογιστικές υποθέσεις γίνονται για π.χ. δημογραφικές μεταβλητές, όπως είναι η απασχόληση και η θνησιμότητα, οικονομικές μεταβλητές, όπως είναι οι αυξήσεις στους μισθούς κ.α.

2. Προεξόφληση του παραπάνω ποσού παροχής με τη Μέθοδο της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας. Έτσι υπολογίζεται η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής και το κόστος της τρέχουσας υπηρεσίας.

3. Προσδιορισμός της πραγματικής αξίας κάθε περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος.

4. Προσδιορισμός των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, τόσο των συνολικών ποσών όσο και των ποσών που θα πρέπει να αναγνωριστούν στην τρέχουσα περίοδο.

5. Προσδιορισμός του προκύπτοντος κόστους προϋπηρεσίας όταν ένα πρόγραμμα έχει εισαχθεί ή μεταβληθεί και

6. Προσδιορισμός του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας όταν ένα πρόγραμμα περικλύπτεται ή διακανονίζεται.

Καταχώρηση στον Ισολογισμό

Το ποσό που καταχωρείται ως υποχρέωση στον ισολογισμό, σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι το καθαρό σύνολο των παρακάτω ποσών:

- (+) Παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής κατά την ημερομηνία του ισολογισμού
- (+) κάθε αναλογιστικό κέρδος ή
- (-) κάθε αναλογιστική ζημία που δεν αναγνωρίστηκε
- (-) κάθε κόστος προϋπηρεσίας που δεν αναγνωρίστηκε
- (-) πραγματική (εύλογη) αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, από τα οποία θα διακανονισθούν άμεσα οι υποχρεώσεις.

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής και η πραγματική αξία κάθε περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος πρέπει να προσδιορίζονται αρκετά συχνά, κατά προτίμηση από κάποιον ειδικό αναλογιστή, ώστε τα ποσά που καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις να μην διαφέρουν πολύ από εκείνα που θα προσδιορίζονταν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Σε περίπτωση που το πιο πάνω ποσό που προσδιορίστηκε ως υποχρέωση είναι αρνητικό, αναγνωρίζεται σαν στοιχείο του ενεργητικού, δηλαδή σαν περιουσιακό στοιχείο. Το προκύπτον περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ:

α. του ποσού που προσδιορίστηκε με τον παραπάνω τρόπο και
β. του καθαρού συνόλου που προκύπτει από κάθε ακαταχώρητη αναλογιστική ζημιά που δεν έχει αναγνωριστεί και το κόστος προϋπηρεσίας και από την παρούσα αξία κάθε οικονομικής ωφέλειας με τη μορφή επιστροφής κεφαλαίων από το πρόγραμμα ή μείωσης των μελλοντικών εισφορών.

Περιουσιακό στοιχείο μπορεί να δημιουργηθεί, σε περίπτωση που ένα πρόγραμμα καθορισμένης παροχής έχει υπερχρηματοδοτηθεί ή όταν καταχωρούνται αναλογιστικά κέρδη. Ωστόσο, δεν αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού μια αύξηση που είναι αποτέλεσμα μιας αναλογιστικής ζημιάς ή ενός κόστους προϋπηρεσίας στην τρέχουσα περίοδο.

Καταχώρηση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Μια επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί ως δαπάνη ή ως έσοδο, στην περίπτωση που η υποχρέωση γυρίσει σε περιουσιακό στοιχείο όπως αναφέρθηκε παραπάνω από προγράμματα καθορισμένων παροχών, το καθαρό σύνολο των εξής ποσών :

- (+) το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας
- (+) το χρηματοοικονομικό κόστος
- (-) η αναμενόμενη απόδοση από κάθε στοιχείο του ενεργητικού του προγράμματος και κάθε δικαίωμα αποζημίωσης
- (-) τα αναλογιστικά κέρδη ή
- (+) τις αναλογιστικές ζημιές που έχουν αναγνωριστεί

(+) το κόστος προϋπηρεσίας που έχει αναγνωρισθεί

(+) τις συνέπειες οποιασδήποτε περικοπής ή διακανονισμού των παροχών του προγράμματος

(+) ή (-) τις περιπτώσεις που αφορούν στο υπερβάλλον σε σχέση με την παρούσα αξία των μελλοντικών οφελών και την αναγνώριση τυχόν στοιχείου του ενεργητικού

Καταχώρηση και Αποτίμηση : Παρούσα αξία υποχρεώσεων καθορισμένης Παροχής και Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας

Το τελικό κόστος ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών εξαρτάται, από πάρα πολλούς παράγοντες, όπως είναι οι μισθοί και τα επίπεδα που αυτοί κυμαίνονται, η απασχόληση του εργατικού δυναμικού, η θνησιμότητα που υπάρχει και πάρα πολλά άλλα. Συνεπώς το τελικό κόστος του προγράμματος χαρακτηρίζεται έντονα από αβεβαιότητα.

Για να υπολογιστεί η παρούσα αξία της υποχρέωσης της παροχής για μετά την απασχόληση καθώς και το σχετικό κόστος της τρέχουσας υπηρεσίας θα πρέπει:

1. να εφαρμοστεί μια μέθοδος αναλογιστικής αποτίμησης
2. να κατανεμηθεί η παροχή σε περιόδους υπηρεσίας
3. να γίνουν αναλογιστικές παραδοχές

Μέθοδος Αναλογιστικής Αποτίμησης

Προκειμένου μια επιχείρηση να υπολογίσει την παρούσα αξία της υποχρέωσης της παροχής για μετά την απασχόληση, το κόστος της τρέχουσας υπηρεσίας

και όπου χρειάζεται το κόστος προϋπηρεσίας, πρέπει να χρησιμοποιεί την Μέθοδο της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method) γνωστή και ως μέθοδο της δεδουλευμένης παροχής που αναλογεί σε υπηρεσία.

Η μέθοδος αυτή θεωρεί ότι κάθε περίοδο υπηρεσίας δημιουργεί μια επιπρόσθετη μονάδα δικαιώματος παροχής και αποτιμά κάθε μονάδα ξεχωριστά για να υπολογίσει την τελική υποχρέωση. Η επιχείρηση πρέπει να προεξοφλεί ολόκληρη την υποχρέωση παροχής μετά την απασχόληση, ακόμη και αν μέρος της υποχρέωσης λήγει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού, αποτελεί δηλαδή βραχυχρόνια υποχρέωση.

Κατανομή Παροχής σε περιόδους υπηρεσίας

Στον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης για καθορισμένη παροχή, του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και όπου χρειάζεται του κόστους προϋπηρεσίας, η επιχείρηση πρέπει να κατανέμει την παροχή σε περιόδους υπηρεσίας σύμφωνα με τον τύπο του προγράμματος παροχών.

Όμως, εάν η υπηρεσία ενός εργαζομένου σε μεταγενέστερα έτη θα οδηγήσει σε ένα σημαντικά υψηλότερο επίπεδο παροχής από ότι στα προηγούμενα έτη, η επιχείρηση πρέπει να κατανέμει την παροχή σε μια σταθερή βάση από:

α. την ημερομηνία από την οποία αρχίζει η υπηρεσία του εργαζομένου να οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα (άσχετα αν οι παροχές έχουν ως προϋπόθεση επιπρόσθετη υπηρεσία ή όχι), μέχρι

β. την ημερομηνία κατά την οποία επιπρόσθετη υπηρεσία από τον εργαζόμενο δεν θα αυξάνει σημαντικά τις μελλοντικές παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα, εκτός από επιπρόσθετες αυξήσεις μισθών.

Η επιχείρηση, με βάση την μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας απαιτείται να καταλείπει την παροχή τόσο στην τρέχουσα περίοδο (για να υπολογιστεί το τρέχον κόστος υπηρεσίας) όσο και στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους (για να υπολογιστεί η παρούσα αξία υποχρέωσης καθορισμένης παροχής). Η επιχείρηση θα πρέπει να καταλείπει την παροχή στις περιόδους στις οποίες δημιουργείται η υποχρέωση για χορήγηση παροχών μετά την απασχόληση. Η υποχρέωση αυτή δημιουργείται καθώς ο εργαζόμενος παρέχει τις υπηρεσίες του, οι οποίες του δίνουν και το δικαίωμα των παροχών μετά την απασχόληση. Οι αναλογιστικές τεχνικές βοηθούν την επιχείρηση να αποτιμήσει αυτή την υποχρέωση με αρκετή αξιοπιστία που δικαιολογεί καταχώρηση της υποχρέωσης.

Στον υπολογισμό της υποχρέωσης για καθορισμένη παροχή, η επιχείρηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα μερικοί από τους εργαζομένους να μην πληρούν κάποια από τις προϋποθέσεις κατοχύρωσης.

Αναλογιστικές Παραδοχές

Αναλογιστικές παραδοχές είναι οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις που κάνει μια επιχείρηση για τις μεταβλητές που θα προσδιορίσουν το τελικό κόστος χορήγησης των μετά την απασχόληση παροχών. Οι αναλογιστικές παραδοχές θα πρέπει να είναι αμερόληπτες, αντικειμενικές και αμοιβαία συμβατές.

Οι αναλογιστικές παραδοχές συμπεριλαμβάνουν:

1. δημογραφικές παραδοχές που έχουν να κάνουν με τα χαρακτηριστικά των τωρινών, των πρώην αλλά και των μελλοντικών εργαζομένων που προορίζονται για παροχές για παράδειγμα: ποσοστό θνησιμότητας, συντελεστές απασχόλησης και λοιπά.
2. οικονομικές παραδοχές, που ασχολούνται με στοιχεία όπως είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο, τα μελλοντικά επίπεδα μισθών, οι μελλοντικές ιατρικές δαπάνες, η αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων και λοιπά.

Προεξοφλητικό Επιτόκιο

Το προεξοφλητικό επιτόκιο αποτελεί μια σημαντική αναλογιστική υπόθεση για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και του τρέχοντος κόστους υπηρεσίας. Προσδιορίζεται με αναφορά στην απόδοση της αγοράς των υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Σε χώρες που δεν υπάρχει ενεργός και οργανωμένη αγορά για τα συγκεκριμένα ομόλογα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων. Φυσικά το νόμισμα και οι όροι των εταιρικών ομολόγων θα πρέπει να είναι συνεπείς με το νόμισμα και τους όρους των υποχρεώσεων των μετά την λήξη της απασχόλησης παροχών.

Το προεξοφλητικό επιτόκιο αντανάκλα τη διαχρονική μεταβολή της αξίας του χρήματος και όχι τον επενδυτικό ή αναλογιστικό κίνδυνο. Χρησιμοποιείται μόνο για τη χρονική τακτοποίηση των παροχών και όχι για την αντιστάθμιση του πιστωτικού κινδύνου ή του κινδύνου που απορρέει από το γεγονός ότι η πραγματικότητα θα αποκλίνει από τις αναλογιστικές παραδοχές.

Τα προεξοφλητικό επιτόκιο χρησιμοποιείται επίσης για τον υπολογισμό τόκων που θα προσαυξήσουν την υποχρέωση καθορισμένων παροχών. Η δαπάνη τόκου υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που προσδιορίστηκε στην αρχή της περιόδου με την παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά τη διάρκεια της περιόδου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η παρούσα αξία της υποχρέωσης θα διαφέρει από την υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό. Αυτό συμβαίνει γιατί η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό, καταχωρείται μετά από αφαίρεση της πραγματικής αξίας κάθε περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος και γιατί ορισμένες αναλογιστικές αυξήσεις / ζημιές και κόστη προϋπηρεσίας δεν αναγνωρίζονται αμέσως.

Μισθοί, Παροχές και Ιατρικές Δαπάνες

Οι υποχρεώσεις των μετά την απασχόληση παροχών πρέπει να αποτιμώνται πάνω σε μια βάση που να αντανακλά:

1. τις αναμενόμενες μελλοντικές αυξήσεις μισθών
2. τις παροχές που υπάρχουν στους όρους του προγράμματος ή που προκύπτουν από τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και
3. τις αναμενόμενες μελλοντικές μεταβολές στο επίπεδο οποιασδήποτε κρατικής παροχής που επηρεάζει τις πληρωτέες παροχές ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών, εφόσον οι μεταβολές αυτές νομιμοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία του ισολογισμού ή εφόσον η παρελθούσα ιστορία ή άλλη αξιόπιστη απόδειξη δείχνει ότι εκείνες οι κρατικές παροχές θα μεταβληθούν με κάποιο προβλεπτό τρόπο.

Αναφορικά με τις μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις για να εκτιμηθούν, συνυπολογίζονται διάφοροι παράγοντες όπως είναι ο πληθωρισμός, η προσφορά και η ζήτηση που υπάρχει και αναμένεται στην αγορά εργασίας, οι προαγωγές που δίνονται, οι αποχωρήσεις που υπάρχουν και άλλα.

Πιθανές μελλοντικές αλλαγές στις παροχές, που δεν αναφέρονται στους όρους του προγράμματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, δε λαμβάνονται υπόψη στις αναλογιστικές παραδοχές. Σε περίπτωση λοιπόν που τέτοιες αλλαγές συμβαίνουν, αυτές καταλήγουν σε κόστος προϋπηρεσίας αν μεταβάλλουν παροχές για υπηρεσία πριν από τη μεταβολή και σε κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για περιόδους μετά τη μεταβολή, αν μεταβάλλουν παροχές για υπηρεσία μετά τη μεταβολή.

Μερικές μετά την απασχόληση παροχές συνδέονται με μεταβλητές άμεσα επηρεαζόμενες από το κράτος όπως είναι το επίπεδο των κρατικών παροχών αποχώρησης ή της κρατικής ιατρικής περίθαλψης. Για την αποτίμηση τέτοιων παροχών λαμβάνονται υπόψη η ιστορία του παρελθόντος και άλλες αξιόπιστες αποδείξεις.

Οι παραδοχές σχετικά με τις ιατρικές δαπάνες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις εκτιμώμενες μελλοντικές μεταβολές στο κόστος των ιατρικών υπηρεσιών, που εξαρτώνται τόσο από τον πληθωρισμό όσο και από τις διάφορες ειδικές μεταβολές σε ιατρικές δαπάνες. Επίσης, λαμβάνουν υπόψη ιστορικά δεδομένα από ασφαλιστικές εταιρείες και άλλες πηγές, την επίδραση των τεχνολογικών

προόδων και μεταβολών στην χρησιμοποίηση της πρόνοιας υγείας και πολλά άλλα στοιχεία.

Αναλογιστικά Κέρδη και Ζημιές

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές μπορεί να προέρχονται από αυξήσεις ή μειώσεις στην παρούσα αξία μιας υποχρέωσης καθορισμένης παροχής ή στην πραγματική αξία κάθε σχετικού περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος.

Αιτίες αναλογιστικών κερδών και ζημιών μπορεί να είναι:

- απροσδόκητα υψηλοί ή χαμηλοί συντελεστές απασχόλησης εργατικού δυναμικού, πρόωρης αποχώρησης, αυξήσεων στους μισθούς κ.λ.π.
- μεταβολές στις αναλογιστικές υποθέσεις
- μεταβολές στο προεξοφλητικό επιτόκιο
- διαφορές μεταξύ της πραγματικής και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος

Όταν λοιπόν η επιχείρηση αποτιμά την υποχρέωση της για ένα πρόγραμμα καθορισμένης παροχής, πρέπει να καταχωρεί ένα ποσοστό των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών ως εισόδημα ή ως έξοδο, αν τα καθαρά σωρευμένα ακαταχώρητα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές στο τέλος της προηγούμενης χρήσης υπερέβησαν το μεγαλύτερο από το:

- 10% της παρούσας αξίας της υποχρέωσης της καθορισμένης παροχής κατά αυτή την ημερομηνία (πριν την έκπτωση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος) και

- 10% της πραγματικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος κατά την ημερομηνία αυτή.

Ο παραπάνω έλεγχος είναι γνωστός ως «έλεγχος σημαντικότητας περιθωρίου 10%» και πρέπει να γίνεται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα καθορισμένης παροχής.

Το μέρος των αναλογιστικών κερδών / ζημιών που καταχωρείται είναι η διαφορά (μεταξύ των καθαρών συσσωρευμένων κερδών / ζημιών και του μεγαλύτερου από τα δύο πιο πάνω ποσά), διαιρούμενη με τον αναμενόμενο μέσο όρο της υπολειπόμενης εργασιακής ζωής των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση άλλης συστηματικής μεθόδου αναγνώρισης της διαφοράς, εάν η μέθοδος αυτή οδηγεί σε συντομότερη αναγνώριση του κέρδους / ζημιάς και με βάση ότι η μέθοδος αυτή θα εφαρμόζεται με συνέπεια τόσο για κέρδη όσο και για ζημιές.

Σε μακροπρόθεσμη βάση, τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές μπορεί να συμψηφίζουν το ένα το άλλο. Κατά συνέπεια, οι εκτιμήσεις των υποχρεώσεων των μετά την απασχόληση παροχών μπορούν να θεωρούνται ως ένα πεδίο / περιθώριο γύρω από την ορθή εκτίμηση. Το Δ.Λ.Π. 19 υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να αναγνωρίζουν, ως ένα ελάχιστο, μια ορισμένη αναλογία των αναλογιστικών κερδών / ζημιών το οποίο είναι εκτός του περιθωρίου του +, - 10%.

Κόστος Προϋπηρεσίας

Κόστος προϋπηρεσίας δημιουργείται όταν μια επιχείρηση εισάγει ένα καινούριο πρόγραμμα καθορισμένης παροχής ή μεταβάλλει τις πληρωτέες παροχές ενός υφιστάμενου σχεδίου. Τέτοιες μεταβολές είναι σε ανταπόδοση υπηρεσιών εργαζομένου κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι οι παροχές που αφορούν να κατοχυρωθούν. Έτσι, κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται κατά την τρέχουσα περίοδο ανεξάρτητα από το γεγονός ότι το κόστος αφορά υπηρεσίες προηγούμενων περιόδων.

Μια επιχείρηση κατά την αποτίμηση της υποχρέωσης της για καθορισμένη παροχή, πρέπει να καταχωρεί κόστος προϋπηρεσίας ως ένα έξοδο πάνω σε μια σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μέσης περιόδου μέχρι οι παροχές να καταστούν κατοχυρωμένες. Κατά την έκταση που οι παροχές είναι ήδη κατοχυρωμένες άμεσα, ακολουθώντας την καθιέρωση ή τις μεταβολές ενός προγράμματος καθορισμένης παροχής, μια επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί το κόστος προϋπηρεσίας άμεσα.

Περιουσιακά Στοιχεία του Προγράμματος : Καταχώρηση και Αποτίμηση

Οι συνεισφορές που καταβάλλονται σε ένα σχέδιο επενδύονται σε διάφορα στοιχεία του ενεργητικού όπως είναι οι μετοχές, τα ομόλογα, οι καταθέσεις και λοιπά. Η πραγματική αξία των στοιχείων αυτών αφαιρείται για να υπολογισθεί η υποχρέωση που θα αναγνωρισθεί στον ισολογισμό.

Η πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, όταν υπάρχει διαθέσιμη αγοραία τιμή, υπολογίζεται με βάση αυτή. Όταν όμως δεν υπάρχει διαθέσιμη αγοραία τιμή εκτιμάται με προεξόφληση των μελλοντικών ταμιακών ροών.

Αναφορικά τώρα με την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της αναμενόμενης και της πραγματικής απόδοσης.

Η αναμενόμενη απόδοση είναι ένα μέρος του εξόδου / εσόδου που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Βασίζεται στις προσδοκίες της αγοράς για αποδόσεις κατά τη διάρκεια όλης της ζωής της σχετικής υποχρέωσης και υπολογίζεται στην αρχή της περιόδου. Αντανακλά μεταβολές στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων κατά την περίοδο, ως αποτέλεσμα των πραγματικών εισφορών που πληρώνονται στο ταμείο και τις πραγματικές παροχές που πληρώνονται από το ταμείο.

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων είναι η πραγματική μεταβολή στη πραγματική αξία των στοιχείων, αφού ληφθούν υπόψη οι συνεισφορές που καταβλήθηκαν στο ταμείο και οι πραγματικές παροχές που πληρώθηκαν από το ταμείο.

Η διαφορά μεταξύ της αναμενόμενης και της πραγματικής απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος είναι ένα αναλογιστικό κέρδος ή ζημιά, το οποίο συμπεριλαμβάνεται με τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές στην

υποχρέωση καθορισμένης παροχής κατά τον προσδιορισμό του καθαρού ποσού που συγκρίνεται με τα όρια του 10% «του περιθωρίου».

Περικοπές και διακανονισμοί

Περικοπή σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών λέμε ότι πραγματοποιείται όταν η επιχείρηση, είτε αποδεδειγμένα δεσμεύεται να κάνει μια ουσιώδη μείωση στον αριθμό των εργαζομένων που καλύπτονται από ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, είτε τροποποιεί τους όρους του προγράμματος ούτως ώστε ένα σημαντικό μέρος της μελλοντικής υπηρεσίας από τους τωρινούς εργαζομένους να μην δικαιούται ή να δικαιούται μειωμένες παροχές.

Περικοπή σε ένα πρόγραμμα μπορεί να συμβεί σε περίπτωση που για παράδειγμα, κλείσει ένα εργοστάσιο ή τερματιστεί μια λειτουργία μέσα σε μια επιχείρηση. Για να χαρακτηριστεί ωστόσο ένα γεγονός ως περικοπή θα πρέπει το κέρδος ή η ζημιά που αυτό προκαλεί να έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις εφόσον καταχωρηθεί.

Διακανονισμός σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών λέμε ότι πραγματοποιείται, όταν η επιχείρηση αποπληρώνει την υποχρέωση της ή μειώνει το ποσό των μελλοντικών παροχών που θα καταβληθούν για προηγούμενες υπηρεσίες, με την πληρωμή ενός εφάπαξ ποσού για παράδειγμα.

Διακανονισμός και περικοπή μπορούν να συμβούν και ταυτόχρονα , όταν για παράδειγμα η επιχείρηση διακανονίζει ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών με την πληρωμή ενός εφάπαξ ποσού και το πρόγραμμα τερματίζεται χωρίς να αναπληρώνεται από κάποιο άλλο. Στην περίπτωση όμως που ένα πρόγραμμα τερματίζεται αλλά αντικαθίσταται από ένα άλλο ταυτόσημο, δεν έχουμε περικοπή ή διακανονισμό.

Κέρδη ή ζημιές από την περικοπή ή το διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών πρέπει να αναγνωρίζονται την περίοδο που συμβαίνουν και να περιλαμβάνουν τα εξής:

- μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής
- μεταβολές στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος
- κάθε σχετικό αναλογιστικό κέρδος / ζημιά και κόστος προϋπηρεσίας που δεν είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί

Πριν από τον προσδιορισμό πάντως της επίδρασης μιας περικοπής ή ενός διακανονισμού η επιχείρηση θα πρέπει να επανεκτιμήσει την υποχρέωση και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος, χρησιμοποιώντας τρέχουσες αναλογιστικές παραδοχές.

2.1.5. Άλλες Μακροχρόνιες Παροχές σε Εργαζομένους

Οι άλλες μακροχρόνιες παροχές σε εργαζομένους αφορούν έκτακτες μακροχρόνιες παροχές ή παροχές που προκύπτουν μετά από ειδικές συμφωνίες. Ενδεικτικά αναφέρουμε μακροχρόνιες απουσίες επί πληρωμή, παροχές μακρόχρονης ανικανότητας, διανομή κερδών ή έκτακτες αποδοχές που παρέχονται δώδεκα μήνες μετά το τέλος της χρήσης στην οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν την υπηρεσία, δεδουλευμένη αποζημίωση που καταβάλλεται δώδεκα μήνες μετά το τέλος της χρήσης στην οποία κατοχυρώνεται.

Σε αυτές τις περιπτώσεις τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται αμέσως στη χρήση που προκύπτουν και το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτει.

Το ποσό που θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση για τις διάφορες μακροχρόνιες παροχές σε εργαζομένους θα πρέπει να αποτελείται από το καθαρό σύνολο της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής κατά την ημερομηνία του ισολογισμού μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος από τα οποία θα διακανονιστούν άμεσα οι υποχρεώσεις. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.1.6. Παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης

Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης διαφέρουν από τις άλλες κατηγορίες γιατί αποτελούν αμοιβή για τη διακοπή της εργασιακής σχέσης. Η διακοπή αυτή οφείλεται στην πρόθεση της επιχείρησης να τερματίσει την εργασιακή σχέση με ορισμένους ή με το σύνολο των εργαζομένων και όχι σε υπαιτιότητα των εργαζομένων.

Για να αναγνωριστούν οι συγκεκριμένες παροχές στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης θα πρέπει η τελευταία με δήλωση της να δεσμεύεται είτε ότι θα διακόψει την απασχόληση ενός ή περισσότερων εργαζομένων πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης είτε ότι οι παροχές που καταβάλλει αποτελούν ένα κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Η επιχείρηση που δεσμεύεται σε λήξη της εργασιακής σχέσης θα πρέπει να έχει καταρτίσει ένα λεπτομερές και επίσημο πρόγραμμα λήξης της εργασιακής σχέσης, για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης.

Το πρόγραμμα αυτό θα περιλαμβάνει :

- α. Τον τόπο εργασίας, λειτουργίας και τον κατά προσέγγιση αριθμό των απασχολούμενων ατόμων των οποίων οι υπηρεσίες θα πάψουν να παρέχονται.
- β. τις παροχές που θα δοθούν λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης για κάθε κατηγορία απασχόλησης.
- γ. τον χρόνο και τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος.

Όταν οι παροχές αυτές καθίστανται πληρωτέες σε περιόδους πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, τότε θα πρέπει να προεξοφλούνται με βάση τις αποδόσεις των υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή των κρατικών ομολόγων. Στην περίπτωση μιας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εκούσια αποχώρηση, η αποτίμηση των παροχών λήξης της εργασιακής σχέσης πρέπει να βασίζεται στον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχθούν την προσφορά.

2.1.7. Παροχές σε Συμμετοχικούς Τίτλους

Ο λογιστικός χειρισμός και η παρουσίαση των παροχών σε στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων γίνεται με βάση το Δ.Π.Χ.Π. 2 το οποίο ισχύει από την 01.01.2005.

2.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 19 «ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

2.2.1. Εισαγωγή

Το κύριο διεθνές λογιστικό πρότυπο που αφορά την λογιστική αντιμετώπισης των παροχών σε εργαζομένους είναι το Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους». Στα αμερικάνικα λογιστικά πρότυπα το θέμα των παροχών σε εργαζομένους αναφέρεται στα πρότυπα FAS 87 “Λογιστική εργοδοτών για Συντάξεις” , FAS 88 “ Λογιστική εργοδοτών για διακανονισμούς και περικοπές για Προγράμματα καθορισμένων παροχών και παροχών λήξης της απασχόλησης», FAS 106 “Λογιστική των εργοδοτών για παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης εκτός συντάξεων» και FAS 132 (R) “Γνωστοποιήσεις εργοδοτών για συντάξεις και άλλες μετά την λήξη της απασχόλησης παροχές». Το FAS 158 “Λογιστική εργοδοτών για προγράμματα καθορισμένων παροχών και άλλων προγραμμάτων μετά την λήξη της απασχόλησης» αποτελεί οδηγία του FASB που εκδόθηκε τον Σεπτέμβριο του 2006.

2.2.2. Παροχές σε Εργαζομένους- Συντάξεις

Και τα δύο πλαίσια (Διεθνή και Αμερικάνικα) απαιτούν το κόστος πρόβλεψης αυτών των παροχών σε εργαζομένους σε ότι αφορά την συνταξιοδότηση τους να αναγνωρίζεται σε μια συστηματική και λογική βάση σε όλη την περίοδο κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν υπηρεσίες στην επιχείρηση. Και τα δύο

πλαίσια διαχωρίζουν τα προγράμματα συνταξιοδότησης σε καθορισμένα προγράμματα εισφορών και καθορισμένα προγράμματα παροχών.

Καθορισμένα προγράμματα εισφορών

Καθορισμένα προγράμματα εισφορών είναι προγράμματα παροχών μετά την λήξη της απασχόλησης που απαιτούν η επιχείρηση να πληρώσει καθορισμένες εισφορές σε ένα ταμείο. Η επιχείρηση δεν τελεί κάτω από νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να κάνει περαιτέρω εισφορές στο ταμείο ακόμη και αν (αυτό) υφίσταται ζημιές. Κίνδυνοι σχετιζόμενοι με προγράμματα περιουσιακών στοιχείων βαρύνουν τον εργαζόμενο. Και τα δύο πλαίσια απαιτούν το κόστος της συνταξιοδότησης να αποτιμάται ως εισφορά πληρωτέα στο ταμείο σε περιοδική βάση.

Στα αμερικάνικα πρότυπα, σε αντίθεση με τα Δ.Λ.Π., εάν ένα πρόγραμμα δεν έχει ξεχωριστούς λογαριασμούς συμμετεχόντων, θεωρείται ότι δεν πρόκειται για καθορισμένο πρόγραμμα εισφορών. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές προς τους Εργαζομένους», μία προσεκτική ανάλυση όλων των όρων και των συνθηκών του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της νομικής του διάστασης, πραγματοποιείται να καθορίσει για το αν η ουσία του προγράμματος είναι αυτή ενός προγράμματος καθορισμένων εισφορών ή ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών.

Καθορισμένα προγράμματα παροχών

Προγράμματα καθορισμένων παροχών υποχρεώνουν τον εργοδότη να παρέχει ένα σύνολο ποσών στους εργαζομένους ως καθορισμένες μετά τη λήξη της

απασχόλησης παροχές. Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με προγράμματα περιουσιακών στοιχείων βαρύνουν τον εργοδότη.

Η μεθοδολογία στην λογιστική αντιμετώπιση για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών βασίζεται σε παρόμοιες αρχές και στα διεθνή και στα αμερικάνικα λογιστικά πρότυπα. Όμως διαφορές υπάρχουν στην εφαρμογή.

Παρακάτω αναφέρονται χαρακτηριστικά σημεία:

Καθορισμός σύνταξης και άλλων υποχρεώσεων και δαπανών μετά την λήξη της απασχόλησης.

Χρησιμοποιείται και στα ΔΛΠ και στα Αμερικάνικα η Μέθοδος της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method) γνωστή και ως μέθοδο της δεδουλευμένης παροχής που αναλογεί σε υπηρεσία.

Επιτόκιο προεξόφλησης για υποχρεώσεις

Στα Δ.Λ.Π. βασίζεται στα επιτόκια αγοράς για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα. Τα επιτόκια κρατικών ομολόγων χρησιμοποιούνται όταν δεν υπάρχει ευρεία αγορά σε υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα.

Στα αμερικάνικα ισχύει το ίδιο με τα Δ.Λ.Π. με εξαίρεση ότι δεν απαιτείται αναφορά σε κρατικά ομόλογα.

Αναγνώριση απαιτήσεων ή υποχρεώσεων σε αντιστοιχία με ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Στα Δ.Λ.Π. το ποσό που αναγνωρίζεται ως καθορισμένη απαίτηση (ή υποχρέωση) παροχής είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένης

παροχής, μείον την εύλογη αξία των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων, συν ή μείον αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που δεν έχουν ακόμα αναγνωριστεί σαν αποτέλεσμα της εφαρμογής της προσέγγισης “corridor” και του μη αναγνωρισμένου κόστους παροχής υπηρεσίας που έχει παρασχεθεί στο παρελθόν.

Στα αμερικάνικα η χρηματοδοτούμενη θέση ενός καθορισμένου προγράμματος παροχών (δηλ. παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών μείον την εύλογη αξία των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στον ισολογισμό. Όλα τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τα κόστη από υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο παρελθόν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, με αντίστοιχη καταχώρηση στο “Σωρευτικό έσοδο αναγνωριζόμενο απευθείας στη Καθαρή θέση” (AOCI: Accumulated Other Comprehensive Income).

Σύμφωνα με την προσέγγιση του περιθωρίου (the “corridor” approach), τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές, στο βαθμό που είναι εκτός του 10% του υψηλότερου περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος ή της αξίας της υποχρέωσης, αναγνωρίζεται στο λογαριασμό του κέρδους ή της ζημίας για μια περίοδο που δεν ξεπερνά το μέσο εναπομείναντα χρόνο εργασιακής ζωής των εργαζομένων. Έτσι η αναγνώριση των κερδών και των ζημιών υπόκειται σε αναβαλλόμενη φορολογία. Τα κέρδη και οι ζημιές δεν αναγνωρίζονται παραμένουν μη αναγνωρίσιμες μέχρι να φθάσουν στο 10% (“corridor”) και μόνο τότε αναγνωρίζονται στον ισολογισμό για κάποια χρόνια. Αυτή η προσέγγιση ίσχυε μέχρι τον Δεκέμβριο του 2004, αλλά ακόμα παραμένει ως επιλογή.

Μετά το Δεκέμβριο του 2004 προέκυψε η δυνατότητα επιλογής μιας άλλης προσέγγισης, της “SORIE” (Statement of Recognised Income and Expense).

Σύμφωνα με αυτή τη προσέγγιση τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό πλήρως και άμεσα κατά το έτος που προκύπτουν αλλά όχι στον λογαριασμό του κέρδους ή της ζημίας αλλά αναφέρεται διακεκριμένα με την διακριτική ονομασία “SORIE”.

Οριοθέτηση/ Περιορισμός σε περιουσιακά στοιχεία ισολογισμού

Στα Δ.Λ.Π. τα περιουσιακά στοιχεία περιορίζονται στο χαμηλότερο από τα:

- α. το περιουσιακό στοιχείο να προκύπτει από εφαρμογή του προτύπου και
- β. το σύνολο από οποιαδήποτε μη αναγνωρισμένες αναλογιστικές ζημιές ή κόστη υπηρεσιών που παρασχέθηκαν στο παρελθόν και της παρούσας αξίας οποιονδήποτε διαθέσιμων αποδόσεων από το πρόγραμμα ή μείωση σε μελλοντικές εισφορές στο πρόγραμμα.

Στα αμερικάνικα πρότυπα δεν υπάρχει παρόμοια απαίτηση.

Εκτίμηση των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων

Στα Δ.Λ.Π. αποτιμώνται στην εύλογη αξία ή χρησιμοποιώντας προεξοφλημένες χρηματικές ροές εάν οι τιμές της αγοράς δεν είναι διαθέσιμες.

Στα αμερικάνικα αποτιμώνται στην εύλογη αξία σύμφωνα με το FAS 157. Έτσι λοιπόν τα προγράμματα περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να αντανakλούν την τιμή εξόδου, αντιπροσωπεύοντας την τιμή κατά την οποία ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να πουληθεί σε άλλο μέλος σε μια υποθετική συναλλαγή.

Αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών

Στα Δ.Λ.Π. αναγνωρίζεται άμεσα ή αποσβένεται ως κέρδος ή ζημία στις προσδοκώμενες εναπομείνουσες εργασιακές ζωές των εργαζομένων που συμμετέχουν.

Κατ' ελάχιστον, ένα καθαρό κέρδος ή ζημία σε μια υπέρβαση του 10% του μεγαλύτερου της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών ή της εύλογης αξίας των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων στην αρχή του χρόνου, αποσβένεται καθ' όλη τη διάρκεια των αναμενόμενων εναπομείναντων εργασιακών ζωών (η μέθοδος “corridor”).

Μία επιχείρηση δύναται να υιοθετήσει μια πολιτική αναγνώρισης αναλογιστικών κερδών / ζημιών πλήρως στην περίοδο που προκύπτουν, και η αναγνώριση είναι δυνατόν να γίνει εκτός της κατάστασης αποτελεσμάτων. Μία κατάσταση με αναγνωρισμένα έσοδα και δαπάνες (η επιλογή “SORIE”) εάν επιλεχθεί αυτή η προσέγγιση. Ποσά που αναγνωρίζονται στην επιλογή “SORIE” δεν συνεπάγεται ότι αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Στα αμερικάνικα πρότυπα, ποσά που αναγνωρίζονται στο “AOCI” για να δείξουν τη χρηματοδοτούσα θέση ενός καθορισμένου προγράμματος παροχών στον ισολογισμό, αποσβένονται εκτός του “AOCI” στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως σε μια βάση παρόμοια με τα ΔΛΠ, εκτός από το ότι κέρδη και ζημιές αποσβένονται πάνω στην αναμενόμενη εναπομείνουσα ζωή των συμμετεχόντων του προγράμματος εάν όλοι ή σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες του προγράμματος είναι ανενεργοί.

Η επιλογή “SORIE” που επιτρέπεται στα Δ.Λ.Π. δεν επιτρέπεται στα αμερικάνικα πρότυπα.

Βάση επιβάρυνσης των καταστάσεων αποτελεσμάτων

Στα Δ.Λ.Π. η δαπάνη θα αποτελείται από το κόστος υπηρεσίας, το κόστος επιτοκίου, την προσδοκώμενη επιστροφή σε περιουσιακά στοιχεία, τα αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη / ζημιές, τα αναγνωρισμένα κόστη παρελθούσης υπηρεσίας, επιδράσεις σε περικοπές ή τακτοποιήσεις και κάθε επίδραση στο ενεργητικό.

Τα αναλογιστικά κέρδη / ζημιές και η επίδραση του ανώτατου ορίου του ποσού που είναι δυνατόν να αναγνωριστεί ως περιουσιακό στοιχείο θα αναγνωριστούν είτε στη “SORIE” είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων εξαρτώμενα από την επιλεχθείσα πολιτική για τα αναλογιστικά κέρδη / ζημιές.

Τα Δ.Λ.Π. δεν περιγράφουν, που στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται κάθε στοιχείο ή δαπάνη σύνταξης αλλά απαιτούν γνωστοποίηση για την κάθε αναφορά που γίνεται στην κατάσταση όπου κάθε στοιχείο καταγράφεται.

Στα αμερικάνικα πρότυπα ο χειρισμός είναι παρόμοιος με τα Δ.Λ.Π. εκτός από το γεγονός ότι σε γενικές γραμμές η καθαρή δαπάνη αναγνωρίζεται σαν απλό στοιχείο στα κόστη των εργαζομένων.

Κόστος παρελθούσης υπηρεσίας

Στα Δ.Λ.Π. θετικά και αρνητικά κόστη παρελθούσης υπηρεσίας αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων πάνω στην εναπομείνουσα παραχωρούμενη περίοδο.

Όπου οι παροχές έχουν ήδη παραχωρηθεί, το κόστος της παρελθούσης υπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα.

Στα αμερικάνικα θετικά από παρελθούσα υπηρεσία κόστη για τωρινούς ή παλαιότερους εργαζομένους αναγνωρίζονται εκτός του AOCI και στα αποτελέσματα (έσοδα) σε μια περίοδο κατά την οποία ο εργοδότης περιμένει να λάβει οικονομική παροχή από την αυξημένη παροχή σύνταξης, που είναι τυπικά οι εναπομείνουσες περίοδοι παροχής υπηρεσιών από τους ενεργούς εργαζόμενους.

Αρνητικά από παρελθούσα υπηρεσία κόστη πρώτα αντισταθμίζουν προηγούμενα θετικά κόστη υπηρεσίας από το παρελθόν, με την υπερβάλλουσα διαφορά να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα με τον ίδιο τρόπο όπως τα θετικά κόστη παρελθούσης υπηρεσίας.

Προγράμματα πολλαπλών εργοδοτών

Στα Δ.Λ.Π. εάν πρόκειται για πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, υπολογίζεται (λαμβάνεται υπόψη) σαν τέτοιο, εκτός εάν δεν είναι διαθέσιμη επαρκής πληροφόρηση.

Εάν υπάρχει μια τεκμαιρόμενη συμφωνία μεταξύ του προγράμματος πολλαπλών εργοδοτών και των συμμετεχόντων του, και το πρόγραμμα θεωρείται ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση που απορρέει από την τεκμαιρόμενη συμφωνία και το εισόδημα ή η δαπάνη που προκύπτει στο κέρδος ή τη ζημία, αναγνωρίζονται.

Στα αμερικάνικα χρησιμοποιείται λογιστική προγράμματος καθορισμένων εισφορών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών θυγατρικής διαμορφούμενο ως μέρος ενός προγράμματος ομίλου εταιριών

Στα Δ.Λ.Π. προγράμματα με πολλές επιχειρήσεις να συμμετέχουν κάτω από κοινό έλεγχο δεν θεωρούνται προγράμματα πολλαπλών εργοδοτών. Εάν υπάρχει μια τεκμαιρόμενη συμφωνία μεταξύ μιας θυγατρικής και της μητρικής της εταιρίας, η θυγατρική υπολογίζει τα κόστη παροχών σε αυτή τη βάση, αλλιώς η εισφορά που πρέπει να πληρωθεί για την περίοδο αναγνωρίζεται σαν δαπάνη, εκτός από την περίπτωση του εργοδότη – «χορηγού», που θα πρέπει να εφαρμόσει λογιστική καθορισμένων παροχών για το πρόγραμμα ως σύνολο.

Στα αμερικάνικα η θυγατρική θεωρείται για την συμμετοχή της σε ένα συνολικό πρόγραμμα ομίλου εταιριών ως ένας συμμετέχων σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών (πρόγραμμα πολλαπλών εργοδοτών).

Καθορισμός περικοπών

Στα Δ.Λ.Π. ενδέχεται να υπάρξει περικοπή είτε όταν μια επιχείρηση είναι ευαπόδεικτα δεσμευμένη να κάνει σημαντικές μειώσεις στον αριθμό των εργαζομένων καλυπτόμενη από το πρόγραμμα, ή όταν τροποποιεί τους όρους του προγράμματος έτσι ώστε ένα σημαντικό στοιχείο της μελλοντικής υπηρεσίας από τους τωρινούς εργαζομένους δεν θα δικαιούται πλέον παροχές, ή θα δικαιούται μόνο μειωμένες παροχές.

Στα αμερικάνικα μια περικοπή εξαλείφει, περισσότερο από ότι μειώνει, τις προβλέψεις των παροχών για μερικές αν όχι για όλες τις υπηρεσίες των εργαζομένων στο μέλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- Βλάχος Χρίστος, Λουκάς Λουκά, Πανίκος Χαραλάμπους, Πρακτικό Εγχειρίδιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Global Training.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστικές Αρχές ή Μέθοδοι κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Λογιστής, Φεβρουάριος 2002 τεύχος 563.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες: Πρακτική Ανάλυση και Ερμηνεία με Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη, Πειραιάς 2002.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Εκδόσεις ΣΟΕΛ, Αθήνα, 2002.
- Σακέλλης Εμμανουήλ, Ο Ισολογισμός των Ανωνύμων Εταιρειών και των εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, Εκδόσεις Βρυκούς, Αθήνα 2002.
- Grant Thornton, Επιπτώσεις των I.F.R.S στις Εισηγμένες 2006, Εκδόσεις Grant Thornton, Αθήνα 2006.
- Grant Thornton, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα I.F.R.S. Αναλυτική παρουσίαση, Grant Thornton, Ιούνιος 2006.
- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), Νομική Βιβλιοθήκη, Έκδοση 2006.
- Barry J. Epstein, Eva K. Jermakowicz, Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards 2008, WILEY IFRS 2008, April 2008.

- Barry J. Epstein, Ralph Nach, Steven M. Bragg, Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles, WILEY USGAAP 2008, October 2007.
- David Alexander, Miller International Accounting Standards Guide 2004, Aspen Law & Business, 2004.
- Ian P.N.Hague, Applying International Financial Reporting Standards: Financial Instruments, Tolley LexisNexis, 2004.
- KPMG , Insights into IFRS – A practical guide to International Financial Reporting Standards, 2004.
- KPMG, IFRS compared to USGAAP, July 2007.
- PriceWaterhouseCoopers, Similarities and Differences: A comparison of IFRS and USGAAP, October 2007.
- Ernst & Young, Towards Convergence: A Survey of IFRS to USGAAP Differences, 2007.
- <http://europa.eu.int>,
- www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Kotsilinis.htm
- www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Kyriakou.htm
- www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Paraskeuopoulos.htm
- www.allmedia.gr/articleData/MX/2002/Pantziou.htm
- www.allmedia.gr/articleData/MX/2003/Dritsas.htm
- www.fasb.org
- www.grant-thornton.gr
- www.iasb.org
- www.iasplus.com
- www.ifac.org

- www.ifad.net
- www.iosco.org
- www.kpmg.co.uk/ifrs
- www.pwcglobal.com/ifrs
- www.seodi.gr
- www.soe.gr
- www.soel.gr
- www.taxheaven.gr
- www.euro2day.gr
- www.ase.gr

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΠΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 37 «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ» ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

3.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 37 «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ»

3.1.1. Εισαγωγή

Κύριος σκοπός του Προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι εφαρμόζονται, όσο το δυνατόν ακριβέστερα, κριτήρια και βάσεις εκτίμησης προκειμένου να αναγνωρισθεί, εκτιμηθεί και λογιστικοποιηθεί μία πρόβλεψη, μία ενδεχόμενη υποχρέωση και μία ενδεχόμενη απαίτηση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση της ειδοποιού διαφοράς μεταξύ των εννοιών της πρόβλεψης και αυτής της ενδεχόμενης υποχρέωσης.

Το Πρότυπο καθορίζει επίσης και τις γνωστοποιήσεις σχετικά με τις προβλέψεις που αναγνωρίζει μία επιχείρηση, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Η έννοια των προβλέψεων δεν πρέπει να συγχέεται με τα γεγονότα που συμβαίνουν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία κλεισίματος των

οικονομικών καταστάσεων μέχρι την ημερομηνία έγκρισης τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Δ.Λ.Π. 37 καθορίζει το λογιστικό χειρισμό, καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις των προβλέψεων που αναγνωρίζει η επιχείρηση για ενδεχόμενους κινδύνους και υποχρεώσεις. Το Δ.Λ.Π. είναι αναγκαίο για τους παρακάτω λόγους:

- α. Ενισχύεται η συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ των επιχειρήσεων
- β. Βελτιώνεται η σχετικότητα των οικονομικών με συγκεκριμένα γεγονότα, αλλά και ο βαθμός στον οποίο αυτές περιέχουν χρήσιμες πληροφορίες για τους χρήστες τους.
- γ. Εμποδίζεται η σκόπιμη αποφυγή αναγνώρισης γεγονότων για την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος.

Στη χώρα μας χρησιμοποιείται συχνά ο όρος πρόβλεψη για τις περιπτώσεις μείωσης της αξίας διαφόρων στοιχείων του ενεργητικού (επισφαλών απαιτήσεων, απαξιωμένων αποθεμάτων, παγίων στοιχείων του ενεργητικού κ.λ.π). Οι περιπτώσεις αυτές εννοιολογικά δεν αποτελούν προβλέψεις αλλά αντίθετα αποτελούν μειώσεις της αξίας στοιχείων του ενεργητικού, οι λογιστικοί χειρισμοί των οποίων καθορίζονται είτε στο Δ.Λ.Π. 36 είτε σε άλλα Πρότυπα.

3.1.2. Σκοπός

Σκοπός εφαρμογής του Δ.Λ.Π 37 είναι η εξασφάλιση:

- α. της ορθής εφαρμογής των κριτηρίων αναγνώρισης και των βάσεων αποτίμησης για προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις και
- β. της γνωστοποίησης επαρκών πληροφοριών στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

3.1.3. Πεδίο εφαρμογής

Το Δ.Λ.Π 37 εφαρμόζεται από όλες τις επιχειρήσεις για τη λογιστική των προβλέψεων, ενδεχόμενων υποχρεώσεων και ενδεχόμενων απαιτήσεων, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων:

- εκείνων που προκύπτουν από εκτελεστές συμβάσεις που δεν έχουν καταστεί επαχθείς. Εκτελεστές συμβάσεις είναι συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες κανένα μέρος δεν έχει εκπληρώσει καμία από τις υποχρεώσεις του ή αμφότερα τα μέρη έχουν τμηματικά εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους σε μία έκταση.
- εκείνων που καλύπτονται από άλλο Πρότυπο.

Το Δ.Λ.Π. 37 δεν εφαρμόζεται, επίσης, σε χρηματοοικονομικά μέσα (συμπεριλαμβανομένων και των εγγυήσεων) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 19.

Όταν άλλο Πρότυπο ασχολείται με έναν ειδικό τύπο πρόβλεψης, ενδεχόμενης υποχρέωσης ή ενδεχόμενου στοιχείου του ενεργητικού, η επιχείρηση εφαρμόζει το Πρότυπο αυτό, αντί του παρόντος Προτύπου. Για παράδειγμα, σε

ορισμένους τύπους ενδεχόμενων υποχρεώσεων ή απαιτήσεων και προβλέψεων αναφέρονται τα παρακάτω Πρότυπα :

- ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται σε μία συνένωση επιχειρήσεων Δ.Π.Χ.Π. 3
- κατασκευαστικές συμβάσεις Δ.Λ.Π. 11
- προβλέψεις για φόρους εισοδήματος Δ.Λ.Π. 12
- προβλέψεις που απορρέουν από μισθώσεις Δ.Λ.Π. 17
- προβλέψεις παροχών σε εργαζομένους Δ.Λ.Π. 19
- προβλέψεις που απορρέουν από ασφαλιστικές συμβάσεις Δ.Π.Χ.Π. 4

3.1.4. Έννοιες

Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ προβλέψεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων είναι ότι οι προβλέψεις απεικονίζονται στον Ισολογισμό, σε αντίθεση με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις οι οποίες δεν απεικονίζονται. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει το Δ.Λ.Π.37, γνωστοποιούνται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Η πρόβλεψη ορίζεται ως μία υποχρέωση αορίστου χρόνου ή ποσού.

Η υποχρέωση ορίζεται ως μία παρούσα οφειλή της επιχείρησης, η οποία προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος και ο διακανονισμός της οποίας αναμένεται να επιφέρει μία εκροή οικονομικών πόρων.

Ενδεχόμενη υποχρέωση αποτελεί:

- Μία πιθανή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος, η ύπαρξη της οποίας θα επιβεβαιωθεί από την πραγματοποίηση ή μη, ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων.
- Μία παρούσα υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος, αλλά δεν αναγνωρίζεται διότι:
 - i. δεν πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μία εκροή οικονομικών πόρων για να διακανονιστεί η υποχρέωση
 - ii. το ποσό της δέσμευσης δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία

Δεσμευτικό γεγονός είναι το γεγονός που δημιουργεί μία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για την επιχείρηση, με βάση την οποία η επιχείρηση δεν θα έχει άλλη εναλλακτική λύση από το να διακανονίσει τη υποχρέωση αυτή.

Νομική υποχρέωση για την επιχείρηση μπορεί να αποτελέσει :

- ένα συμβόλαιο μέσα από ρητούς ή σιωπηρούς όρους
- η ισχύουσα νομοθεσία
- κάποια άλλη λειτουργία του νόμου

Τεκμαιρόμενη υποχρέωση είναι η υποχρέωση που προκύπτει από τις δραστηριότητες και συγκεκριμένα:

1. μέσα από ένα καθιερωμένο τύπο πρακτικής του παρελθόντος, δημοσιευμένων αρχών ή μέσα από ρητή δήλωση αυτών, η επιχείρηση έχει δείξει σε τρίτους ότι αποδέχεται ορισμένες ευθύνες για γεγονότα του παρελθόντος και

2. ως αποτέλεσμα, η επιχείρηση έχει δημιουργήσει τη βάσιμη προσδοκία ότι θα ανταποκριθεί σε αυτές τις ευθύνες.

3.1.5 Αναγνώριση Προβλέψεων

Η αναγνώριση των προβλέψεων όπως περιγράφεται στο Δ.Λ.Π. 37 αναφέρεται στο πως και το πότε θα περιληφθεί μία πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Το Δ.Λ.Π. 37 απαιτεί την ταυτόχρονη ικανοποίηση των ακόλουθων όρων:

1. η επιχείρηση έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη), ως αποτέλεσμα παρελθουσών ενεργειών
2. είναι πιθανόν ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης.
3. μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της υποχρέωσης.

3.1.5.1. Παρούσα Υποχρέωση

Για την αναγνώριση μίας πρόβλεψης ως πρώτο κριτήριο λαμβάνεται η ύπαρξη μίας παρούσας υποχρέωσης. Συνήθως παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την ύπαρξη δέσμευσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ύπαρξη παρούσας υποχρέωσης δεν είναι σαφής, τότε ένα γεγονός του παρελθόντος θα θεωρείται ότι δημιουργεί μία παρούσα υποχρέωση όταν λαμβανομένων υπόψη όλων των διαθεσίμων

πληροφοριών καθίσταται περισσότερο αληθές ότι η υποχρέωση αυτή υπάρχει κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Στην αντίθετη περίπτωση το γεγονός πρέπει να θεωρείται ενδεχόμενη υποχρέωση και να γνωστοποιείται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

3.1.5.2. Παρελθόν Γεγονός

Μία πρόβλεψη αναγνωρίζεται, όταν υπάρχει μία παρούσα υποχρέωση που προέκυψε από ένα γεγονός του παρελθόντος (δεσμευτικό γεγονός). Ένα γεγονός για να χαρακτηριστεί ως δεσμευτικό γεγονός, θα πρέπει η επιχείρηση να μην έχει άλλη πραγματική εναλλακτική λύση, εκτός από τον διακανονισμό της υποχρέωσης που δημιουργείται από το γεγονός. Η ύπαρξη δηλαδή και ο διακανονισμός της παρούσας υποχρέωσης είναι ανεξάρτητα από τις μελλοντικές ενέργειες που θα διενεργήσει η επιχείρηση.

Αυτό συμβαίνει μόνο όταν:

- ο διακανονισμός της υποχρέωσης μπορεί να επιβληθεί από τον νόμο ή
- το γεγονός δημιουργεί βάσιμες προσδοκίες σε τρίτους ότι η επιχείρηση θα αναλάβει τη δέσμευση στην περίπτωση μιας τεκμαιρόμενης υποχρέωσης

Ως προβλέψεις αναγνωρίζονται μόνο οι υποχρεώσεις που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη διεξαγωγή των μελλοντικών δραστηριοτήτων μίας επιχείρησης.

3.1.5.3. Αναμενόμενη Εκροή Οικονομικών Πόρων

Οι πιθανότητες πραγματοποίησης μίας εκροής θα πρέπει να εκτιμώνται γεγονός που σημαίνει ότι η πρόβλεψη θα αναγνωρίζεται αν η πιθανότητα να συμβεί η εκροή είναι μεγαλύτερη από την πιθανότητα να μη συμβεί. Σε αρκετές περιπτώσεις και με βάση τις εκτιμήσεις αν και υπάρχει παρούσα δέσμευση δεν θεωρείται ότι θα απαιτηθεί εκροή οικονομικών πόρων. Στις περιπτώσεις αυτές καμία πρόβλεψη δεν αναγνωρίζεται αλλά γνωστοποιείται το γεγονός αυτό στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις. Όταν υπάρχει ένας αριθμός παρόμοιων υποχρεώσεων, η πιθανή εκροή οικονομικών πόρων θα καθοριστεί με βάση το σύνολο της κατηγορίας των παρόμοιων αυτών υποχρεώσεων. Παρά λοιπόν το γεγονός ότι μπορεί να προκύπτει μικρή πιθανότητα πραγματοποίησης μίας εκροής πόρων για κάθε μία υποχρέωση ξεχωριστά, αν συνάγεται ότι για όλη την κατηγορία των παρόμοιων υποχρεώσεων προκύπτει πιθανότητα εκροής οικονομικών πόρων, τότε θα διενεργηθεί πρόβλεψη.

3.1.5.4. Αξιόπιστη Εκτίμηση της Υποχρέωσης

Το Δ.Λ.Π. 37 θεωρεί ότι είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει αξιόπιστα το μέγεθος της πρόβλεψης. Στις περιπτώσεις αυτές, το γεγονός θα γνωστοποιείται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις. Το ποσό που θα αναγνωριστεί ως πρόβλεψη, θα πρέπει να καλύπτει το ποσό του εξόδου που θα πραγματοποιηθεί για την κάλυψη της παρούσας υποχρέωσης.

3.1.6. Αποτίμηση των Προβλέψεων

3.1.6.1. Ορθή εκτίμηση των Προβλέψεων

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη θα πρέπει να αντανακλά τη βέλτιστη εκτίμηση του εξόδου που απαιτείται, προκειμένου να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Η βέλτιστη εκτίμηση του εξόδου για τον διακανονισμό της δέσμευσης είναι το ποσό που λογικά μία επιχείρηση θα καταβάλλει προκειμένου να διακανονίσει τη δέσμευση κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού ή να μεταβιβάσει τη δέσμευση σε ένα τρίτο μέρος κατά τον χρόνο αυτό.

Η εκτίμηση του εξόδου μπορεί να γίνει από τη διοίκηση της επιχείρησης με βάση την προηγούμενη εμπειρία της από παρόμοιες περιπτώσεις και συναλλαγές καθώς και με τη βοήθεια ειδικών εμπειρογνομόνων. Λαμβάνονται επίσης υπόψη πληροφορίες, οικονομικά γεγονότα και άλλα πιθανά αποτελέσματα για την καλύτερη δυνατή εκτίμηση.

3.1.6.2. Παρούσα Αξία Των Προβλέψεων

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, τότε το ποσό της πρόβλεψης που θα αναγνωρισθεί θα πρέπει να προσδιοριστεί ως η προεξοφλημένη παρούσα αξία των μελλοντικών εξόδων που χρειάζεται να πραγματοποιηθούν για τη διευθέτηση της υποχρέωσης.

Η επίδραση που θα έχει μία εκροή χρηματικών πόρων η οποία θα πραγματοποιηθεί ευθύς αμέσως μετά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού, είναι σημαντικότερη από την επίδραση που θα έχει η ίδια εκροή σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα. Το προαναφερθέν γεγονός οφείλεται στη διαχρονική αξία του χρήματος. Εάν η εκτίμηση της παραπάνω διαφοράς είναι σημαντική τότε θα πρέπει η πρόβλεψη που θα αναγνωριστεί να είναι προεξοφλημένη, προκειμένου να δίνεται μία σαφής ένδειξη στον χρήστη των οικονομικών καταστάσεων για το ύψος της εκροής που θα απαιτηθεί.

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που θα χρησιμοποιηθεί πρέπει να είναι ένα προ φόρων επιτόκιο και να αντανakλά τη διαχρονική αξία του χρήματος, τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, καθώς και τους κινδύνους που είναι συναφείς με την υποχρέωση. Οι προβλέψεις, λοιπόν, προεξοφλούνται όταν το αποτέλεσμα είναι σημαντικό.

3.1.6.3. Χρησιμοποιούμενο Επιτόκιο Προεξόφλησης

Το επιτόκιο προεξόφλησης που θα χρησιμοποιηθεί στην περίπτωση που πρέπει να γίνει προσαρμογή της πρόβλεψης, έτσι ώστε να απεικονίζεται η χρονική αξία του χρήματος θα πρέπει να έχει τα εξής στοιχεία :

- να είναι προ φόρων
- να απεικονίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος
- να απεικονίζει τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη υποχρέωση

Το επιτόκιο προεξόφλησης μπορεί να είναι το επιτόκιο ενός εταιρικού ομολόγου προσαρμοσμένο έτσι ώστε να απεικονίζει τον κίνδυνο της αγοράς ή του κλάδου.

3.1.6.4. Αναμενόμενη Διάθεση Στοιχείων του Ενεργητικού

Στην περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση έχει προγραμματίσει να προχωρήσει στην εκποίηση στοιχείων του ενεργητικού της, τα κέρδη που προσδοκά ότι θα αποκομίσει από την πώληση αυτή, δεν θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην εκτίμηση μίας πρόβλεψης, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία του ενεργητικού που αναμένεται να πωληθούν είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη δημιουργία της πρόβλεψης. Δεν επιτρέπεται η αναγνώριση κερδών από αναμενόμενη διάθεση στοιχείων του ενεργητικού ακόμη και στην περίπτωση που τα κέρδη αυτά θεωρούνται στο σύνολο τους δεδομένα και σίγουρα επιτεύξιμα από την επιχείρηση.

3.1.7. Αποζημιώσεις, Αναθεωρήσεις και Χρήση των Προβλέψεων

3.1.7.1. Αποζημίωση

Οι αποζημιώσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ιδιαίτερες απαιτήσεις. Όταν το μέρος ή το σύνολο ενός εξόδου για το οποίο έχουν γίνει προβλέψεις καλύπτεται από ένα τρίτο μέρος, τότε το ποσό της απαίτησης αναγνωρίζεται όταν και μόνο

όταν η είσπραξη του είναι βέβαιη. Το ποσό που αναγνωρίζεται ως απαίτηση δεν θα πρέπει, σε καμία περίπτωση, να υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης.

Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, το έξοδο που αφορά μία πρόβλεψη μπορεί να παρουσιάζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται για αποζημίωση.

3.1.7.2. Αναθεώρηση των Προβλέψεων

Οι προβλέψεις και το ύψος αυτών θα πρέπει να αναθεωρούνται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να αντανακλούν όσο το δυνατόν ακριβέστερα μεγέθη. Οι εκτιμήσεις προσδιορίζονται κατά την κρίση της διοίκησης, η οποία μπορεί να στηρίζεται σε εκθέσεις εμπειρογνομόνων.

Οι αναθεωρήσεις των ποσών των προβλέψεων μπορεί να οφείλονται σε:

1. αναθεώρηση του εκτιμώμενου ποσού εκροής ή της πιθανότητας για εκροή.
2. αλλαγή της παρούσας αξίας λόγω της παρόδου του χρόνου.
3. αλλαγή του επιτοκίου προεξόφλησης λόγω των αλλαγών των συνθηκών της αγοράς.

Όταν χρησιμοποιείται η μέθοδος της προεξόφλησης, η λογιστική αξία της πρόβλεψης αυξάνεται έτσι ώστε να αντανακλάται η επίδραση του χρόνου. Η αύξηση αυτή των προβλέψεων απεικονίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης ως χρηματοοικονομικό κόστος.

Κατά τη διενέργεια της αναθεώρησης, είναι πιθανό να κριθεί ότι δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη μίας ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης, διότι δεν πρόκειται να απαιτηθεί εκροή πόρων για μία υποχρέωση. Στην περίπτωση αυτή, η πρόβλεψη θα πρέπει να μηδενιστεί.

3.1.7.3. Χρησιμοποίηση των Προβλέψεων

Μία πρόβλεψη θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για τα συγκεκριμένα έξοδα για τα οποία δημιουργήθηκε. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές δεν αναγνωρίζονται, εκτός από την περίπτωση των επαχθών συμβάσεων.

Η προσδοκία μελλοντικών λειτουργικών ζημιών μπορεί να απορρέει, όταν ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους (Δ.Λ.Π.36).

3.1.8. Επαχθείς Συμβάσεις

Επαχθής σύμβαση είναι μία σύμβαση κατά την οποία το αναπόφευκτο κόστος της επιχείρησης προκειμένου να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις της, σύμφωνα με τη σύμβαση, υπερβαίνει τα οικονομικά οφέλη που αναμένεται να ληφθούν από αυτή.

Στην περίπτωση που μία επιχείρηση έχει καταρτίσει μία επαχθή σύμβαση, το ποσό της παρούσας δέσμευσης θα πρέπει να αναγνωρίζεται και να αποτιμάται ως πρόβλεψη.

Μία σύμβαση καθίσταται επαχθής, όταν το αναπόφευκτο κόστος εκπλήρωσης των δεσμεύσεων της σύμβασης υπερβαίνει τα οικονομικά οφέλη που θα ληφθούν από αυτή. Το αναπόφευκτο αυτό κόστος είναι το ελάχιστο καθαρό κόστος της υπαναχώρησης από τη σύμβαση. Ως ελάχιστο καθαρό κόστος υπαναχώρησης από τη σύμβαση, λαμβάνεται το μικρότερο ποσό, μεταξύ:

- του κόστους εκπλήρωσης της σύμβασης και
- κάθε αποζημίωσης ή ποινής που αναμένεται να προκύψει από την αδυναμία εκπλήρωσης της σύμβασης

Η ύπαρξη μιας επαχθούς σύμβασης αποτελεί ένδειξη ότι τα στοιχεία του ενεργητικού μιας επιχείρησης είναι πιθανό να έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους. Η επιχείρηση, πριν αναγνωρίσει μία ξεχωριστή πρόβλεψη αναφορικά με μια επαχθή σύμβαση, θα πρέπει να αναγνωρίσει μία ζημιά λόγω μείωσης της αξίας, την οποία έχουν υποστεί τα στοιχεία του ενεργητικού που συνδέονται με τη σύμβαση αυτή.

3.1.9. Αναδιοργάνωση Επιχείρησης

Αναδιοργάνωση ορίζεται το πρόγραμμα εκείνο που σχεδιάζεται και ελέγχεται από τη διοίκηση της επιχείρησης και αλλάζει ουσιαστικά:

- το πεδίο της επιχειρηματικής δραστηριότητας που έχει αναληφθεί από την επιχείρηση ή
- τον τρόπο με τον οποίο επιτελείται μία επιχειρηματική δραστηριότητα

Παραδείγματα αναδιοργάνωσης

- η πώληση ή η διακοπή ενός επιχειρηματικού κλάδου
- ο τερματισμός της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μια χώρα ή περιοχή
- η μετεγκατάσταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης από μία περιοχή σε μία άλλη
- οι αλλαγές στην οργανωτική διάρθρωση
- η ριζική αναδιοργάνωση που έχει ουσιαστική επίδραση στη φύση και στους στόχους των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης

Η επιχείρηση αναγνωρίζει μία πρόβλεψη για τα κόστη αναδιοργάνωσης όταν αποδεικνύεται ότι έχει μία παρούσα τεκμαιρόμενη δέσμευση να προβεί στα σχετικά έξοδα. Μια τεκμαιρόμενη δέσμευση για αναδιοργάνωση προκύπτει μόνο όταν η επιχείρηση:

α) έχει ένα λεπτομερές και επίσημο σχέδιο για την αναδιοργάνωση, το οποίο προσδιορίζει τουλάχιστον τα εξής:

- τη δραστηριότητα ή το μέρος της δραστηριότητας της που αφορά η αναδιοργάνωση
- τις εγκαταστάσεις που επηρεάζονται
- τον τόπο, τη λειτουργία και τον κατά προσέγγιση αριθμό των υπαλλήλων που θα αποζημιωθούν λόγω διακοπής της απασχόλησης τους
- τα έξοδα που θα πραγματοποιηθούν
- τον χρόνο εφαρμογής του σχεδίου αναδιοργάνωσης

β) έχει δημιουργήσει μία βάσιμη προσδοκία σε αυτούς που θα επηρεαστούν ότι

θα υλοποιήσει το σχέδιο της αναδιοργάνωσης. Η βάσιμη προσδοκία δημιουργείται είτε από το γεγονός ότι ξεκινά την εφαρμογή του σχεδίου είτε από το γεγονός ότι ανακοινώνει το σχέδιο της ή τα κύρια σημεία αυτού στους ενδιαφερομένους.

Έτσι μια απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για αναδιοργάνωση πριν από τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, δεν δημιουργεί τεκμαιρόμενη υποχρέωση για αναδιοργάνωση, εκτός και αν ισχύουν οι δύο προαναφερθέντες παράγοντες.

Καμία δέσμευση δεν προκύπτει για πώληση ενός τμήματος ή δραστηριότητας, μέχρις ότου η επιχείρηση δεσμευτεί για την πώληση, δηλαδή υπάρξει μία δεσμευτική συμφωνία πώλησης.

Ακόμη και όταν η επιχείρηση έχει λάβει μία απόφαση την οποία και έχει ανακοινώσει δημοσίως) για πώληση ενός τμήματος ή μιας δραστηριότητας, δεν μπορεί να δεσμεύεται στην πώληση μέχρις ότου αναδειχτεί ένας αγοραστής και υπάρξει μία δεσμευτική συμφωνία πώλησης. Μέχρι τότε, η επιχείρηση μπορεί να αναθεωρήσει την άποψη της.

Όταν η πώληση ενός τμήματος ή μιας δραστηριότητας παρουσιάζεται ως μέρος μιας αναδιοργάνωσης, τότε τα στοιχεία του ενεργητικού του τμήματος ή της δραστηριότητας, επανεξετάζονται για τυχόν ζημιά λόγω μείωσης της αξίας τους (σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 36).

Η πρόβλεψη για αναδιοργάνωση περιλαμβάνει μόνο τα έξοδα εκείνα που σχετίζονται άμεσα με αυτή και τα οποία:

- Είναι απαραίτητα για την αναδιοργάνωση
- Δεν σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα της επιχείρησης

Στην πρόβλεψη για αναδιοργάνωση δεν περιλαμβάνονται κονδύλια όπως:

- Έξοδα επανεκπαίδευσης του προσωπικού που παραμένει στην επιχείρηση
- Έξοδα έρευνας αγοράς και marketing
- Επενδύσεις σε νέα συστήματα και δίκτυα διανομής

Τα κέρδη ενδέχεται να προκύψουν από την πώληση παγίου εξοπλισμού δεν συμψηφίζονται με το ποσό της πρόβλεψης.

3.1.10. Έξοδα Συντήρησης και Αποκατάστασης

Ορισμένα εκ των παγίων στοιχείων του ενεργητικού απαιτούν σε τακτά χρονικά διαστήματα τη διενέργεια ουσιαστών εξόδων για τη συντήρηση και αποκατάσταση ουσιαστικών μερών της λειτουργικής τους δραστηριότητας.

Σημαντικό παράγοντα για το αν θα πρέπει να αναγνωρισθεί μία πρόβλεψη που αφορά έξοδα για συντήρηση και αποκατάσταση, αποτελεί η ύπαρξη παρούσας υποχρέωσης της επιχείρησης. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος και δεν θα μπορεί να μεταβληθεί από μεταγενέστερες ενέργειες της επιχείρησης.

Εάν η επιχείρηση υπόκειται σε σχετική νομοθεσία (σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας επιβάλλεται η διενέργεια εξόδων για συντήρηση και αποκατάσταση), τότε θα πρέπει να αναγνωριστεί πρόβλεψη για τα παραπάνω έξοδα, μόνο κατά την περίπτωση εκείνη που υφίσταται παράλληλα και η παρούσα υποχρέωση. Εάν δεν συντρέχουν και οι δύο προϋποθέσεις (παρούσα δέσμευση και νομοθετική υποχρέωση) τότε δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη.

Στην περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία (σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας επιβάλλεται η διενέργεια εξόδων για συντήρηση και αποκατάσταση) τότε θα σχηματιστεί πρόβλεψη μόνο στην περίπτωση που υφίσταται παρούσα υποχρέωση της επιχείρησης, η οποία θα προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος και η οποία δεν θα μπορεί να μεταβληθεί από μελλοντικές αποφάσεις της διοίκησης.

3.1.11. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι μία πιθανή απαίτηση που προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος, αλλά η ύπαρξη της θα επιβεβαιωθεί ύστερα από την πραγματοποίηση ή όχι, ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, τα οποία δεν υπόκεινται στον έλεγχο της επιχείρησης.

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις προκύπτουν συνήθως από απρογραμμάτιστα ή μη αναμενόμενα γεγονότα, που δημιουργούν την πιθανότητα εισροής οικονομικών οφειλών στην επιχείρηση. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν απεικονίζονται στις

οικονομικές καταστάσεις, δεδομένου ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει στην αναγνώριση εσόδου, το οποίο τελικά μπορεί και να μην πραγματοποιηθεί. Όταν η εισροή των οικονομικών οφειλών είναι πιθανή, τότε οι ενδεχόμενες αυτές απαιτήσεις θα γνωστοποιούνται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Όταν η πραγματοποίηση εσόδων είναι πραγματικά βέβαιη, τότε η ενδεχόμενη απαίτηση αποτελεί πλέον βέβαιη απαίτηση, οπότε και η αναγνώριση της επιτρέπεται από το Δ.Λ.Π. 37.

3.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 37 «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

3.2.1. Εισαγωγή

Όπως είδαμε σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα υπάρχει το Δ.Λ.Π. 37 όπου καθορίζει τις αρχές σε ότι αφορά τη λογιστική των προβλέψεων .

Τα αμερικάνικα λογιστικά πρότυπα δεν έχουν ισότιμα και αντίστοιχα γενικά πρότυπα στο θέμα των προβλέψεων αλλά έχουν πολλά πρότυπα πάνω σε συγκεκριμένα θέματα όπως για παράδειγμα το FAS 143 “Λογιστική για υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης” , το FAS 146 «Λογιστική για κόστη που συνδέονται με δραστηριότητες αποχώρησης” και το FAS 5 “Λογιστική για ενδεχόμενα γεγονότα”, το οποίο παρέχει οδηγίες για την εκτίμηση εάν μία υποχρέωση θα πρέπει να αναγνωρισθεί.

Στη συνέχεια αναλύονται οι ομοιότητες και οι διαφορές που υπάρχουν μεταξύ διεθνών και αμερικάνικων λογιστικών προτύπων σε ορισμένα βασικά θέματα που άπτονται των προβλέψεων.

3.2.2. Αναγνώριση προβλέψεων

Και τα Δ.Λ.Π. και τα Αμερικάνικα απαγορεύουν αναγνώριση προβλέψεων για μελλοντικά κόστη, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με προτεινόμενη αλλά όχι ακόμα σε ισχύ νομοθεσία.

Σε ότι αφορά αναγνώριση προβλέψεων παρατηρούμε ότι ισχύουν τα ίδια και στα διεθνή αλλά και στα αμερικάνικα λογιστικά πρότυπα. Δηλ. μία πρόβλεψη αναγνωρίζεται όταν:

- η επιχείρηση έχει μια παρούσα υποχρέωση να μεταφέρει οικονομικά οφέλη ως αποτέλεσμα γεγονότων από το παρελθόν.
- είναι πιθανό ότι μια μεταφορά οικονομικών ωφελειών από το παρελθόν θα απαιτηθεί για να τακτοποιηθεί η υποχρέωση της επιχείρησης και
- είναι δυνατόν να εκτιμηθεί αξιόπιστα και λογικά το ποσό της υποχρέωσης.

Μία παρούσα υποχρέωση εμφανίζεται από ένα γεγονός που δημιουργεί υποχρέωση. Είναι δυνατό να πάρει τη μορφή μιας είτε νόμιμης υποχρέωσης είτε μιας τεκμαιρόμενης υποχρέωσης. Ένα γεγονός από το οποίο απορρέουν υποχρεώσεις δεν αφήνει στην επιχείρηση καμία ρεαλιστική εναλλακτική για να τακτοποιήσει την υποχρέωση που δημιουργήθηκε από το γεγονός. Εάν η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να αποφύγει την μελλοντική δαπάνη από τις μελλοντικές της πράξεις δεν έχει τότε καμία παρούσα υποχρέωση και η πρόβλεψη δεν αναγνωρίζεται.

Ομοίως με τα Δ.Λ.Π. μία τεκμαιρόμενη υποχρέωση εμφανίζεται όταν μια επιχείρηση έχει δημιουργήσει μια ισχύουσα προσδοκία σε άλλα μέρη ότι θα προβεί σε κάποια δράση. Όπως στα Δ.Λ.Π. μία απόφαση της διοίκησης ή του διοικητικού συμβουλίου δεν δημιουργεί μια τεκμαιρόμενη υποχρέωση. Όμως σε αντίθεση με τα Δ.Λ.Π. τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν απαιτείται από συγκεκριμένο πρότυπο.

Κατά τα αμερικάνικα πρότυπα νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από νομοθεσία αναγνωρίζονται μόνο όταν η νομοθεσία τεθεί σε ισχύ σε αντίθεση με τα Δ.Λ.Π.

Σε αντίθεση με τα Δ.Λ.Π. προβλέψεις αναγνωρίζονται μόνο όταν είναι πιθανόν ποσά να πληρωθούν, εκτός από υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης και άλλες προβλέψεις μετρούμενες στην εύλογη αξία

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η επιχείρηση «ΛΑΤΟΝΕΤ» δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση λατομείων και δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου, από την αλλοίωση που επέρχεται από την παραγωγική της δραστηριότητα. Κατά την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού και λόγω έντονων πιέσεων που έχουν ασκηθεί, θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα ψηφιστεί σχετικός νόμος στις διατάξεις του οποίου θα ορίζεται υποχρέωση για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος από την επιχείρηση.

Λύση:

Στα Δ.Λ.Π. στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση έχει μια παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, επομένως θα αναγνωρίσει τη σχετική πρόβλεψη λόγω της βεβαιότητας ότι θα ενεργοποιηθεί η νομοθεσία που απαιτεί τον καθαρισμό.

Στα αμερικάνικα σχετική πρόβλεψη δεν θα γίνει από την στιγμή που ο σχετικός νόμος δεν έχει ενεργοποιηθεί.

3.2.3. Αποτίμηση προβλέψεων

Σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι η καλύτερη εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να τακτοποιηθεί η παρούσα υποχρέωση την ημέρα κατάρτισης του ισολογισμού. Η προβλεπόμενη εισροή μετρητών μειώνεται χρησιμοποιώντας ένα προ φόρων επιτόκιο που αντανάκλα τις εκτιμήσεις της τρέχουσας αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος και εκείνους τους κινδύνους για την υποχρέωση εάν το αποτέλεσμα είναι ουσιώδες. Εάν ένα εύρος από εκτιμήσεις προβλέπεται και κανένα ποσό του συγκεκριμένου εύρους δεν είναι αρκετά πιθανότερο από οποιοδήποτε άλλο ποσό του εύρους αυτού τότε το «μέσο» (mid-point) του εύρους χρησιμοποιείται για την μέτρηση της υποχρέωσης.

Στα αμερικανικά λογιστικά πρότυπα ο χειρισμός είναι παρόμοιος σε ότι αφορά το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη για την καλύτερη εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να τακτοποιηθεί η παρούσα υποχρέωση την ημέρα κατάρτισης του ισολογισμού. Παρ' όλα αυτά η βασική διαφορά είναι ότι εάν έχουμε ένα εύρος εκτιμήσεων στο παρόν και κανένα ποσό δεν είναι πιθανότερο από κάποιο άλλο, τότε δεν επιλέγουμε το μέσο ποσό αλλά το μικρότερο προκειμένου να μετρήσουμε την υποχρέωση. Μια πρόβλεψη μειώνεται μόνο στην περίπτωση που καθορίζεται ακριβώς ο χρόνος της εισροής μετρητών. Διαφορές πιθανόν να προκύψουν και στην επιλογή του επιτοκίου (discount rate), ιδιαίτερα στην περίπτωση των υποχρεώσεων για συνταξιοδότηση .

3.2.4. Προβλέψεις αναδιάρθρωσης

Σε ότι αφορά προβλέψεις της επιχείρησης για αναδιάρθρωση στα Δ.Λ.Π., μια παρούσα υποχρέωση υπάρχει μόνο όταν η οικονομική οντότητα είναι δεσμευμένη για μια αναδιάρθρωση, το οποίο συμβαίνει όταν υπάρχει νομική υποχρέωση ή όταν η οντότητα έχει συγκεκριμένο, λεπτομερές και επίσημο σχέδιο για την αναδιάρθρωση. Η οντότητα πρέπει να είναι μη ικανή να αποσυρθεί (υπαναχωρήσει) επειδή έχει αρχίσει να πραγματοποιεί (υλοποιεί) το σχέδιο ή επειδή έχει ανακοινώσει τα κύρια χαρακτηριστικά σε όσους επηρεάζονται από αυτό. Μια τρέχουσα πρόβλεψη είναι απίθανο να επιβεβαιωθεί εάν υπάρξει καθυστέρηση πριν η αναδιάρθρωση ξεκινήσει, ή περνάει ένας αδικαιολόγητα μακρύς χρόνος έως να ολοκληρωθεί.

Στα αμερικάνικα πρότυπα σε ότι αφορά προβλέψεις της επιχείρησης για αναδιάρθρωση ισχύουν όμοια. Όμως εκεί απαγορεύεται η αναγνώριση μιας υποχρέωσης που βασίζεται αποκλειστικά σε μια δέσμευση της επιχείρησης σε ένα πλάνο. Αναγνώριση μιας πρόβλεψης για εφάπαξ παροχές λήξης της απασχόλησης προϋποθέτει επικοινωνία (ενημέρωση) των λεπτομερειών του σχεδίου στους επηρεαζόμενους υπαλλήλους. Αρχικές υποχρεώσεις για αναδιάρθρωσεις που συναντούν τον ορισμό μιας υποχρέωσης μετρώνται στην εύλογη αξία και εκτιμώνται (υπολογίζονται) κάθε περίοδο δημοσίευσης με επακόλουθες αλλαγές στην εύλογη αξία που μετριέται χρησιμοποιώντας μία προσέγγιση κατανομής του τόκου .

3.2.5. Επαχθείς συμβάσεις

Ένα άλλο θέμα που αφορά τις προβλέψεις στα Δ.Λ.Π. είναι οι Επαχθείς συμβάσεις. Στα Δ.Λ.Π. προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές απαγορεύονται. Όμως εάν μια επιχείρηση είναι συμβαλλόμενη σε μία σύμβαση που είναι επαχθής (τα αναπόφευκτα κόστη από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση ξεπερνούν τα οικονομικά οφέλη που θα υπάρξουν από τη σύμβαση) τότε η παρούσα υποχρέωση από τη σύμβαση αναγνωρίζεται και εκτιμάται ως πρόβλεψη. Το πιο συνηθισμένο παράδειγμα σχετίζεται με μισθωμένη περιουσία που έχει μείνει ελεύθερη. Η υποχρέωση μειώνεται από εκτιμώμενες υπο-μισθώσεις εάν η διοίκηση έχει την ικανότητα να υπεκμισθώσει και το εισόδημα αυτής της υπεκμίσθωσης πρόκειται να εισπραχθεί.

Στα αμερικάνικα σε ότι αφορά τις επαχθείς συμβάσεις υπάρχει το εξής: Μία υποχρέωση για κόστη για να τερματιστεί μία σύμβαση πριν το τέλος του όρου της, αναγνωρίζεται και εκτιμάται σε εύλογη αξία όταν η επιχείρηση διακόπτει την σύμβαση σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης (για παράδειγμα όταν η επιχείρηση ενημερώνει γραπτά τον αντισυμβαλλόμενο μέσα στην περίοδο χρονικά που έχει καθοριστεί από την σύμβαση ή έχει διαπραγματευτεί με τον αντισυμβαλλόμενο). Μία υποχρέωση για κόστη που θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν κατά μία σύμβαση για τον εναπομείναντα όρο και χωρίς οικονομικό όφελος για την επιχείρηση αναγνωρίζεται και εκτιμάται στην εύλογη αξία της όταν η επιχείρηση σταματάει να ασκεί το δικαίωμα που απορρέει από τη σύμβαση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η επιχείρηση «ΦΑΡΟΣ» συνάπτει την 01/01/2007, σύμβαση μίσθωσης κτιρίου η διάρκεια της οποίας ανέρχεται σε 4 έτη και το ετήσιο μίσθωμα ορίστηκε σε ποσό 1.500 Ευρώ. Με βάση του όρους της σύμβασης, ο μισθωτής για να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πριν από τη λήξη της, θα πρέπει να καταβάλλει όλα τα μισθώματα που θα καλούνταν να καταβάλλει μέχρι και τη λήξη της σύμβασης. Η σύμβαση προβλέπει αύξηση του μισθώματος 3% για το πρώτο έτος, 4% για το δεύτερο και 5% για το τρίτο. Το επιτόκιο προεξόφλησης ορίζεται σε 3% και τα μισθώματα καταβάλλονται κάθε μήνα. Την 01/01/2008 η επιχείρηση μεταφέρει τις δραστηριότητες της σε νέο κτίριο.

Να απεικονιστούν λογιστικά τα ανωτέρω γεγονότα.

Λύση

Το γεγονός της υπογραφής της σύμβασης μίσθωσης δημιουργεί μία παρούσα υποχρέωση, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος. Μόλις η σύμβαση καταστεί επαχθής (την 01/01/2008) θα χρειαστεί μία εκροή χρηματοοικονομικών πόρων.

Επομένως θα ισχύουν τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Υπολογισμός Παρούσας αξίας ετήσιου μισθώματος

Περιγραφή	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	Σύνολο
Ετήσιο Μίσθωμα	1.545	1.606,8	1.687,1	4.838,9
Συντελεστής Προεξόφλησης	0,9708	0,9425	0,9151	
Παρούσα αξία				
Ετήσιου μισθώματος	1.499,9	1.514,4	1.543,9	4.558,2
Έξοδα	45,1	92,4	143,2	280,7

Τα έξοδα προκύπτουν ως η διαφορά μεταξύ του ποσού των μισθωμάτων και της αντίστοιχης παρούσας αξίας των μισθωμάτων.

Οι λογιστικές εγγραφές που θα διενεργήσει η επιχείρηση «ΦΑΡΟΣ» είναι οι ακόλουθες :

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Απεικόνιση Λογιστικών Εγγραφών

Ημερομηνία	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση
31/12/2007	Λειτουργική Ζημιά	4.558,2	
	Προβλέψεις		4.558,2
31/12/2007	Μισθώματα Έξοδα	1.500	
	Ταμείο		1.500
31/12/2008	Προβλέψεις	1.499,9	
	Χρηματοοικονομικά Έξοδα	45,1	
	Ταμείο		1.545
31/12/2009	Προβλέψεις	1.514,4	
	Χρηματοοικονομικά Έξοδα	92,4	
	Ταμείο		1.606,8
31/12/2010	Προβλέψεις	1.543,9	
	Χρηματοοικονομικά Έξοδα	143,2	
	Ταμείο		1.687,1

Στα αμερικάνικα πρότυπα δεν απαιτείται να αναγνωριστεί η λειτουργική ζημιά για την επαχθή σύμβαση. Επομένως δεν γίνεται σε ετήσια βάση πρόβλεψη για το ποσό συμφωνίας της επαχθούς σύμβασης.

3.2.6. Έξοδα συντήρησης και αποκατάστασης και άλλες υποχρεώσεις

Στα Δ.Λ.Π. μια υποχρέωση για την παρούσα αξία που αφορά κόστη για αποξήλωση, μετακίνηση ή αποκατάσταση σαν αποτέλεσμα μιας νομικής ή τεκμαιρόμενης υποχρέωσης, αναγνωρίζεται και το αντίστοιχο κόστος περιλαμβάνεται σαν μέρος της σχετιζόμενης περιουσίας, εγκατάσταση ή εξοπλισμός (Property Plant Equipment). Μία επιχείρηση υφίσταται την υποχρέωση σαν συνέπεια της εγκατάστασης του αντικειμένου ή χρήσης του κατά την διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου για σκοπούς διαφορετικούς από την παραγωγή αποθεμάτων την περίοδο αυτή.

Αλλαγές στην μέτρηση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με αλλαγές στην εκτίμηση του χρόνου ή του ποσού των μελλοντικών χρηματοροών ή αλλαγές στον συντελεστή προεξόφλησης αναγνωρίζονται άμεσα με αντίστοιχη προσαρμογή στο συνολικό κόστος της απαίτησης που έχει σχέση με περιουσιακά στοιχεία, εγκατάσταση ή εξοπλισμό. Εάν αυτή η απαίτηση εκτιμάται χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο κόστους, μια μείωση στην υποχρέωση αφαιρείται από το κόστος της απαίτησης μέχρι το πλήρες μεταφερόμενο ποσό της απαίτησης να μηδενιστεί. Ο συντελεστής προεξόφλησης που εφαρμόζεται, προσαρμόζεται στην κάθε ημερομηνία αναφοράς (οικονομικών καταστάσεων). Αλλαγές στην εκτίμηση της υποχρέωσης εξαιτίας της παρέλευσης του χρόνου (επαύξηση της προεξόφλησης) συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Στα αμερικάνικα πρότυπα η υποχρέωση αποχώρησης εργαζομένων αναφέρεται σαν υποχρέωση εισφοράς των εργαζομένων για το πρόγραμμα

συνταξιοδότησης (ARO: Asset Retirement Obligation). Τα σχετιζόμενα με την υποχρέωση εισφοράς των εργαζομένων κόστη κεφαλαιοποιούνται σαν μέρος του μεταφερόμενου ποσού υποχρέωσης. Τα κριτήρια για λογιστική μεταφορά και κεφαλαιοποίηση μιας τέτοιας υποχρέωσης είναι περισσότερο αυστηρή στα Αμερικάνικα πρότυπα από ότι στα Διεθνή – για παράδειγμα θα πρέπει να υπάρχει μια νομική υποχρέωση και η υποχρέωση εισφοράς των εργαζομένων να καταγράφεται μόνο εάν λογικές εκτιμήσεις της εύλογης αξίας μπορούν να γίνουν. Τα Δ.Λ.Π. δεν έχουν παρόμοια απαίτηση που να αφορά την ικανότητα μιας επιχείρησης να εκτιμά την εύλογη αξία.

3.2.7. Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Στα Δ.Λ.Π. μία ενδεχόμενη απαίτηση είναι μία πιθανή απαίτηση που εμφανίζεται από παρελθόντα γεγονότα και της οποίας η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από το αν θα συμβεί ή όχι ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα και όχι εξ' ολοκλήρου μέσα από τον έλεγχο της επιχείρησης. Μία απαίτηση αναγνωρίζεται όταν η συνειδητοποίηση του σχετιζόμενου οφέλους, όπως π.χ. μια ασφαλιστική αποζημίωση-ανάκτηση, είναι εμφανώς σίγουρη.

Ο χειρισμός σε ότι αφορά τις ενδεχόμενες απαιτήσεις είναι ο ίδιος και στα αμερικάνικα πρότυπα εκτός από το ότι το όριο για αναγνώριση ασφαλιστικών ανακτήσεων είναι χαμηλότερο. Η ανάκτηση απαιτείται να είναι πιθανή (τα μελλοντικά γεγονότα είναι πιθανόν να συμβούν) από ότι να είναι εμφανώς σίγουρη όπως στα Δ.Λ.Π.

3.2.8. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Μία ενδεχόμενη υποχρέωση είναι μία πιθανή υποχρέωση της οποίας το αποτέλεσμα θα επιβεβαιωθεί μόνο από το αν θα συμβεί ή όχι ένα ή περισσότερα μελλοντικά γεγονότα εκτός του ελέγχου της επιχείρησης. Είναι δυνατόν να πρόκειται και για μία παρούσα υποχρέωση η οποία δεν αναγνωρίζεται γιατί είναι πιθανό να υπάρξει μια εκροή από οικονομικά οφέλη, ή το ποσό της εκροής δεν μπορεί αξιόπιστα να μετρηθεί. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις γνωστοποιούνται εκτός αν η πιθανότητα των εκροών είναι αμυδρή.

Σε ότι αφορά τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις στα αμερικάνικα έχουμε την ίδια αντιμετώπιση δηλ. μία δεδουλευμένη υποχρέωση, για μια ενδεχόμενη ζημιά απαιτείται εάν είναι πιθανή (οριζόμενη ως πιθανή να συμβεί) που σημαίνει ότι υπάρχει μία παρούσα υποχρέωση που προκύπτει από ένα γεγονός στο παρελθόν και όταν μια εκροή από οικονομικές πηγές είναι λογικά εκτιμητέα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- Βρουστούρης Παναγιώτης, Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστικές Αρχές ή Μέθοδοι κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Λογιστής, Φεβρουάριος 2002 τεύχος 563.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες: Πρακτική Ανάλυση και Ερμηνεία με Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη, Πειραιάς 2002.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Εκδόσεις ΣΟΕΛ, Αθήνα, 2002.
- Grant Thornton, Επιπτώσεις των I.F.R.S στις Εισηγμένες 2006, Εκδόσεις Grant Thornton, Αθήνα 2006.
- Grant Thornton, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα I.F.R.S. Αναλυτική παρουσίαση, Grant Thornton, Ιούνιος 2006.
- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), Νομική Βιβλιοθήκη, Έκδοση 2006.
- Barry J. Epstein, Eva K. Jermakowicz, Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards 2008, WILEY IFRS 2008, April 2008.
- Barry J. Epstein, Ralph Nach, Steven M. Bragg, Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles, WILEY USGAAP 2008, October 2007.
- David Alexander, Miller International Accounting Standards Guide 2004, Aspen Law & Business, 2004.

- Ian P.N.Hague, Applying International Financial Reporting Standards: Financial Instruments, Tolley LexisNexis, 2004.
- KPMG, IFRS compared to USGAAP, July 2007.
- PriceWaterhouseCoopers, Similarities and Differences: A comparison of IFRS and USGAAP, October 2007.
- Ernst & Young, Towards Convergence: A Survey of IFRS to USGAAP Differences, 2007.
- www.fasb.org
- www.grant-thornton.gr
- www.hba.gr
- www.iasb.org
- www.iasplus.com
- www.ifac.org
- www.ifad.net
- www.iosco.org
- www.kpmg.co.uk/ifrs
- www.pwcglobal.com/ifrs
- www.seodi.gr
- www.soe.gr
- www.soel.gr
- www.euro2day.gr
- www.ase.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 12 «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 12 «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ»

4.1.1. Εισαγωγή

Κύριος σκοπός του προτύπου είναι να καθορίσει τον πρότυπο λογιστικό χειρισμό τόσο των τρεχουσών όσο και των μελλοντικών φορολογικών συνεπειών που θα προκύψουν από την μελλοντική ανάκτηση (ή διακανονισμό) της λογιστικής αξίας στοιχείων του ενεργητικού (ή υποχρεώσεων) που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό της επιχείρησης και από συναλλαγές και άλλα οικονομικά γεγονότα της τρέχουσας χρήσης που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις μίας επιχείρησης.

Το σημαντικότερο θέμα στη λογιστική των φόρων εισοδήματος είναι ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης τόσο των τρεχουσών, όσο και των μελλοντικών φορολογικών συνεπειών που θα προκύψουν από:

1. τη μελλοντική ανάκτηση (ή διακανονισμό) της λογιστικής αξίας στοιχείων του ενεργητικού (ή υποχρεώσεων) που αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό της επιχείρησης
2. συναλλαγές και άλλα οικονομικά γεγονότα της τρέχουσας χρήσης που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης

Το Δ.Λ.Π. 12 υιοθετώντας τη μέθοδο των υποχρεώσεων καλύπτει τόσο την τρέχουσα, όσο και την αναβαλλόμενη φορολογία.

4.1.2. Σκοπός

Σκοπός του Δ.Λ.Π. 12 είναι να καθορίσει τον λογιστικό χειρισμό που πρέπει να ακολουθείται για τους φόρους εισοδήματος και συγκεκριμένα τον τρόπο λογιστικής παρακολούθησης των τρεχουσών και μελλοντικών φορολογικών υποχρεώσεων.

4.1.3. Πεδίο Εφαρμογής

Το Δ.Λ.Π. 12 εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις που καταρτίζουν οικονομικές καταστάσεις με βάση τις απαιτήσεις των Δ.Π.Χ.Π..

4.1.4. Εννοιολογική Προσέγγιση

Λογιστικό αποτέλεσμα είναι το καθαρό κέρδος ή ζημιά μίας χρήσης πριν από την αφαίρεση του εξόδου για φόρους.

Φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά) είναι το ποσό του κέρδους (ή της ζημιάς) μίας χρήσης, το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν τεθεί από τις φορολογικές αρχές και επί του οποίου είναι πληρωτέοι (επιστρεπτέοι) οι φόροι εισοδήματος.

Φόροι έσοδα (φόροι έξοδα) είναι το συγκεντρωτικό ποσό που περιλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή ζημίας της χρήσης και αφορά στον τρέχοντα και στον αναβαλλόμενο φόρο.

Τρέχων φόρος είναι το ποσό των πληρωτέων (επιστρεπτέων) φόρων εισοδήματος που αναλογούν στο φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά) μίας χρήσης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις είναι τα ποσά των πληρωτέων φόρων εισοδήματος σε μελλοντικές περιόδους, που αφορούν σε προσωρινές φορολογητέες διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις είναι τα ποσά των φόρων εισοδήματος που είναι επιστρεπτέα σε μελλοντικές περιόδους και αφορούν :

- εκπεστές προσωρινές διαφορές
- μεταφερόμενες στο μέλλον φορολογικές ζημιές
- μεταφερόμενους στο μέλλον πιστωτικούς φόρους

Προσωρινές διαφορές είναι οι διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μίας υποχρέωσης στον Ισολογισμό και της φορολογικής βάσης του. Οι προσωρινές διαφορές μπορεί να είναι:

Φορολογητέες προσωρινές διαφορές, οι οποίες είναι διαφορές που θα καταλήξουν σε φορολογητέα ποσά κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημιάς) των μελλοντικών χρήσεων, καθώς η λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή της υποχρέωσης ανακτάται ή διακανονίζεται ή

Εκπεστές προσωρινές διαφορές οι οποίες είναι προσωρινές διαφορές που θα καταλήξουν σε ποσά που είναι εκπεστέα κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημιάς) των μελλοντικών χρήσεων, καθώς η λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή της υποχρέωσης ανακτάται ή διακανονίζεται.

Φορολογική βάση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μίας υποχρέωσης είναι το ποσό που αποδίδεται σε αυτό για φορολογικούς σκοπούς.

4.1.5. Βασικές Αρχές του Δ.Λ.Π.12

1. Με την αναγνώριση ενός στοιχείου του ενεργητικού (ή μίας υποχρέωσης) η επιχείρηση αναμένει να ανακτήσει (ή να διακανονήσει) την λογιστική αξία του στοιχείου αυτού. Στην περίπτωση που η ανάκτηση ή ο διακανονισμός της λογιστικής αξίας του στοιχείου, είναι πιθανό να αυξήσει ή να μειώσει τις μελλοντικές πληρωμές φόρου (σε σχέση με αυτές που θα υπήρχαν αν η ανάκτηση ή ο διακανονισμός δεν είχε καμία φορολογική επίδραση) τότε η επιχείρηση, με λίγες εξαιρέσεις, πρέπει να αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ή απαίτηση.
2. Ο φόρος εισοδήματος αποτελεί έξοδο το οποίο αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση αναγνωρίζονται επίσης στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.
3. Ο φόρος εισοδήματος αποτελεί έξοδο το οποίο αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που

αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση αναγνωρίζονται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

4.1.6. Τρέχουσα και Αναβαλλόμενη Φορολογία

4.1.6.1. Διαφορά Λογιστικού και Φορολογητέου κέρδους

Στο ελληνικό φορολογικό καθεστώς, όπως και σε πολλά άλλα φορολογικά καθεστώτα το λογιστικό κέρδος (ζημιά) διαφέρει από το φορολογητέο κέρδος (ζημιά). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του λογιστικού αποτελέσματος, είναι διαφορετικές από τους αντίστοιχους κανόνες που χρησιμοποιούν οι φορολογικές αρχές.

Οι επιχειρήσεις, συνήθως, καταρτίζουν μία κατάσταση αναμόρφωσης των λογιστικών κερδών στα φορολογητέα κέρδη, στην οποία αναφέρονται όλες οι διαφορές μεταξύ λογιστικών και φορολογητέων κερδών.

Τέτοιες διαφορές για παράδειγμα είναι τα μη εκπιπτόμενα έξοδα, τα αφορολόγητα έσοδα, οι αφορολόγητες εκπτώσεις, τα έξοδα που εκπίπτουν με διαφορετικά κριτήρια από αυτά με τα οποία αναγνωρίζονται, τα έξοδα που υπολογίζονται με διαφορετικό τρόπο για φορολογικούς σκοπούς από ότι για λογιστικούς (π.χ. αποσβέσεις)

Οι διαφορές μεταξύ φορολογητέου εισοδήματος και λογιστικού αποτελέσματος μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες:

Μόνιμες διαφορές π.χ. ένα αφορολόγητο έσοδο που έχει αναγνωρισθεί στα λογιστικά αποτελέσματα αλλά δεν πρόκειται ποτέ να φορολογηθεί ή ένα έξοδο το οποίο έχει αναγνωρισθεί στα λογιστικά αποτελέσματα αλλά δεν εκπίπτει των φορολογητέων κερδών.

Προσωρινές διαφορές, δηλαδή οι διαφορές που πρόκειται να αναστραφούν. Αυτές οι διαφορές αφορούν σε κονδύλια που ενώ επηρεάζουν το λογιστικό αποτέλεσμα της τρέχουσας χρήσης, θα διαμορφώσουν το φορολογικό αποτέλεσμα μίας επόμενης χρήσης. Ένα παράδειγμα είναι οι προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Συγκεκριμένα, οι προαναφερθείσες προβλέψεις, αναγνωρίζονται λογιστικά ως έξοδο σε κάθε χρήση που καθίστανται δεδουλευμένες, ενώ αντίθετα, εκπίπτουν φορολογικά κατά τη χρήση στην οποία θα καταβληθούν.

4.1.7. Τρέχουσα Φορολογία

Ο όρος τρέχων φόρος αναφέρεται στο ποσό του φόρου εισοδήματος που καταβάλλεται στις φορολογικές αρχές και το οποίο αναλογεί στα φορολογητέα κέρδη της χρήσης, όπως αυτά προσδιορίζονται από τους φορολογικούς νόμους στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Ο τρέχων φόρος συνεπώς υπολογίζεται επί των φορολογητέων κερδών της χρήσης και αποτελεί συνήθως, μία τρέχουσα (βραχυπρόθεσμη) υποχρέωση της επιχείρησης. Για παράδειγμα, στο ελληνικό φορολογικό καθεστώς, ένα μέρος του τρέχοντος φόρου καταβάλλεται προκαταβολικά κατά τη διάρκεια της χρήσης, ενώ το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται εντός του επόμενου έτους.

4.1.7.1. Αναγνώριση τρέχουσας φορολογίας

Οι διατάξεις του Δ.Λ.Π. 12 σχετικά με την τρέχουσα φορολογία είναι οι ακόλουθες:

- Ο φόρος εισοδήματος για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις πρέπει να αναγνωρίζεται ως υποχρέωση, στο βαθμό που δεν έχει καταβληθεί. Αν το ποσό που ήδη καταβλήθηκε για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις υπερβαίνει το οφειλόμενο ποσό για τις χρήσεις αυτές, τότε το επιπλέον ποσό πρέπει να αναγνωρίζεται ως απαίτηση.
- Το όφελος που σχετίζεται με μία φορολογική ζημιά, η οποία μπορεί να μεταφερθεί αναδρομικά για την ανάκτηση του φόρου προηγούμενης χρήσης, πρέπει να αναγνωρίζεται ως απαίτηση (φορολογική δυνατότητα που δεν παρέχεται από την ελληνική φορολογική νομοθεσία).
- Οι διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ της εκτίμησης του φόρου εισοδήματος προγενέστερων περιόδων και του οριστικού φόρου που συμφωνείται με τις φορολογικές αρχές, θεωρούνται αλλαγές λογιστικών εκτιμήσεων και αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης της τρέχουσας περιόδου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π.

8.

4.1.7.2. Μέτρηση της τρέχουσας φορολογίας

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (ή απαιτήσεις) για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις πρέπει να αποτιμώνται στο ποσό που αναμένεται να καταβληθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), με τη χρήση φορολογικών συντελεστών και φορολογικών νόμων που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά θα ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

4.1.8. Αναβαλλόμενη Φορολογία

4.1.8.1. Η ανάγκη αναγνώρισης της αναβαλλόμενης φορολογίας

Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, το λογιστικό αποτέλεσμα διαφέρει από το φορολογητέο κέρδος (ζημιά). Οι διαφορές αυτές μπορεί να οφείλονται είτε σε μόνιμους είτε σε προσωρινούς παράγοντες. Οι προσωρινές διαφορές οφείλονται στο γεγονός ότι ορισμένα οικονομικά γεγονότα (λογιστικές εγγραφές) μιας χρήσης έχουν φορολογική επίδραση σε διαφορετική χρήση.

4.1.8.2. Φορολογική βάση

Το Δ.Λ.Π. 12 υιοθετώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης με βάση τον Ισολογισμό συγκρίνει τη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων με την αντίστοιχη φορολογική τους βάση, προκειμένου να αναγνωρίσει την προκύπτουσα αναβαλλόμενη φορολογία.

Φορολογική βάση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας υποχρέωσης είναι το ποσό με το οποίο αναγνωρίζεται για φορολογικούς σκοπούς.

1. Φορολογική βάση ενός στοιχείου του ενεργητικού είναι το ποσό που θα είναι εκπεστέο φορολογικά, από μελλοντικά φορολογητέα οικονομικά οφέλη τα οποία θα εισρεύσουν όταν η επιχείρηση ανακτήσει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού. Στην περίπτωση που τα οικονομικά οφέλη δεν θα είναι φορολογητέα τότε η φορολογική βάση του στοιχείου είναι ίση με τη λογιστική του αξία.

2. Φορολογική βάση μιας υποχρέωσης είναι η λογιστική αξία της υποχρέωσης μείον κάθε ποσό που θα είναι εκπεστέο φορολογικά σε σχέση με αυτήν την υποχρέωση σε μελλοντικές χρήσεις. Στην περίπτωση εσόδου το οποίο εισπράττεται προκαταβολικά (προεισπραχθέντα έσοδα), η φορολογική βάση της προκύπτουσας υποχρέωσης είναι η λογιστική αξία της, μείον κάθε ποσό του εσόδου που δεν θα είναι φορολογητέο σε μελλοντικές χρήσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1) Έχουμε ένα Μακροπρόθεσμο Δάνειο με υπόλοιπο 2.500 Ευρώ, η Φορολογική του Βάση θα είναι τα 2.500 Ευρώ γιατί η εξόφληση του δανείου δεν θα έχει καμία φορολογική συνέπεια επομένως η φορολογική βάση του δανείου είναι ίση με τη λογιστική αξία.

2) Έχουμε Έξοδα Αναδιοργάνωσης αξίας 2.000 Ευρώ τα οποία έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα και φορολογικά μπορούν να αποσβεστούν σε 5 έτη. Έχουν αποσβεστεί ήδη κατά 1.000 Ευρώ. Σε αυτή τη περίπτωση η Φορολογική Βάση

θα είναι 1.500 Ευρώ δηλ. το ποσό που θα εκπέσει φορολογικά στις επόμενες χρήσεις.

3) Έχουμε Δεδουλευμένα Έξοδα Αποζημίωσης Προσωπικού αξίας 1.500 Ευρώ για τα οποία η Φορολογική Βάση είναι μηδέν γιατί η Λογιστική αξία είναι ίση με 1.500 Ευρώ και αφαιρώντας το ποσό που θα είναι εκπεστέο φορολογικά σε μελλοντικές χρήσεις δηλαδή 1.500 Ευρώ προκύπτει μηδέν.

4.1.8.3. Μέθοδος αναγνώρισης Αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης

Τεχνική αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης

Το Δ.Λ.Π. 12 υιοθετεί τη μέθοδο της υποχρέωσης του ισολογισμού για τον προσδιορισμό των αναβαλλόμενων φόρων. Με άλλα λόγια, συγκρίνει τη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων με την φορολογική τους βάση, προκειμένου με αυτόν τον τρόπο να προσδιοριστούν οι προσωρινές διαφορές και να υπολογιστεί ο ανάλογος αναβαλλόμενος φόρος.

Όταν η επιχείρηση αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού, τότε αναμένει ότι μελλοντικά θα ανακτήσει τη λογιστική του αξία. Αυτό θα συμβεί είτε με την πώληση του στοιχείου είτε με την χρήση του για την απόκτηση άλλων στοιχείων.

Παράλληλα, με την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, η επιχείρηση αναμένει να έχει μια μελλοντική φορολογική έκπτωση, η οποία να είναι ίση με τη

φορολογική βάση των στοιχείων αυτών. Η έκπτωση προκύπτει καθώς η επιχείρηση αναλώνει τα στοιχεία ή τις υπηρεσίες που αυτά ενσωματώνουν. Η φορολογική έκπτωση θα προκύψει με τη μεταφορά της αξίας των εμπορευμάτων και των αποσβέσεων στο κόστος πωλήσεων και με την αντίστοιχη μείωση των φορολογητέων κερδών.

Όταν η λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού είναι μεγαλύτερη από τη φορολογική τους βάση, τότε αντίστοιχα και τα έξοδα που θα αφαιρεθούν από τα λογιστικά κέρδη όταν το στοιχείο πωληθεί ή χρησιμοποιηθεί, θα είναι μεγαλύτερα από τις φορολογικές εκπτώσεις που θα έχουν τα στοιχεία αυτά.

Θα προκύψει λοιπόν φορολογητέο κέρδος μεγαλύτερο από το λογιστικό και θα καταβληθεί μεγαλύτερος φόρος εισοδήματος. Δημιουργείται συνεπώς μία μελλοντική φορολογική υποχρέωση, η οποία αναγνωρίζεται στο παρόν ως Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση.

Τεχνική αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης

Η τεχνική αναγνώρισης της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης είναι παρόμοια με τα όσα αναφέρθηκαν για τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις.

Συνεπώς, όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού είναι μικρότερη από τη φορολογική του βάση, τότε αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, εφόσον, βεβαίως είναι πιθανό ότι η επιχείρηση θα έχει αρκετά μελλοντικά φορολογικά κέρδη, έτσι ώστε να επωφεληθεί από τη φορολογική αυτή έκπτωση.

Όταν η φορολογική βάση του στοιχείου είναι μεγαλύτερη, τότε αναμένεται ότι οι φορολογικές εκπτώσεις στο μέλλον θα είναι μεγαλύτερες και επομένως θα πληρωθεί μικρότερος φόρος. Δημιουργείται, με άλλα λόγια, ένα φορολογικό όφελος το οποίο αναγνωρίζεται σήμερα, εφόσον πιθανολογείται ότι το όφελος αυτό θα εισρεύσει στην επιχείρηση.

Στην περίπτωση των υποχρεώσεων, η τεχνική που ακολουθείται είναι η αντίστροφη. Συνεπώς, όταν η λογιστική αξία μιας υποχρέωσης είναι μεγαλύτερη από τη φορολογική της βάση, τότε δημιουργείται μια προσωρινή εκπεστέα διαφορά, οπότε αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Η τακτοποίηση της υποχρέωσης θα οδηγήσει σε μία εκροή οικονομικών πόρων από την επιχείρηση χωρίς να επηρεάζεται το λογιστικό αποτέλεσμα. Στην περίπτωση όμως που η εκροή ή μέρος αυτής αφαιρεθεί από το μελλοντικό φορολογητέο κέρδος, τότε μειώνεται ο φόρος εισοδήματος που θα καταβληθεί και κατά συνέπεια δημιουργείται μία απαίτηση που υπάρχει σήμερα και αφορά ένα μελλοντικό φορολογικό όφελος.

4.1.8.4. Πότε αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενη Φορολογία

Γενικοί Κανόνες Αναγνώρισης Αναβαλλόμενης Φορολογίας

Η ανάγκη για την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας προκύπτει από το γεγονός ότι η λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων διαφέρει από την αξία που προσδίδεται στα στοιχεία αυτά για φορολογικούς σκοπούς.

Ανάλογα με το είδος των διαφορών αυτών διακρίνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

Διαφορές μεταξύ λογιστικού και φορολογητέου αποτελέσματος

Οι Μόνιμες Διαφορές αγνοούνται.

Οι Προσωρινές Διαφορές διακρίνονται σε:

α. Φορολογητέες Προσωρινές Διαφορές οπότε αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση

β. Εκπεστές Προσωρινές Διαφορές οπότε αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση

Από τα παραπάνω προκύπτουν δύο κανόνες για την αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων

Αναβαλλόμενη φορολογική Υποχρέωση

Για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές, αναγνωρίζεται μία αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση, εκτός από τις περιπτώσεις που η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από:

1 την αρχική αναγνώριση υπεραξίας ή

2 την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία:

α. δεν συνίσταται σε ενοποίησης επιχειρήσεων και

β. κατά τον χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά).

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση

Για όλες τις εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζεται μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, στο βαθμό που πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η εκπεστέα προσωρινή διαφορά μπορεί να αξιοποιηθεί, εκτός αν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση προκύπτει κατά την αρχική αναγνώριση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία:

α. δεν συνίσταται σε ενοποίηση επιχειρήσεων και

β. κατά τον χρόνο συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος, ούτε το φορολογητέο κέρδος (φορολογική ζημιά)

Οι τρεις πιθανές περιπτώσεις διαφορών μεταξύ λογιστικού και φορολογητέου κέρδους και μεταξύ λογιστικής αξίας των στοιχείων του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής τους βάσης.

Μόνιμες Διαφορές

Οι μόνιμες διαφορές δεν δημιουργούν υποχρέωση αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογίας, διότι πρόκειται για έξοδα ή έσοδα που επηρεάζουν μόνο το φορολογητέο ή μόνο το λογιστικό αποτέλεσμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

α. Τα αφορολόγητα έσοδα (π.χ. μερίσματα) προστίθενται στα κέρδη λογιστικά ενώ στα φορολογικά κέρδη δεν έχουν καμία επίδραση.

β. Τα μη εκπιπτόμενα έξοδα δεν αποτελούν έξοδα της χρήσης που μειώνουν τα κέρδη λογιστικά και δεν λαμβάνονται υπόψη ως έξοδα στα φορολογικά κέρδη.

γ. Οι αφορολόγητες εκπτώσεις δεν έχουν καμία επίδραση στα λογιστικά κέρδη ενώ αφαιρούνται από τα φορολογητέα κέρδη.

Φορολογητέες Προσωρινές Διαφορές

Φορολογητέες προσωρινές διαφορές είναι οι διαφορές εκείνες που θα καταλήξουν σε φορολογητέα ποσά κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημιάς) των μελλοντικών χρήσεων, καθώς η λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή της υποχρέωσης ανακτάται ή διακανονίζεται.

Είναι με άλλα λόγια, μία διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας ενός στοιχείου και της φορολογικής του βάσης, η οποία θα οδηγήσει στο μέλλον σε πληρωμή υψηλότερων φόρων.

Οι φορολογητέες προσωρινές διαφορές προκύπτουν όταν:

Λογιστική αξία στοιχείου του ενεργητικού > Φορολογική βάση

Όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού είναι μεγαλύτερη από τη φορολογική του βάση, τότε δημιουργούνται φορολογητέα ποσά στο μέλλον

καθώς οι μελλοντικές φορολογικές αποσβέσεις είναι χαμηλότερες των λογιστικών αποσβέσεων.

Ορισμένες φορολογητέες προσωρινές διαφορές οφείλονται σε συναλλαγές (έσοδα ή έξοδα) που περιλαμβάνονται στο λογιστικό αποτέλεσμα μίας χρήσης, αλλά στο φορολογητέο αποτέλεσμα μίας άλλης χρήσης, με συνέπεια να καταβάλλεται μικρότερος φόρος στην τρέχουσα χρήση και να αναβάλλεται για μελλοντικές χρήσεις η πληρωμή του φόρου. Στην περίπτωση αυτή αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση. Οι διαφορές αυτές είναι γνωστές και ως χρονικές διαφορές.

Προσωρινές διαφορές μπορεί επιπλέον να προκύψουν όταν:

α. κατά την πρώτη ενοποίηση, το κόστος εξαγοράς κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία του ενεργητικού που αποκτήθηκαν και στις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί, με βάση την εύλογη αξία τους, αλλά χωρίς καμία ισοδύναμη αναμόρφωση της φορολογικής βάσης των στοιχείων αυτών.

β. αναπροσαρμόζεται η λογιστική αξία στοιχείων του ενεργητικού (π.χ. αποτίμηση στην εύλογη αξία με βάση το Δ.Λ.Π. 16) χωρίς να διενεργείται ισοδύναμη αναμόρφωση για φορολογικούς σκοπούς.

γ. προκύπτει υπεραξία κατά την ενοποίηση των επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Όταν έχουμε Έσοδα χρήσης εισπρακτέα ποσού 2.000 Ευρώ φορολογητέα σε ταμειακή βάση, δηλαδή η φορολογική βάση είναι ίση με μηδέν (Λογιστική αξία > Φορολογική Βάση) Τότε: Σε ότι αφορά τα Λογιστικά κέρδη προστίθενται σε αυτά

όταν καταστούν δεδουλευμένα (τρέχουσα χρήση) και σε ότι αφορά τα Φορολογικά κέρδη προστίθενται στο φορολογητέο εισόδημα όταν εισπραχθούν (επόμενη χρήση).

Εκπεστές Προσωρινές Διαφορές

Εκπεστές προσωρινές διαφορές είναι οι προσωρινές διαφορές που θα καταλήξουν σε ποσά που είναι εκπεστέα κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους(ζημιάς) των μελλοντικών χρήσεων, καθώς η λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή της υποχρέωσης ανακτάται ή διακανονίζεται.

Οι εκπεστές προσωρινές διαφορές οφείλονται σε συναλλαγές ή οικονομικά γεγονότα που έχουν ως συνέπεια να καταβάλλεται μεγαλύτερος φόρος στην τρέχουσα χρήση και χαμηλότερος σε μελλοντικές, εξαιτίας της αναμενόμενης φορολογικής έκπτωσης στις μελλοντικές χρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, αναγνωρίζεται η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι εκπεστές προσωρινές διαφορές προκύπτουν όταν:

Λογιστική αξία στοιχείου του ενεργητικού < Φορολογική βάση ή

Λογιστική αξία της υποχρέωσης > Φορολογική βάση

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης. Έχουν μηδενική λογιστική αξία αλλά η φορολογική βάση είναι ίση με το ποσό που μπορεί να εκπέσει στο μέλλον (Λογιστική Αξία στοιχείου < Φορολογική Βάση) : Σε ότι αφορά τα Λογιστικά κέρδη αφαιρούνται από τα κέρδη της χρήσης στην οποία διενεργούνται και σε

ότι αφορά τα φορολογικά κέρδη είναι πιθανό να αποσβένονται εντός πέντε χρήσεων.

Προϋποθέσεις Αναγνώρισης Φορολογικής Απαίτησης

Προκειμένου να αναγνωριστεί μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση απαραίτητη προϋπόθεση είναι να πιθανολογείται ότι η επιχείρηση θα έχει μελλοντικά φορολογητέο κέρδος ή επαρκείς φορολογητέες προσωρινές διαφορές, έτσι ώστε να μπορεί να χρησιμοποιήσει τις αντίστοιχες εκπεστές προσωρινές διαφορές.

Το φορολογητέο κέρδος ή οι προσωρινές φορολογητέες διαφορές θα πρέπει να αφορούν την ίδια επιχείρηση και την ίδια φορολογική αρχή με τις εκπεστές διαφορές και να προκύψουν:

- α. στη χρήση που αναμένεται να αναστραφούν οι εκπεστές προσωρινές διαφορές ή
- β. σε χρήσεις στις οποίες η φορολογική ζημιά που προκύπτει από τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, μπορεί να μεταφερθεί για συμψηφισμό στο μέλλον ή στο παρελθόν

Μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αντανακλά ουσιαστικά ένα δικαίωμα που έχει η επιχείρηση να καταβάλλει στο μέλλον λιγότερους φόρους. Για να μπορέσει όμως να εξασκήσει αυτό το δικαίωμα θα πρέπει να έχει στο μέλλον επαρκές φορολογητέο εισόδημα.

Το φορολογητέο κέρδος μπορεί να προκύψει είτε από τη μελλοντική κερδοφορία της επιχείρησης είτε επειδή η επιχείρηση έχει, ήδη δημιουργήσει υποχρέωση για αυξημένο φόρο στο μέλλον (δηλ. έχει αναγνωρίσει μία αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση)

Στη περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για να συμψηφίσει τις αντίστοιχες απαιτήσεις και δεν αναμένει ότι θα έχει επαρκή μελλοντικά κέρδη, τότε δεν πρέπει να αναγνωρίζει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Σημειώνεται ότι όταν σε μία χρήση προκύπτει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, τότε αναγνωρίζεται και έσοδο φόρου. Η αρχή της συντηρητικότητας επιβάλλει το ποσό αυτό να αναγνωρίζεται, μόνο εφόσον η είσπραξη του (ή ο συμψηφισμός του με αντίστοιχη υποχρέωση) θεωρείται βέβαιη.

4.1.8.5.Ειδικές Περιπτώσεις Αναγνώρισης Αναβαλλόμενης Φορολογίας

Αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και Αχρησιμοποίητοι φόροι - Έσοδα

Όταν μία επιχείρηση έχει ζημιές, των οποίων η μεταφορά σε μελλοντικές χρήσεις επιτρέπεται, τότε αποκτά το δικαίωμα να καταβάλλει μελλοντικά λιγότερους φόρους, συμψηφίζοντας τα μελλοντικά της κέρδη με τις ζημιές αυτές.

Το φορολογικό όφελος που θα έχει η επιχείρηση από την πραγματοποίηση ζημιών αναγνωρίζεται στην περίοδο που προέκυψαν οι ζημιές, με την

προϋπόθεση, βέβαια, ότι η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να εξασκήσει το δικαίωμα συμψηφισμού.

Για τη μεταφορά, συνεπώς αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών και πιστωτικών φόρων, θα πρέπει να αναγνωρίζεται μία αναβαλλόμενη φορολογικά απαίτηση, κατά την έκταση που πιθανολογείται ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος, έναντι του οποίου οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και πιστωτικοί φόροι μπορεί να χρησιμοποιηθούν.

Τα κριτήρια αναγνώρισης αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προκύπτουν από τη μεταφορά αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών και πιστωτικών φόρων, είναι ίδια με τα κριτήρια για την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προκύπτουν από εκπεστές προσωρινές διαφορές.

Το γεγονός ότι η επιχείρηση είχε φορολογικές ζημιές, αποτελεί μια ισχυρή απόδειξη ότι μπορεί και να μην υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος.

Όταν συνεπώς η επιχείρηση έχει ζημιές τα τελευταία έτη, τότε θα αναγνωρίζει μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, μόνο κατά την έκταση που έχει επαρκείς φορολογητέες προσωρινές διαφορές ή υπάρχει άλλη πειστική απόδειξη ότι θα υπάρξει επαρκές φορολογητέο κέρδος για τον συμψηφισμό των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών και πιστωτικών φόρων.

Το Δ.Λ.Π. 12 απαιτεί να γνωστοποιείται το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, καθώς και η φύση της απόδειξης που στηρίζει την αναγνώριση της.

Η επιχείρηση πρέπει να εξετάζει τα ακόλουθα κριτήρια για την εκτίμηση της πιθανότητας ότι θα υπάρξει φορολογητέο κέρδος, έναντι του οποίου οι αχρησιμοποίητες φορολογικές διαφορές ή οι αχρησιμοποίητοι πιστωτικοί φόροι μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην περίπτωση που:

α. η επιχείρηση έχει επαρκείς φορολογητέες προσωρινές διαφορές που αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και την ίδια φορολογούμενη οντότητα, οι οποίες θα καταλήξουν σε φορολογητέα ποσά έναντι των οποίων οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές ή οι αχρησιμοποίητοι πιστωτικοί φόροι μπορεί να χρησιμοποιηθούν.

β. πιθανολογείται ότι η επιχείρηση θα έχει φορολογητέα κέρδη πριν από τη λήξη της περιόδου, εντός της οποίας η επιχείρηση έχει δικαίωμα να συμψηφίσει τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές ή τους αχρησιμοποίητους πιστωτικούς φόρους.

γ. οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προέρχονται από συγκεκριμένες αιτίες οι οποίες είναι απίθανο να ξανασυμβούν(π.χ. έκτακτα γεγονότα που οδηγούν σε έκτακτες ζημιές)

δ. υπάρχει στην επιχείρηση φορολογικός προγραμματισμός που θα δημιουργήσει φορολογητέο κέρδος στην περίοδο στην οποία οι αχρησιμοποίητες ζημιές ή οι αχρησιμοποίητοι πιστωτικοί φόροι μπορεί να χρησιμοποιηθούν.

Αναπροσαρμογή Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού

Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα επιτρέπουν ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού να αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Όταν η φορολογική νομοθεσία αναγνωρίζει την αποτίμηση αυτή και επομένως επηρεάζεται το φορολογητέο κέρδος και αναπροσαρμόζεται αντίστοιχα η φορολογική βάση του στοιχείου, τότε δεν δημιουργείται ανάγκη αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογίας.

Αντίθετα σε περίπτωση που η αποτίμηση αυτή δεν επηρεάζει το φορολογητέο κέρδος και δεν αναπροσαρμόζεται αντίστοιχα η φορολογική βάση του στοιχείου πρέπει να αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση.

Η διαφορά μεταξύ της αναπροσαρμοσμένης λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης αποτελεί μια προσωρινή διαφορά και δημιουργεί μία αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση που θα διακανονιστεί :

α) με την πώληση του στοιχείου. Η λογιστική αξία του στοιχείου θα ανακτηθεί και θα προκύψει ένα λογιστικό αποτέλεσμα από την πώληση. Ο φόρος, ωστόσο που θα καταβληθεί θα είναι μεγαλύτερος διότι το φορολογητέο κέρδος θα έχει προσδιορισθεί με τη μικρότερη φορολογική βάση του στοιχείου (μικρότερη κατά την υπεραξία της αναπροσαρμογής)

β) με τη χρήση του στοιχείου. Σταδιακά η λογιστική αξία θα ανακτάται μέσω των αποσβέσεων και θα επιφέρει φορολογητέο κέρδος μεγαλύτερο, αφού οι φορολογικές αποσβέσεις θα είναι μικρότερες (υπολογισμένες στο κόστος)

Όταν, λοιπόν, από την αναπροσαρμογή προκύπτει : Λογιστική αξία στοιχείου του ενεργητικού > Φορολογική βάση τότε αναγνωρίζεται μία αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση. Σύμφωνα με τις βασικές αρχές του Δ.Λ.Π. 12 ο αναβαλλόμενος φόρος θα πρέπει να αναγνωρίζεται με τον ίδιο τρόπο που

λογιστικοποιείται η συναλλαγή ή το οικονομικό γεγονός που δημιουργεί το φόρο αυτό.

Στην περίπτωση για παράδειγμα της αναπροσαρμογής της αξίας παγίων στοιχείων του ενεργητικού σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16 , ο αναβαλλόμενος φόρος χρεώνεται απευθείας στο λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων «αποθεματικά από την αναπροσαρμογή της αξίας στοιχείων του ενεργητικού»

Στην περίπτωση όμως που το σχετικό κέρδος της αναπροσαρμογής έχει μεταφερθεί στα αποτελέσματα τότε και η αντίστοιχη αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Αντίθετα όταν από την αναπροσαρμογή προκύπτει Λογιστική αξία στοιχείων του ενεργητικού<Φορολογική βάση αναγνωρίζεται μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Η απαίτηση αυτή πιστώνεται είτε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης είτε απευθείας στον λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων «αποθεματικά από την αναπροσαρμογή της αξίας στοιχείων του ενεργητικού» ανάλογα με το που έχει χρεωθεί η αντίστοιχη ζημιά από μείωση της αξίας του στοιχείου.

Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων

Στην περίπτωση της ενοποίησης επιχειρήσεων το κόστος της απόκτησης κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία του ενεργητικού που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που εκτιμάται ότι αναλήφθηκαν, με βάση την εύλογη αξία τους κατά την ημέρα της απόκτησης.

Προσωρινές διαφορές προκύπτουν όταν η φορολογική βάση των στοιχείων που αποκτήθηκαν δεν επηρεάζεται από την αξία που τους αποδίδεται κατά την

ενοποίηση, αλλά εξακολουθούν να είναι ίσα με το κόστος του προηγούμενου κατόχου.

Υπεραξία

Η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που αποκτώνται, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 3 ως «υπεραξία». Η υπεραξία επομένως είναι μια υπολειμματική αξία.

Οι περισσότερες φορολογικές αρχές δεν αναγνωρίζουν την υπεραξία, δηλαδή δεν επιτρέπουν την έκπτωση της υπεραξίας κατά την εκποίηση της θυγατρικής ή αντίστοιχα την έκπτωση ζημιάς από μείωση της αξίας της υπεραξίας (Δ.Λ.Π. 36) με αποτέλεσμα να δημιουργείται μία διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υπεραξίας και της (συνήθως μηδενικής) φορολογικής της βάσης.

Το Δ.Λ.Π. 12 απαγορεύει την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης σε σχέση με την υπεραξία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογίας, θα είχε ως συνέπεια την αύξηση της υπεραξίας ως υπολειμματικού ποσού και την εκ νέου αύξηση της αναβαλλόμενης φορολογίας, που οδηγεί με τη σειρά της σε νέα μεταβολή της υπεραξίας.

Το Δ.Λ.Π. 12 απαγορεύει την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης μόνο κατά την έκταση που αυτή σχετίζεται με την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας.

Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς ή κοινοπραξίες μπορεί να διαφοροποιείται από τη φορολογική τους βάση.

Η διαφορά αυτή μπορεί να προκύψει όταν για παράδειγμα:

- υπάρχουν αδιανέμητα κέρδη των θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών
- η έδρα της θυγατρικής βρίσκεται σε διαφορετική χώρα από αυτή της μητρικής και παρουσιάζονται μεταβολές στις τιμές του συναλλάγματος.
- μειώθηκε η λογιστική αξία της επένδυσης στο ανακτήσιμο ποσό της.

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12, η επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίζει μία αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες, εκτός εάν και στο βαθμό που και οι δύο παρακάτω όροι ικανοποιούνται :

- Η μητρική, η επενδύτρια επιχείρηση ή το μέλος της κοινοπραξίας είναι σε θέση να ελέγξει το χρονικό σημείο αναστροφής της προσωρινής διαφοράς
- πιθανολογείται ότι η προσωρινή διαφορά δε θα αναστραφεί στο ορατό μέλλον

Όσον αφορά τις εκπεστές προσωρινές διαφορές, η επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίζει μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση για όλες τις εκπεστές

προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες κατά την έκταση και μόνο που πιθανολογείται ότι:

- η προσωρινή διαφορά θα αναστραφεί στο ορατό μέλλον
- θα υπάρξει φορολογητέο κέρδος, έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί

4.1.8.6. Μέτρηση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις πρέπει να αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές και φορολογικούς νόμους που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η κυβέρνηση σε μερικές περιπτώσεις ανακοινώνει τη μελλοντική αλλαγή των φορολογικών συντελεστών, χωρίς όμως να έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητες διαδικασίες για την επίσημη θέσπιση τους. Στην περίπτωση που εκτιμάται ότι η ανακοίνωση αυτή ουσιαστικά σημαίνει πραγματική θέσπιση, τότε οι μελλοντικές φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με τη χρήση του ανακοινωθέντος νέου φορολογικού συντελεστή.

Επίδραση του τρόπου ανάκτησης της λογιστικής αξίας

Η αποτίμηση πρέπει να αντανακλά τις επακόλουθες φορολογικές συνέπειες του τρόπου με τον οποίο η επιχείρηση σκοπεύει να ανακτήσει ή να διακανονίσει τη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Προεξόφληση Αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν πρέπει να προεξοφλούνται.

Αυτό συμβαίνει διότι προκειμένου να μπορούν οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις αυτές να προεξοφληθούν σε αξιόπιστη βάση, θα πρέπει να γίνει ένας λεπτομερής προσδιορισμός του χρόνου αναστροφής της προσωρινής διαφοράς, κάτι το οποίο είναι πρακτικά αδύνατο ή εξαιρετικά πολύπλοκο.

Η μη προεξόφληση είναι υποχρεωτική, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων.

Φορολογία ανάλογα με την κλίμακα εισοδήματος

Όταν η νομοθεσία προβλέπει διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές για διαφορετικά επίπεδα φορολογητέων κερδών, τότε οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με τη χρήση των μέσων συντελεστών που αναμένεται να εφαρμοστούν στο φορολογητέο κέρδος της επιχείρησης, για τις χρήσεις κατά τις οποίες οι προσωρινές διαφορές αναμένεται να αναστραφούν.

Μεταβολή Λογιστικής Αξίας Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων μπορεί να μεταβληθεί ανεξάρτητα από τη μεταβολή των αντίστοιχων προσωρινών διαφορών. Αυτό μπορεί να συμβεί λόγω:

- μεταβολής των φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών νόμων
- επανεκτίμησης της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων
- μεταβολής στον αναμενόμενο τρόπο ανάκτησης μίας απαίτησης

Επανεξέταση Λογιστικής Αξίας Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης

Η λογιστική αξία μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης πρέπει να επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Η επιχείρηση πρέπει να μειώνει τη λογιστική αξία μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, κατά την έκταση που πιθανολογείται ότι δε θα υπάρχει επαρκές φορολογητέο κέρδος για την αξιοποίηση του οφέλους, μέρους ή του συνόλου της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Όταν εκτιμάται ότι θα υπάρξει μελλοντικά επαρκές φορολογητέο κέρδος τότε η μείωση αναστρέφεται.

4.1.9. Απεικόνιση Φόρων στις Οικονομικές Καταστάσεις

4.1.9.1. Ισολογισμός

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 1 ως ιδιαίτερα κονδύλια πρέπει να παρουσιάζονται:

- οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις
- οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις πρέπει να παρουσιάζονται στον ισολογισμό στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία και στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αντίστοιχα.

4.1.9.2. Συμψηφισμός

Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις μπορεί να συμψηφίζονται μόνο αν η επιχείρηση:

- α) έχει το νόμιμο δικαίωμα να συμψηφίσει τα αντίστοιχα ποσά
- β) προτίθεται είτε να συμψηφίσει την υποχρέωση με την απαίτηση είτε να εισπράξει την απαίτηση και ταυτόχρονα να διακανονίσει την υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις μπορεί να συμψηφίζονται μόνο αν η επιχείρηση:

- α) έχει το νόμιμο δικαίωμα να συμψηφίσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών υποχρεώσεων και

β) οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν φόρους εισοδήματος που έχουν επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή και σχετίζονται:

- με την ίδια φορολογούμενη επιχείρηση ή
- με διαφορετικές επιχειρήσεις, οι οποίες σκοπεύουν είτε να συμψηφίσουν τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις είτε να εισπράξουν τις απαιτήσεις και συγχρόνως να διακανονίσουν τις υποχρεώσεις σε κάθε μελλοντική χρήση στην οποία οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα διακανονιστούν και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα ανακτηθούν.

4.1.9.3. Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Οι φόροι έξοδα ή έσοδα που αφορούν στο κέρδος ή ζημία από συνήθεις δραστηριότητες πρέπει να παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι φόροι έξοδα ή έσοδα αποτελούνται από τα εξής συστατικά στοιχεία:

- τον τρέχοντα φόρο έξοδο ή έσοδο της χρήσης
- τον αναβαλλόμενο φόρο έξοδο ή έσοδο, ο οποίος προκύπτει από την πίστωση ή χρέωση του λογαριασμού της αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης ή απαίτησης

- τη διαφορά μεταξύ του ποσού που είχε αναγνωριστεί για φόρο εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων και του ποσού που τελικά επέβαλαν οι αρχές.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΑΙΑ

4.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 12 «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

4.2.1. Εισαγωγή

Τα κύρια πρότυπα που αφορούν την λογιστική αντιμετώπισης των φόρων κατά τα Δ.Λ.Π. και τα Αμερικάνικα Πρότυπα είναι για τα διεθνή το Δ.Λ.Π. 12: Φόροι Εισοδήματος και για τα Αμερικάνικα το FAS 109: Λογιστική για Φόρους Εισοδήματος. Παρά τις «full provision» προσεγγίσεις στην λογιστική για τη φορολογία κάτω και από το Δ.Λ.Π. 12 αλλά και το FAS 109, αναβαλλόμενη φορολογία είναι ένα από τα πιο κοινά θέματα αναπροσαρμογών μεταξύ Δ.Λ.Π. και Αμερικάνικων Λογιστικών Προτύπων.

Ο κυρίαρχος λόγος για αυτό είναι ότι ένα υψηλό ποσοστό άλλων αναπροσαρμογών στο καθαρό κέρδος και στην καθαρή θέση των μετόχων θα έχει συνέπεια επιδράσεις στην προμήθεια αναβαλλόμενης φορολογίας. Ωστόσο διαφορές είναι δυνατόν να προκύψουν στην πρακτική σαν αποτέλεσμα οδηγιών σε συγκεκριμένα Δ.Λ.Π. και Αμερικάνικα πρότυπα σε διάφορους τομείς συμπεριλαμβανόμενου χωρίς περιορισμό σε:

- εξαιρέσεις από γενικές προσεγγίσεις υπό το Δ.Λ.Π. 12 και το FAS 109
- προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες
- αναβαλλόμενος φόρος σε απαλοιφή από ενδο-ομιλικά κέρδη
- αμοιβές σε εργαζομένους από καθαρή θέση

- εφαρμοστέοι φορολογικοί συντελεστές
- αναγνώριση ποσών είτε στο κέρδος είτε στη καθαρή θέση
- αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων
- αναβαλλόμενη φορολογία προκύπτουσα από επιχειρησιακούς ομίλους
- κωδικοποίηση-ταξινόμηση των ποσών είτε ως τρέχοντα ή μη-τρέχοντα στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού

4.2.2. Γενικές Προσεγγίσεις

Γενική προσέγγιση

Η γενική προσέγγιση του «full provision» είναι ίδια και στα διεθνή και στα αμερικάνικα. Επιβάλλεται δηλαδή και στις δύο προσεγγίσεις να γίνεται πλήρης πρόβλεψη στα συνολικά ποσά όλων των κατηγοριών που αφορούν τα πρότυπα.

Βάση για αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι προσωρινές διαφορές όπως για παράδειγμα η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων ισχύουν και στα Διεθνή και στα Αμερικάνικα πρότυπα.

Εξαιρέσεις (δηλ. αναβαλλόμενος φόρος δεν παρέχεται σε προσωρινές διαφορές)

Στα Δ.Λ.Π. η μη εκπεστέα υπεραξία (που δεν είναι εκπεστέα για φορολογικούς λόγους) δεν αυξάνει τις φορολογητέες προσωρινές φορολογικές διαφορές .

Η αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης σε μια συναλλαγή όπου: α) δεν είναι όμιλος επιχειρήσεων και β) δεν επηρεάζει τόσο το λογιστικό κέρδος όσο και το φορολογικό κέρδος τη στιγμή της συναλλαγής.

Άλλα ποσά που δεν έχουν φορολογικές επιδράσεις (κοινώς αναφερόμενα ως προσωρινές διαφορές) υπάρχουν και εξαρτώνται από φορολογικούς κανόνες και τις διατάξεις που διέπουν την επιχείρηση.

Στα αμερικάνικα είναι η αντιμετώπιση είναι παρόμοια εκτός από το ότι δεν υπάρχει καμία εξαίρεση αρχικής αναγνώρισης (την πρώτη φορά) και ειδικές απαιτήσεις (δεν εφαρμόζονται) στον υπολογισμό αναβαλλόμενου φόρου σε μισθώσεις με δανεισμό.

4.2.3. Εκτίμηση του Αναβαλλόμενου Φόρου

Φορολογικοί Συντελεστές

Στα Δ.Λ.Π. οι φορολογικοί συντελεστές και οι φορολογικοί νόμοι είναι αυτοί που έχουν ενεργοποιηθεί ή ουσιαστικά ενεργοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η επιχείρηση δηλαδή που είναι ενημερωμένη για την αλλαγή ενός φορολογικού νόμου ενεργεί σαν ο νόμος να ισχύει ήδη.

Στα αμερικάνικα η χρήση κατ' ουσίαν ενεργοποιημένων συντελεστών δεν επιτρέπεται. Οι φορολογικοί συντελεστές και φορολογικοί νόμοι για να χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να έχουν ήδη ενεργοποιηθεί. Η επιχείρηση δηλαδή

θα ενεργήσει σύμφωνα με το νέο φορολογικό νόμο εφ' όσον αυτός έχει ήδη ψηφιστεί.

Μία από τις ουσιώδεις διαφορές μεταξύ διεθνών και αμερικάνικων προτύπων. Στα διεθνή η ουσία είναι σημαντικότερη από τον τύπο δηλ. «substance over form», ενώ στα αμερικάνικα ο τύπος είναι σημαντικότερος από την ουσία δηλ. «form over substance».

Ο συντελεστής που χρησιμοποιείται είναι ο εφαρμόσιμος συντελεστής για τον προσδοκώμενο τρόπο ανάκτησης, εάν για παράδειγμα εξαρτάται στο κατά πόσο ένα πάγιο θα χρησιμοποιηθεί ή πουληθεί, ή ένας συνδυασμός αυτών. Ισχύει το ίδιο και στα Διεθνή και στα Αμερικάνικα Πρότυπα.

Αναγνώριση των Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων

Στα Δ.Λ.Π. μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται εάν είναι πιθανό ότι επαρκές φορολογικό κέρδος θα είναι διαθέσιμο έτσι ώστε η προσωρινή διαφορά να μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Στα αμερικάνικα μια αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται πλήρως αλλά τότε μειώνεται με πρόβλεψη μη αναγνώρισης εάν είναι περισσότερο πιθανό ότι μερικές αν όχι όλες οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δεν πρόκειται να αναγνωριστούν.

Προεξόφληση

Η προεξόφληση απαγορεύεται και στα Διεθνή και στα Αμερικάνικα Πρότυπα.

4.2.4. Παρουσίαση Αναβαλλόμενου Φόρου

Τρέχων/ Μη τρέχων

Στα Δ.Λ.Π. οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις ταξινομούνται καθαρές ως μακροπρόθεσμες (μη τρέχουσες) στον ισολογισμό με την συμπληρωματική σημείωση γνωστοποίησης α) τα στοιχεία των προσωρινών διαφορών και β) ποσά προσδοκώμενα να καλυφθούν μέσα σε 12 μήνες και σε περισσότερους από 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Στα αμερικάνικα πρότυπα οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις ταξινομούνται είτε ως τρέχουσες ή είτε ως μακροπρόθεσμες, βασισμένες στην κατάταξη των σχετιζόμενων μη φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων για σκοπούς οικονομικών αναφορών. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που δεν σχετίζονται με μία απαίτηση και υποχρέωση ταξινομούνται βασισμένες στην προσδοκώμενη περίοδο ανάκτησης.

4.2.5. Ειδικές Εφαρμογές

Μη αναγνωριζόμενα ενδο-ομιλικά κέρδη (π.χ. σε αποθέματα)

Στα Δ.Λ.Π. αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται με βάση τον φορολογικό συντελεστή του αγοραστή.

Στα αμερικάνικα ο αγοραστής απαγορεύεται να αναγνωρίσει αναβαλλόμενο φόρο. Οποιαδήποτε επίδραση στο φόρο εισοδήματος στον πωλητή (συμπεριλαμβανομένων φόρων που πληρώνονται και φορολογικές επιδράσεις

οποιασδήποτε αντιστροφής των προσωρινών διαφορών) σαν ένα αποτέλεσμα των ενδο-εταιρικών πωλήσεων μεταφέρεται και αναγνωρίζεται με την πώληση σε έναν τρίτο .

Αναπροσαρμογή του PPE και των άυλων περιουσιακών στοιχείων

Στα Δ.Λ.Π. αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος στα ίδια κεφάλαια.

Στα αμερικάνικα δεν εφαρμόζεται, εφ' όσον η ίδια η αναπροσαρμογή απαγορεύεται.

Προσωρινές διαφορές αναβαλλόμενου φόρου

Στα Δ.Λ.Π. αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως εκτός αν αλλαγές στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτή τη περίπτωση ο αναβαλλόμενος φόρος πηγαίνει στα ίδια κεφάλαια (η αρχή του «follow up»).

Στα αμερικάνικα ισχύει το ίδιο σε ότι αφορά την αρχική αναγνώριση αλλά συγκεκριμένα μεταγενέστερα γεγονότα (αλλαγές συντελεστών και πρόβλεψη μη αναγνώρισης) αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ξένες Μη Νομισματικές Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις όταν το Νόμισμα αναφοράς για Φορολογικούς Σκοπούς δεν είναι ίδιο με το Νόμισμα Λειτουργίας

Στα Δ.Λ.Π. αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται στην διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας που προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την ιστορική συναλλαγματική ισοτιμία και της φορολογικής βάσης που προσδιορίζεται

χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας καταρτίσεως του ισολογισμού.

Στα αμερικάνικα κανένας αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για διαφορές σχετιζόμενες με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που επαναμετρώνται από το νόμισμα αναφοράς στο νόμισμα λειτουργίας που προκύπτει από αλλαγές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες ή πληθωριστική προσαρμογή σε προηγούμενες περιόδους για λόγους σύγκρισης με νέες περιόδους για φορολογικούς λόγους.

Επενδύσεις σε θυγατρικές / Μεταχείριση αδιανέμητου κέρδους

Στα Δ.Λ.Π. αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται εκτός από την περίπτωση όπου η μητρική είναι σε θέση να ελέγχει την διανομή του κέρδους και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο συγκεκριμένα προβλεπόμενο και άμεσο μέλλον.

Στα αμερικάνικα αναβαλλόμενος φόρος απαιτείται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μετά το 1992 που σχετίζεται με επενδύσεις σε εγχώριες θυγατρικές, εκτός αν τέτοια ποσά μπορούν να καλυφθούν χωρίς φόρο και η επιχείρηση περιμένει να κάνει χρήση αυτής της μεθόδου. Κανένας αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται σε αδιανέμητα κέρδη ξένων θυγατρικών που δεν γνωρίζεις την περίοδο αντιστροφής/ ανάκτησης γιατί είναι στο αόριστο, μακρινό και απροσδιόριστο μέλλον.

Αβέβαιες Φορολογικές Θέσεις

Στα Δ.Λ.Π. αν και δεν είναι συγκεκριμένα ορισμένο, μια επιχείρηση αντικατοπτρίζει τις φορολογικές συνέπειες που ακολουθούν από τον τρόπο στον οποίο προσδοκά, την ημερομηνία ισολογισμού, να πληρωθούν ή εισπραχθούν από τις φορολογικές αρχές. Η φορολογική θέση μετριέται χρησιμοποιώντας είτε μια προσέγγιση προσδοκώμενης αξίας ή την καλύτερη δυνατή απλή εκτίμηση του πιο πιθανού αποτελέσματος. Το μοντέλο της σωρευτικής πιθανότητας δεν επιτρέπεται στα Δ.Λ.Π.

Στα αμερικάνικα ένα φορολογικό όφελος από μια αβέβαιη φορολογική θέση είναι δυνατόν να αναγνωρισθεί μόνο όταν είναι πιθανό η φορολογική θέση να είναι διατηρήσιμη(βιώσιμη) βασιζόμενη στα τεχνικά της χαρακτηριστικά.

Η φορολογική θέση μετριέται χρησιμοποιώντας το μοντέλο της σωρευτικής πιθανότητας, ως το μεγαλύτερο ποσό του φορολογικού οφέλους που είναι μεγαλύτερο από το 50% πιθανό να αναγνωρισθεί σε τελικό διακανονισμό (φορολογικής θέσης).

Παροχές που εξαρτώνται από Αξία Μετόχων (SHARE-BASED COMPENSATION)

Εάν μια φορολογική μείωση υπερβαίνει το κόστος των παροχών που εξαρτώνται από αξία μετοχών, αναβαλλόμενοι φορολογικοί υπολογισμοί που βασίζονται στην υπερβάλλουσα μείωση αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια. Εάν η φορολογική μείωση είναι μικρότερη ή ίση με το συνολικό κόστος παροχών που εξαρτώνται από αξία μετοχών, προκύπτουν

αναβαλλόμενοι φορολογικοί υπολογισμοί που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Η μονάδα αναγνώρισης είναι μια ξεχωριστή παροχή (κάνεις υπολογισμό ξεχωριστά για το κάθε πρόγραμμα).

Εάν αλλαγές σε τιμές μετοχών έχουν επίδραση σε μελλοντική φορολογική μείωση, η επιμέτρηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης βασίζεται στην τρέχουσα τιμή μετοχής.

Στα αμερικάνικα εάν το φορολογικό όφελος που είναι διαθέσιμο στον εκδότη (εταιρία) υπερβαίνει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που αναγνωρίζεται, το υπερβάλλον όφελος (γνωστό ως απροσδόκητο φορολογικό όφελος) πιστώνεται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια. Εάν το φορολογικό όφελος είναι λιγότερο από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, τότε το ποσοστό κέρδους που είναι μικρότερο από αυτό που αναμενόταν από την επένδυση (the shortfall) αναγνωρίζεται σαν άμεση χρέωση στα ίδια κεφάλαια μέχρι να συμψηφίσει από προηγούμενα απροσδόκητα φορολογικά οφέλη, και σαν χρέωση σε φορολογική δαπάνη από τότε και στο εξής.

Αλλαγές σε τιμές μετοχών δεν έχουν επίδραση στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή αποτέλεσμα σε οποιαδήποτε προσαρμογή προηγούμενη του διακανονισμού ή της λήξης (του προγράμματος). Θα επηρεάσουν όμως την πραγματική μελλοντική φορολογική μείωση (όταν ο υπάλληλος θα εξασκήσει το δικαίωμα θα επηρεάσει).

4.2.6. Επιχειρησιακοί Όμιλοι - Αποκτήσεις

Σταδιακή Απόκτηση (ή Απόκτηση σε φάσεις) Απαιτήσεων / Υποχρεώσεων στην Εύλογη Αξία

Στα Δ.Λ.Π. καταγράφεται αναβαλλόμενη φορολογία εκτός αν η φορολογική βάση της απαίτησης είναι επίσης αποκτούμενη σε φάσεις.

Στα αμερικάνικα ισχύει το ίδιο με τα Δ.Λ.Π.

Προηγούμενες μη αναγνωρισθείσες φορολογικές ζημιές από τον αγοραστή

Στα Δ.Λ.Π μια αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται εάν τα κριτήρια αναγνώρισης για την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση πληρούνται ως αποτέλεσμα της απόκτησης. Συμφηφισμός πίστωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και όχι στην υπεραξία.

Στα αμερικάνικα ισχύει το ίδιο, εκτός ότι η συμφηφισθείσα πίστωση καταγράφεται μειωτικά της υπεραξίας.

Φορολογικές Ζημιές του Αποκτώμενου (αρχική αναγνώριση)

Στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα όπως και στα Αμερικάνικα προϋποθέσεις για τον αγοραστή εκτός της συμφηφισθείσας πίστωσης καταγράφονται μειωτικά της υπεραξίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- Βρουστούρης Παναγιώτης, Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστικές Αρχές ή Μέθοδοι κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Λογιστής, Φεβρουάριος 2002 τεύχος 563.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες: Πρακτική Ανάλυση και Ερμηνεία με Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη, Πειραιάς 2002.
- Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Εκδόσεις ΣΟΕΛ, Αθήνα, 2002.
- Grant Thornton, Επιπτώσεις των I.F.R.S στις Εισηγμένες 2006, Εκδόσεις Grant Thornton, Αθήνα 2006.
- Grant Thornton, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα I.F.R.S. Αναλυτική παρουσίαση, Grant Thornton, Ιούνιος 2006.
- Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), Νομική Βιβλιοθήκη, Έκδοση 2006.
- Barry J. Epstein, Eva K. Jermakowicz, Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards 2008, WILEY IFRS 2008, April 2008.
- Barry J. Epstein, Ralph Nach, Steven M. Bragg, Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles, WILEY USGAAP 2008, October 2007.
- David Alexander, Miller International Accounting Standards Guide 2004, Aspen Law & Business, 2004.

- Ian P.N.Hague, Applying International Financial Reporting Standards: Financial Instruments, Tolley LexisNexis, 2004.
- KPMG , Insights into IFRS – A practical guide to International Financial Reporting Standards, 2004.
- KPMG, IFRS compared to USGAAP, July 2007.
- PriceWaterhouseCoopers, Similarities and Differences: A comparison of IFRS and USGAAP, October 2007.
- Ernst & Young, Towards Convergence: A Survey of IFRS to USGAAP Differences, 2007.
- www.fasb.org
- www.fee.be
- www.grant-thornton.gr
- www.hba.gr
- www.iasb.org
- www.iasplus.com
- www.ifac.org
- www.ifad.net
- www.iosco.org
- www.kpmg.co.uk/ifrs
- www.pwcglobal.com/ifrs
- www.seodi.gr
- www.soe.gr
- www.soel.gr
- www.taxheaven.gr
- www.euro2day.gr

- www.actuary.gr
- www.ase.gr
- www.cesr-eu.org
- www.efrag.org
- www.express.gr

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΠΡΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά και έχοντας ως σημείο αναφοράς τα όσα εκτέθηκαν μπορούμε να πούμε ότι τα οφέλη από την εφαρμογή διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων είναι πολλαπλά. Η εφαρμογή τους θα συμβάλλει στη δημιουργία ενιαίας παγκόσμιας χρηματιστηριακής αγοράς. Η υιοθέτηση ενιαίων λογιστικών προτύπων θα έχει θετικές επιπτώσεις στις επιχειρήσεις και κατ' επέκταση σε όλη την αγορά, γιατί θα συνεισφέρει στη διαφάνεια της εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς.

Οι σημαντικές δραστηριότητες και οι αποφάσεις των Επιτροπών των Διεθνών και των Αμερικάνικων Λογιστικών Προτύπων (IASB και FASB) είναι αυτές που θα επηρεάσουν και το περιβάλλον της Λογιστικής παγκόσμια στο μέλλον. Όλα αυτά τα χρόνια γίνεται μια τεράστια προσπάθεια για παγκόσμια εναρμόνιση των εθνικών λογιστικών προτύπων. Πολλές χώρες έχουν υιοθετήσει τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα σαν εθνικά λογιστικά πρότυπα ενώ οι αμερικάνικες επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ έχουν υιοθετήσει τα Αμερικάνικα πρότυπα.

Σύντομα ενδέχεται να μην υπάρχει η ανάγκη σύγκρισης και αναφοράς των ομοιοτήτων και των διαφορών μεταξύ Διεθνών και Αμερικάνικων λογιστικών προτύπων γιατί είναι πολύ πιθανή η επίτευξη σύγκλισης των δύο. Κανένας από τους αναλυτές προς το παρόν δεν μπορεί να προβλέψει ποτέ αυτό θα επιτευχθεί.

Η κάθε επιτροπή προσπαθεί να επηρεάσει και να επιβάλλει τα δικά της πρότυπα και η πραγματική πρόκληση για τις δύο επιτροπές είναι να επιτευχθεί η σύγκλιση των διεθνών και των αμερικάνικων προτύπων κατά το δυνατό καλύτερο τρόπο έτσι ώστε να μην υπάρχουν αντιδράσεις από τον επιχειρηματικό κόσμο.

Το 2002 το FASB και το IASB προέβησαν στη λεγόμενη «Συμφωνία του Norwalk», όπου διατύπωσαν τις προθέσεις τους για να «προσαρμόσουν τα υπάρχοντα πρότυπα οικονομικών αναφορών πλήρως συμβατά όσο και πρακτικώς εφαρμόσιμα». Τον Φεβρουάριο του 2006 οι δύο οργανισμοί εξέδωσαν ένα Memorandum of Understanding (2006 MOU) , το οποίο όχι μόνο επιβεβαίωσε τον αντικειμενικό τους σκοπό να αναπτύξουν ένα κοινά λογιστικά πρότυπα αλλά όρισε με ακρίβεια τους στόχους που σκοπεύουν να επιτύχουν έως το 2008.

Στις ΗΠΑ το FASB έχει ξεκινήσει μια ενεργή προσπάθεια προκειμένου να επιτευχθεί η σύγκλιση μεταξύ διεθνών και αμερικάνικων προτύπων. Ένα επίσης μεγάλο βήμα στην κίνηση για την υιοθέτηση ενός ενιαίου «σετ» παγκόσμιων λογιστικών προτύπων είναι η πρόταση της SEC να μην υπάρχει απαίτηση για προσαρμογή στα αμερικάνικα πρότυπα από ξένους ιδιωτικούς εκδότες που ετοιμάζουν τις αρχικές τους οικονομικές καταστάσεις με πλήρη Δ.Λ.Π. Στην SEC Concepts Release του 2007 είναι να επιτραπεί στους αμερικάνικους εγγεγραμμένους (εισηγμένους) να χρησιμοποιούν Δ.Λ.Π. σαν εναλλακτική των αμερικάνικων προτύπων.

Σαν αποτέλεσμα ένας από τους στόχους για το 2008 είναι να πραγματοποιήσουν σημαντική πρόοδο σε περιοχές όπου αμοιβαία θεωρούν ότι οι τρέχουσες λογιστικές πρακτικές και για τις δύο προσεγγίσεις χρειάζονται βελτίωση.

Αυτές οι ενδεχόμενες αλλαγές εάν πραγματοποιηθούν, θα αλλάξουν σημαντικά το διεθνές τοπίο της λογιστικής. Αναλυτές και νομοθέτες ζητούν την σύγκλιση προκειμένου να διευκολυνθεί η αναφορά οικονομικών στοιχείων. Οι μέτοχοι των αμερικάνικων κεφαλαιαγορών έχουν ήδη αρχίσει να δείχνουν πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον στα Δ.Λ.Π., συνειδητοποιώντας ότι είναι δυνατόν να αντικαταστήσουν τα αμερικάνικα πρότυπα καθώς η λογιστική γλώσσα υπογραμμίζει την μελλοντική οικονομική αναφορά και την δραστηριότητα των κεφαλαιαγορών. Αυτό όμως δεν πρόκειται να γίνει άμεσα.

Η επιτροπή των Δ.Λ.Π. αντιμετωπίζει την πρόκληση να πείσει χώρες όπως οι ΗΠΑ να αποδεχτούν τα Δ.Λ.Π. Αν τελικά πραγματοποιηθεί η αποδοχή αυτή δεν θα γίνει γιατί προτιμούνται τα Δ.Λ.Π. από τα αμερικάνικα GAAP, αλλά μάλλον γιατί υπάρχει η πίστη ότι στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, πρότυπα σαν τα Δ.Λ.Π. εξαιτίας της παγκόσμιας αποδοχής τους, μπορεί να είναι η προτιμότερη λύση.

Οι προοπτικές για τα Δ.Λ.Π. είναι μεγάλες, αρκεί οι επενδυτές χρήστες τους, οι επιχειρήσεις και οι κυβερνήσεις των κρατών να κατανοήσουν τα πλεονεκτήματα και τις συνθήκες κέρδους που δημιουργούν τα Δ.Λ.Π. για όλους. Οι προοπτικές αυτές παρέχουν επίσης μια ευκαιρία στην ακαδημαϊκή κοινότητα της λογιστικής

αλλά και του επαγγελματίες του ευρύτερου χώρου της Χρηματοοικονομικής και της Λογιστικής, να ασχοληθούν σε θεωρητικό αλλά και εφαρμοσμένο επίπεδο με τη διαρκή βελτίωση της ποιότητας των Δ.Λ.Π..

Η παγκόσμια σύγκλιση των λογιστικών προτύπων θα βοηθήσει σημαντικά τους χρήστες των λογιστικών και χρηματοοικονομικών πληροφοριών στο να λαμβάνουν πιο σωστές οικονομικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις. Από την πλευρά αυτών που καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις το έργο τους θα μειωθεί αισθητά με αυξανόμενη ομοιομορφία, γιατί θα απλοποιηθεί η διαδικασία της προετοιμασίας ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Η παγκοσμιοποίηση και ο εξ αυτής διαρκώς εντεινόμενος ανταγωνισμός για να λειτουργήσουν δίκαια και αποδοτικά προϋποθέτουν σωστές δομές, υποδομές και αξιόπιστες πληροφορίες. Η ανάγκη για διαρκή βελτίωση της ποιότητας των λογιστικών πληροφοριών και για παγκόσμια εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων θα γίνεται όλο και περισσότερο επιτακτική στο μέλλον. Ο στόχος είναι η καθιέρωση κοινών, υψηλής ποιότητας οικονομικών αναφορών από τις εισηγμένες και μη εταιρίες σε όλο τον κόσμο και η επίτευξη του, όπως διαφαίνεται από τις ενέργειες των Επιτροπών για την εναρμόνιση των διεθνών και αμερικάνικων, δεν είναι μακριά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. Βλάχος Χρίστος, Λουκάς Λουκά, Πανίκος Χαραλάμπους «Πρακτικό Εγχειρίδιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων» Global Training.
2. Βρουστούρης Παναγιώτης, « Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστικές Αρχές ή Μέθοδοι κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Λογιστής, Φεβρουάριος 2002 τεύχος 563.
3. Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες: Πρακτική Ανάλυση και Ερμηνεία με Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη, Πειραιάς 2002.
4. Βρουστούρης Παναγιώτης, Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Εκδόσεις ΣΟΕΛ, Αθήνα, 2002.
5. Σακέλλης Εμμανουήλ, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Εκδόσεις Σακέλλη, Αθήνα 2002.
6. Σακέλλης Εμμανουήλ, Ο Ισολογισμός των Ανωνύμων Εταιρειών και των εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, Εκδόσεις Βρυκούς, Αθήνα 2002.
7. Grant Thornton, Επιπτώσεις των I.F.R.S στις Εισηγμένες 2006, Εκδόσεις Grant Thornton, Αθήνα 2006.
8. Grant Thornton, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα I.F.R.S. Αναλυτική παρουσίαση, Grant Thornton, Ιούνιος 2006.
9. Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), Νομική Βιβλιοθήκη, Έκδοση 2006.

ENH

1. Barry J. Epstein, Eva K. Jermakowicz, Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards 2008, WILEY IFRS 2008, April 2008.
2. Barry J. Epstein, Ralph Nach, Steven M. Bragg, Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles, WILEY USGAAP 2008, October 2007.
3. David Alexander, Miller International Accounting Standards Guide 2004, Aspen Law & Business, 2004.
4. Ian P.N.Hague, Applying International Financial Reporting Standards: Financial Instruments, Tolley LexisNexis, 2004.
5. KPMG , Insights into IFRS – A practical guide to International Financial Reporting Standards, 2004.
6. KPMG, IFRS compared to USGAAP, July 2007.
7. PriceWaterhouseCoopers, Similarities and Differences: A comparison of IFRS and USGAAP, October 2007.
8. Ernst & Young, Towards Convergence: A Survey of IFRS to USGAAP Differences, 2007.

INTERNET

1. <http://europa.eu.int>,
2. www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Kotsilinis.htm
3. www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Kyriakou.htm
4. www.allmedia.gr/articleData/IS/2003/Paraskeuopoulos.htm
5. www.allmedia.gr/articleData/MX/2002/Pantziou.htm
6. www.allmedia.gr/articleData/MX/2003/Dritsas.htm
7. www.fasb.org
8. www.fee.be
9. www.grant-thornton.gr
10. www.hba.gr
11. www.iasb.org
12. www.iasplus.com
13. www.ifac.org
14. www.ifad.net
15. www.iosco.org
16. www.kpmg.co.uk/ifrs
17. www.pwcglobal.com/ifrs
18. www.seodi.gr
19. www.soe.gr
20. www.soel.gr
21. www.taxheaven.gr
22. www.euro2day.gr
23. www.actuary.gr
24. www.ase.gr

25. www.cesr-eu.org
26. www.efrag.org
27. www.express.gr
28. www.kathimerini.gr
29. www.kerdos.gr
30. www.ypetho.gr

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΠΡΑ